

UCHWAŁA NR XXX / 50 / 2017

RADY MIASTA WŁOCŁAWEK

z dnia 27 marca 2017 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku i innych samorządowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, za rok 2016.

Na podstawie art. 12 pkt 11 w związku z art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814, poz. 1579 i poz. 1948), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, poz. 1579 i poz. 1948), art. 110 ust. 9 i art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, poz. 1583, poz. 1948 i poz. 2174) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 575, poz. 1583 i poz. 1860) oraz Uchwały Nr XXVI/125/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 24 października 2016 r. w sprawie przyjęcia „Programu Aktywności Lokalnej dla Miasta Włocławek na lata 2016-2020”,

uchwala się, co następuje:

§1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku za 2016 r. wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz innych samorządowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej za 2016 r., w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały

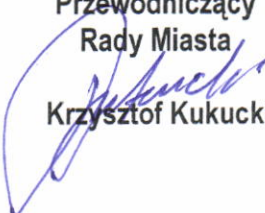
§2. Przyjmuje się Sprawozdanie z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku za 2016 r. z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej oraz sprawozdanie z realizacji zadań placówek opiekuńczo-wychowawczych za 2016 r., w brzmieniu określonym w Załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Włocławek.

§ 4.1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Włocławek.

Przewodniczący
Rady Miasta

Krzysztof Kukucki

UZASADNIENIE

Obowiązek przedstawienia Radzie Miasta rocznego sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie nakłada na Dyrektora jednostki art.110 ust. 9 i art. 112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.). W przedkładanym sprawozdaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku, uwzględnia się realizację wszystkich zadań należących do kompetencji MOPR, które wynikają z następujących przepisów prawa :

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.),
- ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046),
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 169 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1828),
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860).

Ponadto zgodnie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.), Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku, przedkłada również sprawozdanie z realizacji zadań gminy i powiatu wynikających z cytowanej ustawy wraz z zestawieniem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedmiotowa informacja uwzględnia jednostkowe sprawozdania dotyczące:

- pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- pomocy w opiece i wychowaniu dziecka,
- zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- zapewnienia dzieciom pieczy w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- działalności placówek wsparcia dziennego,
- organizowania wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą,
- działalności całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych,.

Dodatkowo na podstawie Uchwały Nr XXVI/125/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 24 października 2016 r. w sprawie przyjęcia „Programu Aktywności Lokalnej dla Miasta Włocławek na lata 2016-2020” Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest zobowiązany do przedkładania Radzie Miasta sprawozdania z realizacji tego programu w sprawozdaniu rocznym z działalności ośrodka.

Mając na uwadze kompetencje Rady Miasta proszę o podjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu i przyjęcie sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku za 2016 rok.

wz. PREZYDENTA MIASTA

dr Barbara Moraczewska
Zastępca Prezydenta

DYREKTOR WYDZIAŁU ZASTĘPCA PREZYDENTA
Piotr Bieroński
dr Barbara Moraczewska

02.2017
WYWIENIENIA
Hanna Lechowska

Załącznik Nr 1 do
Uchwały Nr .XXXI.501.2017
Rady Miasta Włocławek
z dnia .27. marca .2017 r.

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
we Włocławku za 2016 r.
wraz z wykazem potrzeb
w zakresie pomocy społecznej
oraz
innych samorządowych
jednostek organizacyjnych
pomocy społecznej za 2016 r.**

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Pomoc środowiskowa	5
1. Świadczenia pieniężne	8
2. Pomoc pozamaterialna	9
3. Działania środowiskowe	10
4. Klub Wolontariatu	16
5. Klub Integracji Społecznej	17
III. Pomoc instytucjonalna	23
1. Interwencja Kryzysowa i Poradnictwo Specjalistyczne	23
2. Mieszkania chronione	26
3. Kierowanie do domów pomocy społecznej, Środowiskowego Domu Samopomocy oraz ośrodka dziennego pobytu i ponoszenie odpłatności za pobyt.	26
IV. Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	29
1. Rehabilitacja zawodowa	29
2. Rehabilitacja społeczna	30
V. Świadczenia Rodzinne, Alimentacyjne i Dodatki	
Mieszkaniowe	33
1. Świadczenia rodzinne	33
2. Świadczenia opiekuńcze	33
3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	34
4. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	36
VI. Kadra i zarządzanie zasobami	38
VII. Inicjatywy oraz programy realizowane z udziałem środków pozabudżetowych	41
VIII. Miejski Zespół Orzekania o Niepełnosprawności	48
IX. Podsumowanie i wykaz potrzeb na 2017 rok	51
X. Pozostałe jednostki organizacyjne pomocy społecznej	53
1. Dom Pomocy Społecznej we Włocławku, ul. Nowomiejska 19	53
2. Dom Pomocy Społecznej we Włocławku, ul. Dobrzyńska 102	69

I. WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku jako samorządowa jednostka budżetowa został powołany Uchwałą Rady Miejskiej Włocławka z dnia 8 maja 1991 roku Nr XI/70/91. Sposób i zakres działania ośrodka określa Statut zatwierdzony Uchwałą Nr X/69/2015 Rady Miasta Włocławek z dnia 31 sierpnia 2015 r. oraz przepisy prawa wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.), ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046), ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2017 r. poz. 180), ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2016 r. poz. 1518 z późn. zm.), ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162 z późn. zm.), ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 169 z późn. zm.), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1828), ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.), ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195 z późn. zm.), ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(Dz. U. z 2016 r. poz. 1860) i innych ustaw.

Przedmiotem działalności ośrodka są zadania ustawowe mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W zakresie pomocy społecznej MOPR realizuje zadania własne gminy i zlecone Gminy Miasto Włocławek oraz zadania własne i zlecone z zakresu administracji rządowej i samorządu województwa Kujawsko – Pomorskiego. Ośrodek organizuje pracę z rodziną i wypełnia zadania organizatora pieczy zastępczej. Ośrodek realizuje zadania przekazane przez Prezydenta Miasta Włocławek w zakresie świadczeń rodzinnych i wychowawczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i dodatków mieszkaniowych. Ponadto ośrodek wykonuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Do zadań działalności podstawowej ośrodka należy w szczególności:

1. udzielanie świadczeń z zakresu pomocy społecznej,
2. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
3. analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
4. rozwijanie nowych form pomocy społecznej,
5. aktywizacja i integracja lokalna,
6. organizacja pracy z rodziną przeżywającą trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji,
7. organizacja pieczy zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej oraz wyznaczenie koordynatorów,
8. prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń pielęgnacyjnych oraz świadczeń wychowawczych (500+) określonych w odpowiednich ustawach,
9. prowadzenie spraw, w tym ustalanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i ich realizacja na podstawie ustawy, prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych,
10. prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych i energetycznych określonych w ustawie,
11. nadzór nad jednostkami organizacyjnymi wchodzącymi w skład systemu pomocy społecznej Miasta Włocławek,
12. prowadzenie spraw z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest współrealizatorem wielu programów pomocowych skierowanych do mieszkańców miasta zagrożonych wykluczeniem społecznym z różnych powodów m.in. niepełnosprawnością, przemocą, uzależnieniami, czy bezdomnością. Sprawozdania z realizacji programów przedkładane są odrębnie, w zależności od zapisów w tych programach, Radzie Miasta Włocławek, Prezydentowi Miasta lub właściwemu wydziałowi Urzędu Miasta Włocławek.

II. POMOC ŚRODOWISKOWA

Pomoc środowiskowa realizowana jest przez Dział Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku poprzez Osiedlowe Sekcje Pomocy Społecznej, Sekcję Realizacji Świadczeń Społecznych, Sekcja Rozwoju Społecznego i Sprawozdawczości.

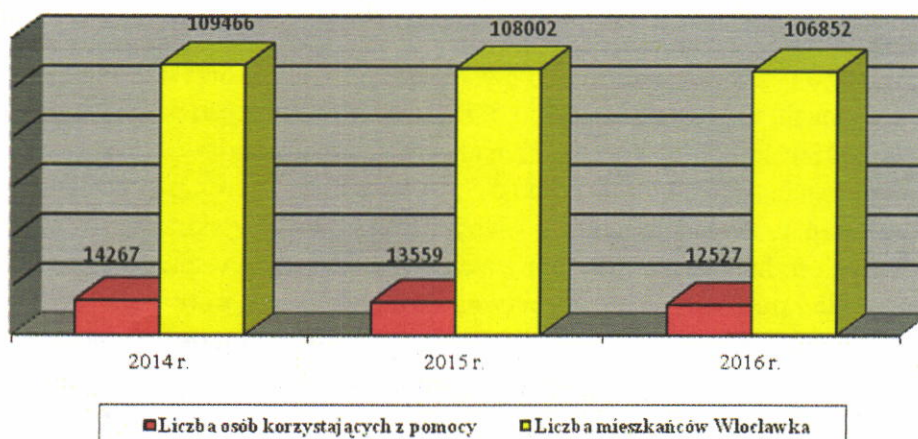
Prawo do świadczeń z pomocy społecznej z wyłączeniem: zasiłku celowego z tyt. zdarzenia losowego lub klęski żywiołowej, specjalnego zasiłku celowego, pomocy pieniężnej dla rodziny zastępczej, pomocy dla cudzoziemców, przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634,00 zł,
- osobie w rodzinie, w której dochód nie przekracza kwoty 514,00 zł (wartości kwotowe kryterium dochodowego są waloryzowane ustawowo), przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednego z powodów, tj. ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W 2016 roku różnymi formami pomocy społecznej objęto 6870 rodzin i 12527 osób żyjących w tych rodzinach. Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. (dane według Wydziału Spraw Obywatelskich UM we Włocławku - osoby zameldowane na pobyt stały) miasto Włocławek zamieszkiwało 106773 osób, czyli z pomocy społecznej korzystało 11,73 % mieszkańców. W ramach realizacji zadań zleconych pomoc otrzymało 51 rodzin i 109 osób żyjących w tych rodzinach, a w ramach zadań własnych 6822 rodziny i 12435 osób w tych rodzinach.

Zestawienie liczbowe osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich lat obrazują poniższe zestawienia.

Zestawienie liczbowe osób korzystających z pomocy społecznej

Głównymi przyczynami przyznania pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w latach 2014 - 2016 były:

- **bezrobocie, które kształtowało się w poszczególnych latach następująco:**

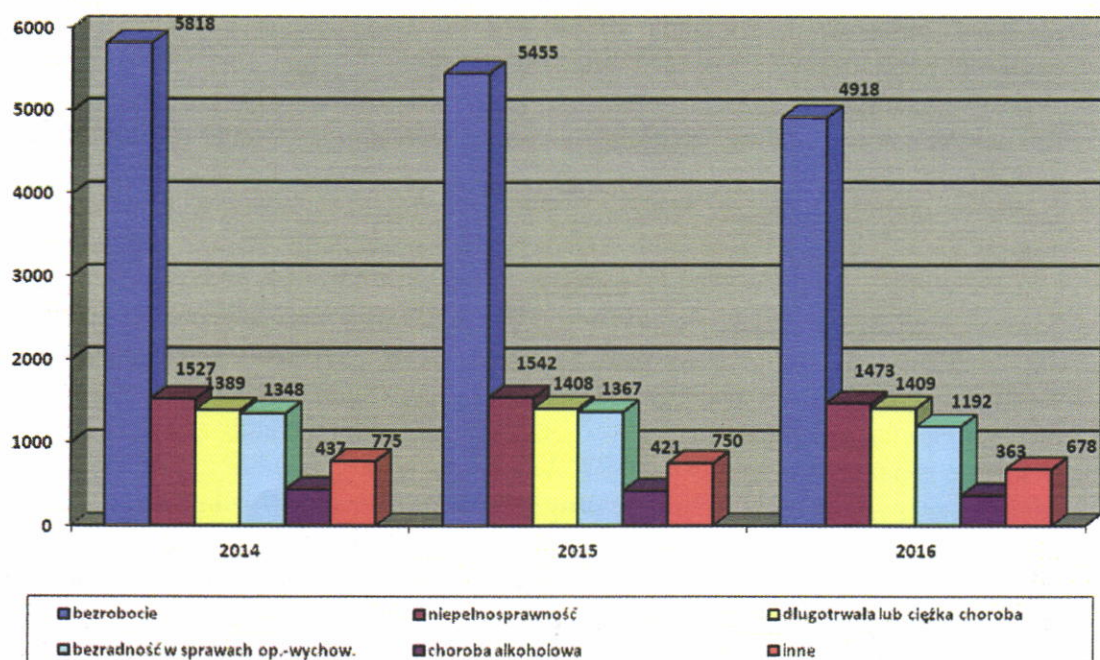
- w 2014 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 5818 rodzin i 12044 osoby w tych rodzinach, czyli 75,97% rodzin wspartych przez MOPR i 84,42% osób,
- w 2015 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 5455 rodzin i 11277 osób w tych rodzinach, czyli 74,62% rodzin wspartych przez MOPR i 83,16% osób,
- w 2016 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 4918 rodzin i 9747 osób w tych rodzinach, czyli 71,58% rodzin wspartych przez MOPR i 77,80% osób.
- **następną w kolejności przyczyną otrzymania pomocy była niepełnosprawność:**
 - w 2014 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1527 rodzin i 2712 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 19,94% rodzin i 19,01 % osób,
 - w 2015 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 1542 rodziny i 2689 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 21,09% rodzin i 19,83 % osób,
 - w 2016 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 1473 rodziny i 2427 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 21,44 % rodzin i 19,37 % osób.
- **na trzecim miejscu jako powód przyznania pomocy znalazła się długotrwała lub ciężka choroba:**
 - w 2014 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1389 rodzin i 2312 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 18,14% rodzin wspartych przez MOPR i 16,21% osób objętych pomocą,
 - w 2015 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1408 rodzin i 2359 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 19,26% rodzin wspartych przez MOPR i 17,39% osób objętych pomocą,
 - w 2016 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1409 rodzin i 2234 osoby w tych rodzinach, to jest odpowiednio 20,50% rodzin wspartych przez MOPR i 17,83% osób objętych pomocą.
- **następną w kolejności przyczyną była bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych:**
 - w 2014 r. tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1348 rodzin i 4286 osób w tych rodzinach, czyli 17,60% rodzin wspartych przez MOPR i 30,05% osób,
 - w 2015 r. tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1367 rodzin i 4369 osób w tych rodzinach, czyli 18,70% rodzin wspartych przez MOPR i 32,22% osób,
 - w 2016 r. tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 1192 rodziny i 3610 osób w tych rodzinach, czyli 17,35% rodzin wspartych przez MOPR i 28,81% osób.
- **na piątym miejscu jako powód przyznania świadczenia znajduje się choroba alkoholowa:**
 - w 2014 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 437 rodzin i 621 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 5,71% rodzin wspartych przez MOPR i 4,36% osób,
 - w 2015 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 421 rodzin i 601 osób w tych rodzinach, to jest odpowiednio 5,75% rodzin wspartych przez MOPR i 4,43% osób,
 - w 2016 r. z tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 363 rodziny i 463 osoby w tych rodzinach, to jest odpowiednio 5,28% rodzin wspartych przez MOPR i 3,69% osób.
- **pozostałe powody, tj. sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, zdarzenie losowe, sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą przedstawiają się następująco:**
 - w 2014 r. objęto pomocą łącznie 775 rodzin i 1919 osób w tych rodzinach tj. odpowiednio 10,12% rodzin wspartych przez MOPR i 13,45% osób.
 - w 2015 r. objęto pomocą łącznie 750 rodzin i 1967 osób w tych rodzinach tj. odpowiednio 10,25% rodzin wspartych przez MOPR i 14,50% osób.

- w 2016 r. objęto pomocą łącznie 678 rodzin i 1718 osób w tych rodzinach tj. odpowiednio 9,86% rodzin wspartych przez MOPR i 13,71% osób.

Tab. 1. Powody przyznania pomocy

Kryterium sytuacyjne	2014	2015	2016
Bezrobocie	5818 (75,97%)	5455 (74,62%)	4918 (71,58%)
Niepelnosprawność	1527 (19,94%)	1542 (21,09%)	1473 (21,44%)
Długotrwała lub ciężka choroba	1389 (18,14%)	1408 (19,26%)	1409 (20,50%)
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	1348 (17,60%)	1367 (18,70%)	1192 (17,35%)
Choroba alkoholowa	437 (5,71%)	421 (5,75%)	363 (5,28%)
Pozostałe (sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, zdarzenie losowe, sytuacja kryzysowa)	775 (10,12%)	750 (10,25%)	678 (9,86%)

Uwaga: w jednej rodzinie może wystąpić kilka przyczyn przyznania pomocy, np. bezrobocie, alkoholizm itd., a więc jedna rodzina może być wykazana w kilku odpowiednich wierszach.

Podstawą przyznania świadczeń pomocy społecznej osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej było przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez terenowych pracowników socjalnych. Średnio 1 terenowy pracownik socjalny obejmuje pomocą blisko 115 rodzin. Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki, będące podstawą ich przyznania. W 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku wydał ogółem 55260 decyzji w tym, 65 decyzji odmawiających pomocy. Beneficjenci MOPR złożyli 21 odwołań od wydanych decyzji administracyjnych. Organ odwoławczy uchylił i przekazał do ponownego rozpatrzenia 8 decyzji.

Ustawa o pomocy społecznej określa następujące rodzaje świadczeń: w naturze, w usługach i świadczenia pieniężne, które są udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

2.1. Świadczenia pieniężne

Z pomocy w formie świadczeń pieniężnych korzystały ogółem 5983 rodziny i 11265 osób w tych rodzinach. Rodziny te otrzymywały niżej wymienione świadczenia.

- **Zasilek stały** – przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, która nie nabyła uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Pomoc w formie zasiłku stałego w roku 2016 otrzymało 870 osób na łączną kwotę 4.632.632 zł wypłaconą w 8751 świadczeniach. Średnia miesięczna wysokość świadczenia wynosiła 529 zł, natomiast średnia roczna wartość pomocy na osobę to kwota 5.325 zł.
- **Zasilek okresowy** – przyznawany jest w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Z tej formy pomocy skorzystało 4850 osób, którym wypłacono 39270 świadczeń. W okresie sprawozdawczym zasiłek okresowy przyznawany był w wysokości 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby lub rodziny a dochodem osoby lub rodziny. W ciągu całego roku łączna kwota wypłaconych zasiłków okresowych wyniosła 13.546.622 zł. Świadczenia pokryte były wyłącznie ze środków pochodzących z dotacji budżetu państwa. Średnia miesięczna wysokość zasiłku okresowego wynosiła 345 zł.
- **Zasilek celowy i celowy specjalny** – przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności może być przyznany na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Pomoc otrzymało 9837 osób, którym wypłacono świadczenia na łączną kwotę 4.436.613 zł. Średnia roczna wysokość pomocy na osobę wyniosła 451 zł. W większości przypadków świadczenie to było przyznawane na zakup żywności. Ponadto w ramach realizacji Rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności oraz gorącego posiłku otrzymało ogółem 11083 osób, w tym w formie świadczenia pieniężnego 9722 osoby, w formie posiłku zaś 3539 osób, w tym 2207 dzieci. Łączny koszt realizacji ww. programu w okresie sprawozdawczym wyniósł 5.845.666 zł, w tym dotacja budżetu państwa 4.676.533 zł.
- **Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego** – zasiłek ten przyznano 6 osobom na łączną sumę 9.260 zł.

2.2. Pomoc pozamaterialna

Poza udzielaniem świadczeń pieniężnych pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie podejmują działania w zakresie pracy socjalnej i udzielają różnorodnych form wsparcia pozamaterialnego. Pracą socjalną objęto 6557 rodzin i 11742 osoby w tych rodzinach.

- **Praca socjalna** - do zadań pracownika socjalnego poza przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych i wnioskowaniem o świadczenia pomocy społecznej należy również świadczenie pracy socjalnej, której celem jest pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do możliwie samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku podejmują szereg działań w zakresie szeroko pojętej pracy socjalnej, a w szczególności:
 - pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z bezrobociem,
 - działania na rzecz poprawy stanu zdrowia,
 - zapewnienie właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży,
 - pomoc w redagowaniu pism, kompletowaniu dokumentacji przy ubieganiu się o różnego rodzaju ulgi i świadczenia,
 - informowanie klientów o przysługujących im prawach i uprawnieniach,
 - pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających zakłady karne,
 - wdrażanie kontraktów socjalnych jako skutecznej formy współpracy z osobami i rodzinami objętymi pomocą,
 - kierowanie beneficjentów pomocy społecznej do uczestnictwa w KIS i współpraca z tym ośrodkiem wsparcia,
 - współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz klientów pomocy społecznej,
 - poradnictwo socjalne dla rodzin dysfunkcyjnych zmierzające do zmiany negatywnych postaw rodzicielskich wobec dzieci.

Podejmowanie działań w zakresie pracy socjalnej prowadzi do minimalizowania skutków trudnej sytuacji życiowej, a w konsekwencji do poprawy funkcjonowania społecznego, a nawet do usamodzielniania osób korzystających z pomocy.

- **Składki na ubezpieczenie zdrowotne** – ubezpieczeniem zdrowotnym objęto ogółem 745 osób – osoby posiadające prawo do zasiłku stałego, na łączną kwotę 369.703 zł.
- **Sprawienie pogrzebu** – zrealizowano 23 pochówki na łączną kwotę 48.795 zł.
- **Posilek** – z pomocy w formie obiadów skorzystało 3559 osób, które otrzymały 608793 świadczenia. Na tą formę pomocy wydatkowano łącznie 2.961.459 zł, w tym na obiady w szkole kwotę 1.042.035 zł, dla 2207 dzieci.
- **Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania** – realizacja usług opiekuńczych została powierzona w drodze konkursu ofert 2 organizacjom pozarządowym, tj. Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej i Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi. Organizacje świadczą usługi opiekuńcze na rzecz osób, które z powodu ciężkiej choroby, wieku, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. W okresie sprawozdawczym tą formą pomocy objęto 671 osób, a koszty jej udzielenia wyniosły 4.897.264 zł. Realizacja usług opiekuńczych polega m.in. na nabywaniu i dostarczaniu potrzebnych produktów, przyrządzaniu posiłków, zapewnieniu higieny osobistej i otoczenia, pielęgnacji w zakresie zleconym przez lekarza i zgodnie z jego wskazaniem. Średni pełny koszt 1 godz. usług opiekuńczych w 2016 r. wynosił 15,50 zł. Osoby korzystające z tej formy wsparcia społecznego ponoszą za nią całkowitą lub częściową odpłatność, bądź są z tej odpłatności zwolnione. Odpłatność nalicza się zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Nr XVII/231/2011 z dnia 27 grudnia 2011 r., zmienioną Uchwałą Rady Miasta Włocławek Nr XXIX/232/2012 z dnia 27 grudnia 2012 r. oraz Uchwałą Rady Miasta Włocławek

Nr III/14/2014 z dnia 29 grudnia 2014 r. Każdorazowo decyzje w sprawie przyznania pomocy w formie usług opiekuńczych i ustalenia odpłatności podejmowane są indywidualnie. Wysokość odpłatności za usługi ustala się w zależności od sytuacji rodzinnej i materialnej osób. Od 01.01.2006 r. MOPR realizuje zadanie tylko pod względem merytorycznym – przeprowadza wywiad środowiskowy, ustala odpłatność za usługę oraz wydaje decyzję administracyjną, natomiast Wydział Finansowy Urzędu Miasta, na wniosek Referatu Zdrowia i Spraw Społecznych, przekazuje środki finansowe na ten cel, bezpośrednio na konto wykonawcy.

- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi** – pomocą objęto 54 osoby wydatkując na ten cel kwotę 717.387 zł. Ta forma pomocy, jako zadanie zleczone, finansowana jest ze środków budżetu państwa. Realizacja usług opiekuńczych została powierzona w drodze konkursu ofert Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej. MOPR realizuje te zadania tylko pod względem merytorycznym – przeprowadza wywiad środowiskowy, ustala odpłatność za usługę oraz wydaje decyzję administracyjną, zaś środki finansowe przekazuje na konto wykonawcy Wydział Finansowy Urzędu Miasta na wniosek Referatu Zdrowia i Spraw Społecznych.
- **Schronienie** – pomoc w formie schronienia zabezpieczana jest za pośrednictwem Schroniska dla Osób Bezdomnych Caritas Diecezji Włocławskiej zgodnie z umową zawartą z Urzędem Miasta. Za pobyt w schronisku, osoby bezdomne posiadające dochód własny, wyższy niż ustawowe kryterium dochodowe, ponoszą odpłatność zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Włocławek Nr XXIII/98/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. Schronisko Caritas dysponuje ogółem 195 miejscami i w 2016 roku zapewniło schronienie wszystkim osobom bezdomnym zgłaszającym się o pomoc, dla których Miasto Włocławek było ostatnim miejscem stałego zameldowania. W okresie sprawozdawczym pomocą w formie zapewnienia schronienia objęto ogółem 217 osób bezdomnych w tym 37 kobiet. Ponadto, w okresie jesienno – zimowym, tj. od 1 listopada do 31 marca osoby bezdomne mają zapewnione schronienie w ogrzewalni. Z placówki tej korzystały osoby bezdomne, na co dzień żyjące w przestrzeni publicznej, wymagające pomocy w zakresie zapewnienia schronienia oraz ochrony zdrowia i życia, szczególnie w sytuacji niskich temperatur, zgłaszające się samodzielnie lub przywożone w wyniku interwencji przez służby mundurowe. W placówce tej mogły przebywać osoby zdolne do samoobsługi, a ich stan nie mógł zagrażać im samym, ani pozostałym osobom tam przebywającym. Dopuszczalne było przyjmowanie do Ogrzewalni osób po spożyciu alkoholu i/lub innych środków psychoaktywnych, pod warunkiem spełnienia powyższych warunków. W trakcie pobytu w Ogrzewalni osoby bezdomne motywowane były do podjęcia aktywności na rzecz poprawy swojej sytuacji, miały także zapewniony dostęp do informacji o możliwych formach pomocy.

2.3. Działania środowiskowe.

Działania środowiskowe realizowane były przez Zespół do spraw Organizowania Społeczności Lokalnej tj. przez terenowych pracowników socjalnych zatrudnionych w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej oraz pracownika Klubu Integracji Społecznej. W 2016 roku organizatorzy społeczności lokalnej zrealizowali 39 projektów socjalnych z wykorzystaniem metody środowiskowej Modelu OSL. Na realizację projektów środowiskowych wykorzystał środki finansowe MOPR na łączną kwotę 7.965,33 zł. Projekty realizowane przez Zespół ds. OSL były efektem systematycznej pracy ze społecznościami lokalnymi oraz zdiagnozowanymi ich potrzebami. W projektach tych uczestniczyło ogółem 1647 mieszkańców miasta. Poniżej wykaz zrealizowanych przez pracowników socjalnych projektów.

Projekty socjalne realizowane przez Osiedlowe Sekcje Pomocy Społecznej MOPR w metodą środowiskową Modelu Organizowania Społeczności Lokalnej w 2016 r.

Lp.	Tytuł projektu, odbiorcy i krótki opis działań	Koszt i źródło finansowania
OSPS ŚRÓDMIEŚCIE		
1.	„Z kozą na zapusty” – odbiorcy 35 osób, w tym 22 dzieci, organizacja spotkania edukacyjno-integracyjnego w Muzeum Etnograficznym, kultywowanie polskich tradycji świątecznych (zapusty) oraz budowanie więzi międzypokoleniowych z wykorzystaniem obchodów Dnia Babci i Dziadka.	Koszt 240,00 zł MOPR
2.	„Korowód Grup Zapustnych” – odbiorcy 12 dzieci, organizacja warsztatów muzealnych w Muzeum Etnograficznym, plastycznych, udział w korowodzie ulicami miasta, integracja dzieci, kultywowanie i promowanie kujawskich tradycji.	Bez nakładów finansowych
3.	„Polsko-Ormiańskie zwyczaje wielkanocne” – odbiorcy 24 osoby, organizacja spotkań w Bibliotece Publicznej filia Nr 11, z Ormianką mieszkającą we Włocławku, własnoręczne przygotowanie przez uczestników upominków, poznanie kultury ormiańskiej, promowanie kujawskich tradycji wielkanocnych.	Koszt 199,41 zł MOPR
4.	„III Amatorski Turniej Tańca pt. „Teatralne impresje” – odbiorcy – uczniowie śródmiejskich szkół Zespół Szkół Nr 3, Szkoła Podstawowa Nr 3, pensjonariusze Ośrodka Dziennego Pobytu łącznie, 150 osób, prezentacja umiejętności tanecznych z nagrodami (w Teatrze Impresaryjnym), integracja seniorów oraz dzieci i młodzieży szkolnej, w tym niepełnosprawnej, budowanie więzi międzypokoleniowych, kształtowanie akceptacji ze względu na wiek, niepełnosprawność.	Koszt 463,85 zł MOPR
5.	„Gala Włocławskiej Krzyżówki” – odbiorcy uczniowie śródmiejskich szkół podstawowych i gimnazjalnych, świetlice oraz seniorzy ODP łącznie 186 osób, organizacja konkursu na najciekawszą krzyżówkę, zagadkę, na temat Włocławka, organizacja uroczystej gali wręczenia nagród w Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej, pogłębienie wiedzy o Włocławku, promocja miasta, rozwój zainteresowań, wydanie publikacji pt. „Włocławska krzyżówka” przez drukarnię EXPOL, w której zaprezentowano wszystkie prace konkursowe: 22 krzyżówki, 30 zagadek, 33 rebusy oraz wiersze i rysunki.	Koszt 860,83 zł MOPR
6.	„Z wizytą Państwowej Straży Pożarnej” – odbiorcy dzieci ze śródmiejskich rodzin, łącznie z opiekunami 29 osób, zapoznanie z pracą strażaków, nabycie umiejętności korzystania z numerów alarmowych, zwiększenie wiedzy w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego, poznanie nowego zawodu.	Bez nakładów finansowych
7.	„Z wizytą w redakcji Gazety Pomorskiej i Drukarni EXPOL” – odbiorcy dzieci ze śródmiejskich rodzin, łącznie z opiekunami 31 osób, zapoznanie z procesem tworzenia gazety zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej, nabycie wiedzy o powstawaniu gazety „Nasze Miasto” oraz artykułów na portalu internetowym, uczestniczenie w procesie tworzenia kolejnego numeru, integracja dzieci, rozwój zainteresowań, poznanie nowych zawodów.	Koszt 32,85 MOPR
8.	„Mikołajki w Rio” – odbiorcy 24 dzieci ze śródmiejskich rodzin, organizacja zabawy w Buszowisku „Rio”, wręczenie prezentów przez	Koszt 450,05 MOPR

	Mikołaja, kreatywne spędzanie czasu wolnego, aktywizacja rodziców poprzez włączenie ich w organizację imprezy.	Buszowisko Rio
OSPS ZAZAMCZE		
1.	„Coś dla mnie, coś dla ciebie” – projekt realizowany od 2009 r. polegający na zbieraniu i udostępnianiu odzieży, drobnych artykułów gospodarstwa domowego osobom potrzebującym, kształtowanie poczucia spełnienia dobrego uczynku i czerpania satysfakcji z niesienia pomocy potrzebującym.	Bez nakładów finansowych
2.	„Spotkania z przedstawicielami bloków (Grupa Samopomocowa Leopoldowo – GSL)” – mieszkańcy bloków przy ul. Zakręt 10 osób, organizacja cyklicznych spotkań z aktywnymi mieszkańcami, tworzenie warunków do edukacji i wzajemnego wsparcia, wzbudzanie i wspieranie aktywności społeczności lokalnej do pracy na rzecz własnego środowiska, kształtowanie umiejętności pełnienia ról społecznych, umiejętności określania istotnych potrzeb i problemów, wyznaczania wspólnych celów, tworzenia planów działania i realizacji zaplanowanych działań, zmiana stereotypów krążących w mieście na temat „Mieszkańca Zakrętu”.	Bez nakładów finansowych
3.	„Turniej piłkarski” – odbiorcy dzieci z rodzin z osiedla Leopoldowo, osiedla Zazamcze oraz drużyna 2-5 Środowiskowego Hufca Pracy OHP łącznie 55 dzieci, organizacja turnieju piłkarskiego na boisku „Orlik” przy Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym o „Zwycięstwo Zazamcza”, integracja młodzieży z osiedla Zazamcze, zagospodarowanie czasu wolnego, promowanie zdrowego stylu życia i rywalizacja Fair Play.	Koszt 250,00 zł 2-5 ŚHP OHP
4.	„Zajęcia dla najmłodszych” – odbiorcy 10 dzieci z rodzin osiedla Leopoldowo, organizacja zajęć edukacyjnych prowadzonych przez młode matki, edukacja i promowanie właściwego spędzania czasu wolnego, zwiększenie umiejętności pracy z dziećmi, zwiększenie doświadczenia w pracy z dziećmi młodych matek.	Bez nakładów finansowych
5.	„Dzień Dziecka na osiedlu Leopoldowo” – mieszkańcy osiedla Leopoldowo 110 osób, organizacja pikniku rodzinnego dla mieszkańców osiedla, impreza z cyklu „Niesiemy radość naszym dzieciom”, pod hasłem zabawy stare jednak niezapomniane, integracja mieszkańców osiedla, promowanie aktywnego i rodzinnego spędzania czasu wolnego, zwiększenie umiejętności organizacyjnych dorosłych mieszkańców osiedla poprzez włączenie do organizacji pikniku.	Koszt 213,11 zł MOPR
6.	„Powitanie jesieni na osiedlu Zazamcze” – odbiorcy rodziny z osiedla Zazamcze i Leopoldowo, łącznie 40 osób, organizacja pikniku rodzinnego, z konkursami i pieczeniem kiełbasek, integracja rodzin, aktywizacja liderów społeczności lokalnej poprzez włączenie w realizację projektu, promowanie rodzinnego spędzania czasu wolnego.	Koszt 376,61 zł MOPR Społeczność Lokalna
7.	„Sadzenie lasu” – odbiorcy dzieci mieszkańców osiedla Leopoldowo z opiekunami 40 osób, organizacja sadzenia drzew przekazanych przez Nadleśnictwo Włocławek, praktyczna nauka sadzenia drzew, zwiększenie świadomości ekologicznej i znaczenia roślin dla życia człowieka, podniesienie poziomu wiedzy w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu na ziemi, aktywizacja mieszkańców poprzez włączenie do działań na środowiska i pracy na rzecz społeczności.	Bez nakładów finansowych
8.	„Spotkanie z prawnikiem” – odbiorcy mieszkańcy osiedla Leopoldowo	Bez nakładów

	6 osób, organizacja spotkania z prawnikiem Stowarzyszenia „Azył”, zwiększenie wiedzy o możliwościach uzyskania pomocy prawnej przez osoby poszkodowane przestępstwem, upowszechnianie wiedzy o sposobach i metodach zapobiegania przestępczości oraz zachowaniu się w sytuacjach kryzysowych.	finansowych
9.	„Dzień seniora” – seniorzy Klubu Seniora Zazamcze 30 osób, cykliczne spotkania z seniorami, pomoc w prowadzeniu działalności, organizacja uroczystości w formie zabawy tanecznej dla seniorów i chętnych mieszkańców osiedla Zazamcze, integracja i aktywizacja seniorów.	Koszt 199,89 zł MOPR
10.	„Ubieranie choinki na osiedlu Zazamcze i Leopoldowo” – odbiorcy mieszkańcy osiedli Zazamcze i Leopoldowo ok. 100 osób, aktywizacja mieszkańców osiedla w tym seniorów do działania na rzecz lokalnej społeczności, dbanie o wygląd osiedla, kultywowanie tradycji świątecznych, integracja mieszkańców.	Koszt 1239,66 zł MOPR
OSPS WSCHÓD		
1.	„Marcowe impresje – Wielkanoc 2016” – odbiorcy dzieci i mieszkańcy osiedla Kazimierza Wielkiego łącznie 63 osoby, organizacja warsztatów edukacyjno-plastycznych oraz śniadania wielkanocnego, zwiększenie umiejętności manualnych u dzieci, integracja mieszkańców, nawiązanie nowych kontaktów i zacieśnienie już istniejących, kultywowanie polskich tradycji świątecznych.	Koszt 384,51 zł MOPR
2.	„Popołudnie w bibliotece – cykl warsztatów” – odbiorcy mieszkańcy osiedla Kazimierza Wielkiego z dziećmi łącznie 75 osób, organizacja warsztatów literacko-plastycznych, zapoznanie z pracą bibliotekarza, promowanie czytelnictwa, zwiększenie umiejętności plastycznych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci.	Koszt 200,00 zł MOPR BP filia nr 6
3.	„Moja droga do szkoły” – odbiorcy dzieci z osiedla Kazimierza Wielkiego 34 osoby, organizacja warsztatów edukacyjno-plastycznych w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, organizacja pieszej wycieczki do centrum miasta w celu zaobserwowania i omówienia zagrożeń wynikających z nieprzestrzegania zasad ruchu drogowego, zwiększenie wiedzy i świadomości o zagrożeniach na drodze.	Koszt 348,63 zł MOPR
4.	„Halloween” – odbiorcy dzieci z rodzin beneficjentów pomocy społecznej 39 osób, organizacja warsztatów edukacyjno-plastycznych, zwyczaje związane ze świętem zmarłych, samodzielne wykonanie strojów halloweenowych, zwiększenie wiedzy o zwyczajach związanych ze świętem zmarłych w różnych krajach, zwiększenie umiejętności plastyczno-manualnych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci.	Bez nakładów finansowych
5.	„Andrzejki” – odbiorcy dzieci z osiedla Kazimierza Wielkiego 40 osób, organizacja zabawy andrzejkowej z wróżbami samodzielnie przygotowanymi przez uczestników, zagospodarowanie czasu wolnego, zwiększenie wiedzy na temat wróżb andrzejkowych, aktywizacja rodziców poprzez włączenie w organizację imprezy.	Koszt 290,87 zł MOPR
6.	„Warsztaty bożonarodzeniowe” – odbiorcy dzieci z osiedla Kazimierza Wielkiego, Środowiskowego Ogniska Wychowawczego TPD, Koło Naukowe KSW łącznie 34 osoby, organizacja zajęć plastycznych – wykonywanie ozdób choinkowych, wspólne kolędowanie, integracja dzieci, zwiększenie wiedzy na temat Świąt Bożego narodzenia, zagospodarowanie czasu wolnego.	Koszt 471,08 zł MOPR TPD
7.	„Spotkanie Wigilijne” – odbiorcy osoby starsze i samotne oraz dzieci	Koszt 272,76 zł

	z osiedla Kazimierza Wielkiego łącznie 99 osób, organizacja spotkania z prezentacją przedstawienia bożonarodzeniowego przygotowanego przez dzieci, wspólne przygotowywanie i spożywanie potraw, koledowanie oraz wręczenie paczek dzieciom przez Świętego Mikołaja, aktywizacja osób samotnych poprzez zapewnienie udziału w spotkaniu wielopokoleniowym, integracja społeczności lokalnej, budowanie więzi międzypokoleniowej oraz zapewnienia wsparcia emocjonalnego osobom samotnym.	MOPR
OSPS POŁUDNIE		
1.	„Warsztaty edukacyjno-plastyczne u Św. Stanisława” – odbiorcy rodziny z osiedla Południe 57 osób, organizacja cyklicznych warsztatów plastycznych, rękodzieła oraz zabawa na świeżym powietrzu i piesze wycieczki po okolicy, promocja kreatywnego i rodzinnego spędzania czasu wolnego, budowanie więzi lokalnych, sąsiedzkich kręgów, niwelowanie poczucia osamotnienia, anonimowości, kształtowanie właściwych wzorców zachowań, wzajemnego szacunku, zdrowych więzi i relacji wewnątrzrodzinnych.	Koszt 660,19 zł MOPR
2.	„Spotkania z przedstawicielami społeczności lokalnej” – odbiorcy liderzy społeczności lokalnej - 6 osób, cykliczne spotkania-warsztaty edukacyjne dla liderów, wzbudzanie i wspieranie aktywności społecznej do pracy na rzecz własnego środowiska, kształtowanie umiejętności pełnienia ról społecznych, zwiększenie umiejętności formułowania problemów i potrzeb lokalnej społeczności, zwiększenie umiejętności planowania i realizacji działań.	Bez nakładów finansowych
3.	„Aktywne ferie” – odbiorcy rodziny z dziećmi z osiedla Michelin łącznie 8 osób, organizacja cyklicznych warsztatów edukacyjno-plastycznych, promocja kreatywnego i rodzinnego spędzania czasu wolnego, kształtowanie właściwych wzorców zachowań, wzajemnego szacunku, zdrowych więzi i relacji wewnątrzrodzinnych.	Bez nakładów finansowych
4.	„Dzień wolnej sztuki” – odbiorcy rodziny z dziećmi z osiedla Południe 21 osób, organizacja we współpracy z Muzeum Etnograficznym w ramach ogólnopolskiego „Dnia Wolnej Sztuki” zajęć muzealnych dla rodzin z dziećmi, nauka analizowania dzieł muzealnych, propagowanie wiedzy o regionie, budowanie lokalnego patriotyzmu, wrażliwości na sztukę ludową.	Bez nakładów finansowych
5.	„Południe - moja dzielnica, mała stolica” – odbiorcy uczniowie szkół podstawowych klas 4-6 z osiedla Południe ogółem 85 uczniów, organizacja konkursu na temat osiedla Południe w formie fotografii, rysunku, obrazu, wiersza, rzeźby lub opowiadania z nagrodami, propagowanie wiedzy o najbliższym regionie, kształtowanie postaw tożsamości i więzi lokalnej wśród dzieci w wieku szkolnym, krzewienie lokalnego patriotyzmu, rozwijanie wrażliwości dzieci na otaczające je środowisko, rozbudzenie kreatywności i wrażliwości twórczej uczestników.	Koszt 295,00 zł MOPR
6.	„Wielkanocne tradycje” – odbiorcy 4 rodziny z dziećmi z osiedla Michelin, organizacja warsztatów plastycznych, wspólne wykonywanie ozdób świątecznych, dostarczenie wiedzy o tradycjach związanych ze świątami wielkanocnymi, kształtowanie właściwych wzorców zachowań, wzajemnego szacunku, zdrowych więzi i relacji wewnątrzrodzinnych, budowanie nowych więzi lokalnych, sąsiedzkich kręgów.	Koszt 39,40 zł MOPR

7.	„Kapiel w balii czyli zwyczaje dawnej wsi” - odbiorcy rodziny z dziećmi z osiedla Południe ogółem 21 osób, organizacja warsztatu edukacyjnego w Muzeum Etnograficznym na kanwie wystawy pt. „Kapiel w balii – zwyczaje higieniczne dawnej wsi”, poszerzenie wiedzy z zakresu historii zwyczajów higienicznych w dawnych czasach, kształtowanie dbałości o wygląd zewnętrzny człowieka i jego domostwo, kształtowanie zdrowych więzi i relacji wewnątrzrodzinnych.	Bez nakładów finansowych
8.	„Zwierzęta okiem Wajraka” – odbiorcy rodziny z dziećmi łącznie 17 osób z osiedla Południe, organizacja warsztatów edukacyjno-plastycznych oraz udział w wystawie i prelekcji autorskich fotografii przyrody Adama Wajraka, rozwój zainteresowań, zagospodarowanie czasu wolnego, promowanie uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych.	Bez nakładów finansowych
9.	„Wakacje czas zabawy” – odbiorcy rodziny z dziećmi 10 osób, organizacja warsztatów edukacyjno-plastycznych o tematyce wakacyjnej, wspólne wykonywanie prac plastycznych, budowanie prawidłowych relacji i więzi rodzinnych, integracja i edukacja uczestników, nawiązywanie nowych kontaktów i umacnianie już istniejących.	Koszt 6.70 zł MOPR
10.	„Gry planszowe” – rodziny z dziećmi 13 osób z osiedla Południe, udział w turnieju gry „DIXIT” organizowanego przez Kafejkę „Taktyk”, budowanie prawidłowych relacji wewnątrzrodzinnych, nauka umiejętności pracy w grupie, nabywanie nowych umiejętności i wiedzy oraz kształtowanie empowermentu grupy.	Koszt 333,39 zł MOPR
11.	„Piknik powitanie wakacji” – odbiorcy rodziny z dziećmi, dzieci ze świetlicy Oratorium, pensjonariusze dps przy ul. Żeromskiego łącznie 43 osoby, organizacja pikniku integracyjno-rodzinnego, kształtowanie prawidłowych relacji, szacunku i współpracy w grupie, budowanie więzi lokalnych, niwelowanie poczucia wyobcowania i anonimowości, aktywizacja społeczności lokalnej.	Bez nakładów finansowych
12.	„Rodzinne adwentowe warsztaty plastyczne i rękodzieła” – rodziny z dziećmi 16 osób, organizacja warsztatów plastycznych i rękodzieła w pomieszczeniach Parafii pw. Św. Stanisława, integracja rodzin, budowanie prawidłowych więzi i relacji wewnątrzrodzinnych, kręgów sąsiedzkich, kształtowanie prawidłowej współpracy w grupie, promowanie kreatywnego i rodzinnego spędzania czasu wolnego.	Bez nakładów finansowych
13.	„Witaj Święty Mikołaju” – rodziny z dziećmi łącznie 8 osób, organizacja rodzinnych warsztatów plastycznych, nauka zdobienia bombek, integracja rodzin, budowanie więzi lokalnych, nawiązywanie nowych kontaktów i umacnianie już istniejących, kultywowanie polskich tradycji świątecznych.	Bez nakładów finansowych
14.	„Wigilia z Zefirkami” – odbiorcy dzieci ze świetlicy Zefir, pracownicy socjalni OSPS Południe, dzielnicowy ogółem 58 osób, organizacja przedstawienia świątecznego dla dzieci ze świetlicy Zefir, kreowanie właściwych wzorców zachowań związanych z podtrzymywaniem tradycji świątecznych oraz ukazanie przyjaznego wizerunku pracownika socjalnego i dzielnicowego.	Koszt 546,00 zł MOPR

Rezultaty podejmowanych działań przez Zespół ds. OSŁ.

- Rozwijanie relacji sąsiedzkich opartych na współpracy - wzajemna pomoc w sytuacjach trudnych.
- Zorganizowane grupy społeczności lokalnej nabyły umiejętność właściwej współpracy z instytucjami i organizacjami, podejmując próby załatwienia najistotniejszych kwestii dla mieszkańców.
- Wypracowanie wspólnych metod pracy z aktywnymi przedstawicielami społeczności lokalnych.
- Wzrost poczucia odpowiedzialności liderów społeczności lokalnych miasta Włocławek za własne otoczenie.
- Wzrost pełnienia ról społecznych przez liderów społeczności lokalnych.
- Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.
- Poprawa czystości na klatkach i zmniejszenie procesu wandalizmu w obszarze wspólnych powierzchni mieszkalnych oraz w mieszkaniach socjalnych.
- Integracja i aktywizacja społeczności lokalnych miasta Włocławek.
- Wspólne przeciwdziałanie przedstawicieli społeczności lokalnej aktom wandalizmu na terenie osiedla „Leopoldowo”.
- Nawiązanie pozytywnych relacji z trudną młodzieżą na osiedlu Leopoldowo.
- Nawiązanie współpracy z władzami miasta Włocławek przez aktywnych mieszkańców osiedla Leopoldowo.
- Nabycie umiejętności komunikacji wewnątrzrodzinnej przez członków rodzin uczestniczących w projektach.
- Realizacja projektów wzbogaciła wiedzę dzieci i młodzieży z zakresu ekologii, sztuki, przyrody, plastyki, tańca i muzyki.
- Integracja starszego i młodszego pokolenia oraz osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie konkurencji sportowych na włocławskim śródmieściu.
- Utrzymanie stałej współpracy partnerskiej z Klubem „Zazamcze” Centrum Kultury „Browar B” i Nadleśnictwem Włocławek, Miejską Biblioteką Publiczną Filią Nr 3 umożliwiło realizację projektów o charakterze integracyjnym dla społeczności lokalnej miasta Włocławka.
- Zaangażowanie wolontariuszy Klubu Wolontariatu MOPR w realizację projektów środowiskowych. Swoją postawą dają wzór i zachęcają do działania na rzecz swojej społeczności.

2.4. Klub Wolontariatu

W okresie od stycznia do grudnia 2016 roku w Klubie Wolontariatu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie zarejestrowano 37 osób, podpisano 47 porozumień o współpracy (pracę w wolontariacie kontynuowały też osoby zarejestrowane w poprzednich latach). Ponadto, na podstawie decyzji Sądu Rejonowego we Włocławku, 3 nieletnich odbyło nakazane przez Sąd prace społeczne w ramach Klubu Wolontariatu MOPR.

Wolontariusze zaangażowani byli w pracę na rzecz wychowanków świetlic MOPR, uczestników Klubu Integracji Społecznej, wspierali realizację projektów przeprowadzanych metodą Organizowania Społeczności Lokalnej. Pracowali również w środowiskach osób starszych i niepełnosprawnych (w tym w domach pomocy społecznej) wspomagając osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W okresie sprawozdawczym w ramach promocji wolontariatu zorganizowano 17 zajęć lekcyjnych skierowanych do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Celem zajęć było zapoznanie uczestników z możliwościami pracy w ramach klubu jak również przybliżenie korzyści jakie płyną z zaangażowania w wolontariat. Zajęcia organizowane były w ścisłej współpracy z pedagogami

szkolnymi. Jednym z efektów spotkań promocyjnych było zaangażowanie uczniów Liceum im. Ziemi Kujawskiej, pod nadzorem pedagoga szkolnego. w pomoc w nauce dzieciom z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Kolejnym ciekawym przykładem mogą być cotygodniowe spotkania prowadzone przez wolontariuszkę (studentkę psychoterapii) dedykowane młodym osobom i ich rodzinom dotkniętym problemem używania dopalaczy i innych środków psychoaktywnych. Zajęcia odbywały się w Klubie Integracji Społecznej.

Klub Wolontariatu we współpracy z Włocławskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu przeprowadził certyfikację dwojga wolontariuszy w ramach międzynarodowego modelu Programu LEVER. Odpowiedzialna za program w Polsce Fundacja „Dobra Sieć” wysoko oceniła kompetencje wolontariuszy rozwijane podczas ich społecznego zaangażowania. Podsumowaniem działań Klubu Wolontariatu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w roku 2016 było spotkanie z okazji Dnia Wolontariusza zorganizowane wspólnie z WCOPiW. Podczas spotkania, w obecności Zastępcy Prezydenta Miasta, wręczono certyfikaty Programu LEVER. Osoby pracujące społecznie miały okazję zaprezentować efekty swoich działań i przedstawić plany na 2017 rok. Wśród zaproszonych gości znalazła się wolontariuszka z Ukrainy, która opowiedziała uczestnikom spotkania o specyfice pracy na amerykańskim workcampie.

2.5. Klub Integracji Społecznej.

Klub Integracji Społecznej jest komórką Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie funkcjonującą na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1828). Zadaniem Klubu jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego wśród mieszkańców miasta, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych bezrobociem poprzez realizację działań w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej poprzez realizację zadań o charakterze terapeutycznym, edukacyjno-pomocowym, zatrudnieniowym i samopomocowym. W celu realizacji zadań klub współpracuje z organizacjami pozarządowymi i instytucjami np. PUP, AZK, Fundacja „CAIETANUS”, 2-5 Hufiec Pracy, Klub „Zazamcze” Centrum Kultury „Browar B”, Stowarzyszenie „AZYL”, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Pracownia Pedagogiczno-Socjologiczna, Zespół Szkół Włocławskiego Stowarzyszenia Oświatowego „COGITO”. W okresie sprawozdawczym pracownicy Klubu Integracji Społecznej realizowali poniżej opisane działania.

Poradnictwo indywidualne w KIS.

Jedną z form zajęć prowadzonych w Klubie jest poradnictwo indywidualne. Odbiorcami indywidualnego poradnictwa są mieszkańcy Miasta Włocławek, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, mający zawarty kontrakt socjalny, które znalazły się w trudnej sytuacji wymagającej specjalistycznego wsparcia.

Formuła indywidualnego poradnictwa to szereg działań dostosowanych do indywidualnych potrzeb klienta, mających na celu zdiagnozowanie sytuacji problemowej klienta, określenie potrzeb w zakresie rozwoju społeczno-zawodowego, rozpoznanie czynników potrzebnych do dokonania zmiany, a także zaplanowania konkretnych kroków, które służą radzeniu sobie z sytuacją problemową. Udział w poradnictwie indywidualnym odbywa się na podstawie wniosków od pracowników socjalnych z OSPS, wniosku kierownika KIS oraz własnych wniosków osób zainteresowanych. Udział w indywidualnym poradnictwie jest dobrowolny oraz bezpłatny, jednak warunkiem przystąpienia do niego jest podpisanie kontraktu socjalnego.

Z poradnictwa w 2016 r. skorzystało łącznie 295 osób, w tym 153 osoby posiadające nowe wnioski, 142 osoby przechodzące na podstawie wniosku z poprzednich lat. Odmówiło podpisania kontraktu (lub zaszły inne okoliczności uniemożliwiające jego podpisanie) - 16 osób.

Poradnictwa indywidualnego udzielali:

- instruktor terapii – 1019 porad,

- konsultant – 892 porady,
- terapeuta – 489 porad,
- pedagog – 346 porad.

Łącznie w 2016 r. udzielili:

- 2746 porad indywidualnych dla uczestników Klubu,
- 74 porad jednorazowych (z uwagi na doraźny charakter pomocy jednorazowej zawieranie kontraktu socjalnego nie jest wymagane).

Tab. 2. Kategorie problemów uczestników Klubu

Problem uczestników	2016 r.	%
uzależnieni od alkoholu	152	52
uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających	16	5
współuzależnieni	23	8
osoby z syndromem DDA	9	3
osoby z problemem psychologicznym	50	17
problemy rodzinne i wychowawcze	32	11
inne	13	4
Razem	295	100

Tab. 3. Płeć uczestników

Płeć:	2016 rok	%
kobiety	152	52%
mężczyźni	143	48%
RAZEM	295	100%

Tab. 4. Mierniki realizacji procesu

Liczba uczestników Klubu (wniosek zarejestrowany w 2016 r.)	153
Liczba osób, które złożyły wniosek w 2016r. lecz odmówiły podpisania kontraktu socjalnego lub zaszły inne okoliczności uniemożliwiające jego podpisanie	13
Ogółem liczba zarejestrowanych wniosków w 2016	166
Liczba uczestników, którzy uczestniczą w zajęciach Klubu na podstawie wniosku zarejestrowanego w latach poprzednich	142
Liczba osób, które miały zarejestrowany wniosek w latach poprzednich, zgłosiły się w 2016r., lecz odmówiły podpisania kontraktu lub zaszły inne okoliczności uniemożliwiające jego podpisanie	3
Ogółem liczba uczestników w 2016	295
Liczba uczestników, którzy zakończyli sukcesem uczestnictwo w roku 2016 - liczba wydanych zaświadczeń	45
Liczba osób, które w roku 2016 odbyły leczenie odwykowe	5
Liczba osób, które podjęły pracę lub inną formę aktywizacji zawodowej (kurs, szkolenia)	10

Oferta programowa skierowana w 2016 r. do mieszkańców Miasta Włocławek

1. **Otwarta Grupa Wsparcia dla osób w kryzysie psychicznym** - program realizowany w okresie od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r. Celem programu było udzielenie wsparcia psychicznego osobom w kryzysie psychicznym oraz pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu przez nich problemów dnia codziennego. Dla grupy 10 osób zorganizowano 32 spotkania.
2. **Program „Mogę być lepszym rodzicem” II edycja - od 19.01.2016 r. do 16.02.2016 r.** Tematyka spotkań to kształtowanie poczucia własnej wartości, świadome przeżywanie własnych emocji, współpraca ze szkołą. Odbyły się 4 spotkania z udziałem 6 osób.
3. **Program „Pomocna ręka”** realizowany od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r., skierowany do mieszkańców m. Włocławek, świadczeniobiorców MOPR, uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Celem programu było motywowanie do leczenia odwykowego w ośrodkach terapii uzależnień lub poradniach uzależnień. Program jest realizowany od wielu lat przy ścisłej współpracy z pracownikami OSPS MOPR. W wyniku podjętych działań środowiskowych zmotywowano 5 osób do podjęcia terapii odwykowej stacjonarnej. Wszystkie osoby z powodzeniem zakończyły ww. terapię.
4. **Grupa wsparcia dla osób uzależnionych.** Realizacja: od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r. w dwóch grupach: w 29 spotkaniach dla początkujących udział wzięło 29 osób, w 34 spotkaniach dla zaawansowanych udział wzięło 28 osób. Celem spotkań było omówienie wpływu picia alkoholu na problemy rodzinne, osobiste, motywowanie do trzeźwego stylu życia, nauka przełamywania własnych barier, odnalezienie własnej drogi życiowej opartej na abstynencji.
5. **Rodzinna Grupa Wsparcia** (dla współuzależnionych, DDA, inne), spotkania od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r. W 30 spotkaniach udział wzięło 15 osób.
6. **Zajęcia psychoaktywne wykorzystujące wizualne formy przekazania treści** realizowane od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r. przeznaczone dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, dopalaczy. Dla 55 osób zorganizowano 46 spotkań.
7. **Otwarta grupa wsparcia „Czyste Serca”** dla młodzieży z problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Spotkania od stycznia 2016 r. do maja 2016 r. prowadzili wolontariusze MOPR. W 20 spotkaniach udział wzięło 7 osób.
8. **Otwarta grupa wsparcia „Wolny wybór”** dla młodzieży z problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Od maja 2016 r. do grudnia 2016 r. odbywało się 25 spotkań, w których uczestniczyło 5 osób.
9. **Grupa AA „ISKIERKA”,** odbyło się 51 spotkań w okresie od stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r. dla 10 osób.
10. **Grupa AA dla Kobiet - 38** spotkań od marca 2016 r. do grudnia 2016 r. dla 5 osób.
11. **Warsztaty - „Proces uwalniania emocji”** realizowany od 14 września 2016 r. do 12 października 2016 r. we współpracy z Pracownią Pedagogiczno-Socjologiczną w Toruniu. Warsztaty skierowane były do kobiet, które reagują nieadekwatnie do sytuacji, są chwiejne emocjonalnie, wpadają w skrajne emocje, mają poczucie obojętności, nie potrafią wyrazić własnych emocji. Program skierowany był w szczególności do kobiet uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych, DDA lub w kryzysie psychicznym. W 5 spotkaniach udział wzięło 15 osób.
12. **Program „NARKOTYKOM.DOPALACZOM.STOP”** - Program profilaktyczny, realizowany był od 3 marca do 25 kwietnia 2016 r. Celem programu było przeprowadzenie wśród młodzieży i ich rodziców pogadanek na temat szkodliwości stosowania środków psychoaktywnych. Spotkania odbywały się w Zespole Szkół Włocławskiego Stowarzyszenia Oświatowego „COGITO”. W 6 spotkaniach uczestniczyło 55 osób.

13. **Program „TOR” tj. Trening Osobistego Rozwoju** - Program realizowany był od 11 marca do 16 grudnia 2016 r. i skierowany do osób bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym uzależnionych od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych), które chcą poprawić jakość swojego życia np. przez podjęcie pracy, nawiązanie relacji interpersonalnych, uwolnienie się od destrukcyjnych schematów osobistych itp. Spotkania odbywały się w każdy piątek od 13.00 do 15.00. Program przyczynił się do zwiększenia umiejętności interpersonalnych uczestników, jak również skłonił ich do pracy nad problemami w życiu osobistym i zawodowym. Uczestnicy zdobyli umiejętności wykorzystywania swoich mocnych stron w sytuacjach społecznych oraz zdobyli umiejętność efektywnego szukania porad oraz wsparcia specjalistycznego. Uczestnictwo w programie miało pozytywny wpływ na społeczną sferę życia uczestników. W 24 spotkaniach uczestniczyło 13 osób. Wydano 9 zaświadczeń o uczestnictwie w programie.

Oferta programowa skierowana do pracowników socjalnych MOPR we Włocławku

- **Otwarta Grupa Antystresowa** - realizowana od 31.03.2016 r. do 05.12.2016 r. spotkania odbywały się raz w miesiącu - ostatni czwartek. Celem programu było zapoznanie pracowników socjalnych z podstawami podejścia terapeutycznego skoncentrowanego na kliencie (TSR) oraz ćwiczenie wybranych zachowań mających na celu zmniejszenie poziomu stresu w codziennej pracy zawodowej. W 6 spotkaniach udział wzięło 14 pracowników socjalnych MOPR Włocławek.
- **Superwizja** realizowana we współpracy z Poradnią Pedagogiczno-Socjologiczną w Toruniu. Odbyło się 1 spotkanie z udziałem 17 pracowników.

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne są instrumentem aktywizacji zawodowej. Program skierowany jest do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, które znajdują się w najtrudniejszej sytuacji materialnej. Program przeciwdziała wykluczeniu z rynku pracy oraz łagodzi negatywne skutki bezrobocia. Osoby zaangażowane do programu wykonują prace na rzecz społeczności lokalnej.

Gminny plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych z dn. 21.01.2016 r. zakładał 2 etapy kierowania do PSU. Zgodnie z planem MOPR Włocławek złożył 2 wnioski w sprawie organizacji prac:

- Wnioskiem z dn. 01.02.2016 r. skierowano do prac 76 osób (na okres od 07 marca 2016 r. – 31 sierpnia 2016 r.),
- Wnioskiem z dn. 29.04.2016 r. skierowano do prac 6 osób (na okres od 01 czerwca 2016 r. – 30 września 2016 r.).

W okresie sprawozdawczym 17 osób zrezygnowało z uczestnictwa w programie, a ich miejsce zajęło 16 nowych uczestników. Uwzględniając rekrutację uzupełniającą w 2016 r. do prac przystąpiły łącznie 98 osób.

Tab. 5. Uczestnictwo w pracach społecznie użytecznych

Miejsce pracy	Rodzaj wykonywanych prac	Liczba miejsc
MOPR Włocławek	pomoc biurowa – 3 opiekun osób starszych – 48 pomoc kuchenna – 4 sprzątaczką – 4	59
Ośrodek Sportu i Rekreacji	pracownik gospodarczy - 9	9
Centrum Opieki nad Dzieckiem	sprzątaczką – 2	

	pracownik gospodarczy – 2	4
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Maluch”	sprzątaczką – 4	4
DPS „Na Skarpie”	sprzątaczką – 3 pomoc kuchenna – 3	6

Okres wykonywania PSU objęty refundacją wynosi 7 miesięcy – od marca do września 2016 r. Ogółem zaplanowana liczba godzin wykonywania PSU w okresie trwania porozumienia - 15360 godzin. W okresie 2016 r. uczestnicy PSU wypracowali łącznie 14800,5 godziny. Różnica godzin wynika z rotacji uczestników oraz ich absencji w pracy. Norma miesięczna dla osób uprawnionych wykonujących PSU wynosi 32 godziny (8 godzin w tygodniu).

Głównym efektem realizowanego zadania była czasowa aktywizacja zawodowa mieszkańców m. Włocławek, osób długotrwale bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej. Zatrudnienie w ramach prac społecznie użytecznych jest często pierwszym etapem w powrocie do pełnienia ról społecznych i zawodowych osób bezrobotnych.

W okresie sprawozdawczym spośród osób uczestniczących w programie:

- 4 osoby podjęły zatrudnienie,
- 1 osoba podjęła roboty interwencyjne,
- 3 osoby wyjechały za granicę w celach zarobkowych,
- 2 osoby zrezygnowały z uwagi na stan zdrowia,
- 1 osoba zrezygnowała z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania,
- 6 osób porzuciło pracę.

Prace społecznie użyteczne, jako aktywna forma pomocy osobom bezrobotnym, przerywa proces bierności, zniechęcenia, apatii i braku motywacji. Udział w tych pracach przyczynia się do odbudowy i utrwalenia umiejętności koniecznych do pełnienia ról społecznych ze szczególnym uwzględnieniem roli pracownika. Umożliwia to przygotowanie bezrobotnych do wymagań stawianych przez pracodawców na obecnym rynku pracy (sumienne i staranne wykonywanie powierzonych obowiązków, punktualność, przestrzeganie porządku, dyscypliny i zasad bezpieczeństwa, itp.).

Ponadto praca jako forma pomocy ma charakter konstruktywny i aktywizujący w przeciwieństwie do tradycyjnych zasiłków pieniężnych, które uzależniają osoby z nich korzystające i wyzwalają w nich bezradność. Poprzez zatrudnianie w ramach prac społecznie użytecznych dyscyplinujemy bezrobotnych i ograniczamy możliwość wykonywania przez nich pracy „na czarno”.

Tab. 6. Liczba przepracowanych godzin oraz wysokość wypłaconych świadczeń w rozbiciu na podmioty realizujące

Lp.	Podmiot	Przepracowana liczba godzin	Kwota wypłaconych świadczeń w zł	Refundacja w zł
1	MOPR	10880,5	88.132,05	71833,23
2	OSIR	1712	13.867,2	
3	COND	736	5.961,6	
4	POW MALUCH	728	5.896,8	
5	DPS	744	6.026,4	
Suma		14800,5	119.884,05	

Środki zabezpieczone na realizację zadania w roku 2016 to kwota 102.400 zł. Uczestnikom wypłacono łącznie kwotę 119.884,05 zł (w tym MOPR – 88.132,05 zł). Zaplanowano wykonanie

przez uczestników 15360 godzin pracy, zrealizowano 14800,5 godziny. Różnica (559,5 godzin) wynika z rotacji uczestników i zwolnień lekarskich uczestników programu. Zakładany plan – aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej został zrealizowany w całości. W analizowanym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły żadne trudności w realizacji tego zadania.

Kafejka internetowa

Do dyspozycji uczestników Klubu jest kafejka internetowa. To propozycja dla osób, które chcą zapoznać się z działaniem komputera lub skorzystać z Internetu w celach edukacyjno-wyszukiwawczych (gromadzenia informacji związanych z poszukiwaniem pracy zawodowej, nowej szkoły, przygotowywanie dokumentów aplikacyjnych itp.). Rejestr odwiedzin pracowni obejmuje 42 wpisy (stan na 31.12.2016 r.).

III. POMOC INSTYTUCJONALNA

4.1. Interwencja Kryzysowa i Poradnictwo specjalistyczne.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej „Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.” W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej i w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego, a w sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy (art. 47.3. ustawy o pomocy społecznej). Zadania te realizuje Sekcja Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego, które wpisują się również w działania zapisane w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Praw Ofiar na lata 2016 – 2020, którego głównym celem jest: „Zapobieganie i ochrona przed przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin doświadczających przemocy”. Działalność Sekcji Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego jest jednym z elementów działań prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W realizacji zadań Sekcja Interwencji Kryzysowej współpracuje przede wszystkim z pracownikami socjalnymi Osiedlowych Sekcji Pomocy Społecznej MOPR, Policją, Sądem, z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, instytucjami oraz osobami fizycznymi działającymi na rzecz osób i rodzin doświadczających przemocy bądź znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Zadania Sekcji Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego obejmują:

- w zakresie interwencyjnym:
 - 1) zapewnienie schronienia osobie doświadczającej przemocy w rodzinie oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, bez skierowania i bez względu na dochód;
 - 2) ochronę osoby dotkniętej przemocą w rodzinie przed osobą stosującą przemoc w rodzinie;
 - 3) udzielanie natychmiastowej pomocy psychologicznej oraz zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej, w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia osoby dotkniętej przemocą w rodzinie;
 - 4) rozpoznanie sytuacji osoby dotkniętej przemocą w rodzinie i udzielenie wszechstronnego wsparcia w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej, związanej z występowaniem przemocy w rodzinie.
- w zakresie terapeutyczno-wspomagającym:
 - 1) opracowanie diagnozy rodziny;
 - 2) opracowanie indywidualnego planu pomocy dla osoby dotkniętej przemocą w rodzinie uwzględniającego: potrzeby, cele, metody i czas pomocy;
 - 3) udzielanie poradnictwa: psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, socjalnego;
 - 4) prowadzenie grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie;
 - 5) prowadzenie terapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie osoby dotkniętej przemocą w rodzinie oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc w rodzinie;
 - 6) przeprowadzenie diagnozy sytuacji dzieci i udzielanie im wsparcia i pomocy psychologicznej;
 - 7) udzielanie konsultacji wychowawczych.
- w zakresie potrzeb bytowych zapewnienie:
 - 1) całodobowego okresowego pobytu;
 - 2) pomieszczeń do spania;
 - 3) ogólnodostępnej łazienki;

4) ogólnodostępnej kuchni.

Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Sekcja Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego zapewnia również obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W roku 2016 do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie we Włocławku wpłynęło 491 „Niebieskich Karty”, założone przez przedstawicieli następujących podmiotów: 396 – Policja, 82 – MOPR, 11 – oświata, 2 – ochrona zdrowia. Do każdej Grupy Roboczej powoływany jest środowiskowy pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, który na bieżąco analizuje potrzeby rodziny w środowisku oraz dzielnicowy KMP we Włocławku. W zależności od struktury i złożoności problemów w rodzinie, skład Grupy Roboczej poszerzany jest o innych specjalistów, m.in.: pedagogów szkolnych, kuratorów, psychologów, asystentów rodziny, terapeutów uzależnień, itp.

Podstawowym celem oddziaływań kadry specjalistycznej Sekcji Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego jest przywrócenie i uruchomienie w osobie jej własnych zasobów i możliwości zaradczych. Ze świadczeń sekcji korzystały osoby dotknięte przemocą domową oraz osoby znajdujące się w trudnych sytuacjach kryzysowych, borykające się z różnego rodzaju problemami, np.: sytuacją konfliktu małżeńskiego, konfliktu rodzinnego, sytuacją finansową, mieszkaniową, problemami prawnymi, emocjonalnymi, zdrowotnymi, opiekuńczo-wychowawczymi, bezrobociem, uzależnieniami.

W 2016 r. z pomocy sekcji skorzystało 427 rodzin (w tym 106 rodzin z problemem przemocy domowej oraz 64 rodziny z problemem uzależnienia).

Wieloaspektowa pomoc specjalistyczna została udzielona w formie:

1. Pracy socjalnej – polegającej na pomocy w osobistym i społecznym usamodzielnianiu się i jest realizowana w ramach kontaktów interpersonalnych między pracownikiem socjalnym a osobami wspomaganymi – udzielono 609 porad dla 331 rodzin.
2. Poradnictwa psychologicznego - realizowanego poprzez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii indywidualnej (ambulatoryjnej) oraz terapii w środowisku. Indywidualny kontakt z psychologiem ma na celu wspieranie emocjonalne w procesie „wychodzenia z przemocy”, poszerzenie wiedzy o zjawisku przemocy, psychoedukację. Psycholog objął swoją pomocą 151 rodzin. Udzielono 491 porad oraz przeprowadzono 636 terapii indywidualnych.
3. Poradnictwa prawnego – realizowanego poprzez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. Poradnictwo to ma na celu informowanie o możliwościach prawnego rozwiązania problemu. Prawnik pomaga w sformułowaniu pism do urzędów i instytucji. Udzielono 270 porad prawnych dla 168 rodzin.
4. Poradnictwa pedagogicznego - obejmującego szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych. Pedagog udzielił 113 porad; pomocą objęto 47 rodzin.

Grupa wsparcia dla osób doznających przemocy domowej - głównym celem prowadzenia grupy jest zwiększenie świadomości i poczucia własnej wartości, rozwijanie umiejętności życiowych zwiększających niezależność oraz nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych poprzez wymianę doświadczeń i wsparcie. Udział w grupie wsparcia stanowi uzupełnienie indywidualnej terapii psychologicznej, pozwala kobiecie wyjść z izolacji, w której tkwiła przez wiele lat. Z tej formy pomocy w 2016 r. skorzystało 16 kobiet.

W ramach działalności sekcji funkcjonuje Hostel mieszczący się w wynajętych pomieszczeniach Caritasu Diecezji Włocławskiej przy ul. Karnkowskiego 7. W trakcie pobytu w hotelu, zarówno przebywające w nim kobiety, jak i ich dzieci mogły korzystać z oferty sekcji: poradnictwo i terapia indywidualna, konsultacje prawne oraz pedagogiczne.

Liczba miejsc hostelowych – 7 (w tym łóżeczko niemowlęce). W 2016 r. z tej formy pomocy skorzystało 18 osób – 6 kobiet i 12 dzieci.

Zainteresowane uzyskaniem pomocy, osoby stosujące przemoc domową, mogły w I półroczu 2016 r. skorzystać ze wsparcia zatrudnionego w sekcji psychologa lub specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach spotkań indywidualnych.

W II półroczu 2016 r. realizowany był program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie „Bez przemocy. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie”. Program obejmował 60 godzin podzielonych na zajęcia indywidualne i grupowe. Realizowany był z dotacji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego (dotacja w wysokości 10.152,00 zł.). W zajęciach brało udział 12 osób, ukończyło 10.

Jednym z głównych założeń programu była pomoc sprawcom w zaprzestaniu stosowania przemocy poprzez edukację mającą na celu:

- uświadomienie czym jest przemoc i jakie są jej rodzaje,
- uświadomienie własnych zachowań z użyciem przemocy wobec bliskich,
- rozpoznanie własnych sygnałów ostrzegawczych zwiastujących użycie przemocy,
- nabycie umiejętności interpersonalnych,
- opracowanie własnego planu bezpieczeństwa bez używania przemocy,
- rozpoznawanie i konstruktywne wyrażanie uczuć,
- nabycie umiejętności zmiany dotychczasowych zachowań na konstruktywne.

Podejmowano również działania na rzecz tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy oraz dostosowanie metod i form pomocy do zdiagnozowanych potrzeb społeczności lokalnej poprzez:

- stały kontakt z dzielnicowymi, kuratorami, pracownikami środowiskowymi MOPR, pedagogami szkolnymi,
- współpracę z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz pomocy osobom i rodzinom znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej,
- udział w pracach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W ramach działalności Sekcji Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego do dnia 30.09.2016 r. funkcjonował Zespół ds. Asysty Rodzinnej.

W ramach profilaktyki mającej na celu ograniczenie przemocy w rodzinie i uzależnień Sekcja Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego we Włocławku realizowała, m.in. zadania zawarte w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii na 2016 r.

Zadania zawarte w ww. programie realizowane są poprzez:

- 1) zapewnienie możliwości korzystania z poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego;
- 2) prowadzenie terapii indywidualnej z osobami doznającymi przemocy, sprawcami i świadkami przemocy;
- 3) prowadzenie terapii grupowej dla osób doznających przemocy;
- 4) prowadzenie Hostelów, w którym osoby doznające przemocy w rodzinie mogą uzyskać tymczasowe schronienie.
- 5) upowszechnianie i popularyzację wiedzy na temat przemocy w rodzinie i jej skutków;
- 6) propagowanie ofert instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy;
- 7) prowadzenie edukacji na temat przemocy, sposobów jej zapobiegania i przeciwdziałania wśród osób korzystających z oferty sekcji;

- 8) dostarczanie biuletynów informacyjnych dotyczących oferty sekcji na teren szkół, przychodni zdrowia;
- 9) działania na rzecz tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy oraz dostosowanie metod i form pomocy do zdiagnozowanych potrzeb społeczności lokalnej.

W I półroczu 2016 r. pracownicy Sekcji Interwencji Kryzysowej byli współorganizatorami Konferencji Powiatowej „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Działania skoncentrowane na współpracy”.

3.2. Mieszkania chronione.

Mieszkanie chronione to forma pomocy skierowana do pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, która umożliwi naukę prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego przy wsparciu specjalistów zatrudnionych w MOPR. W mieszkaniach chronionych funkcjonujących we Włocławku przy ul. Ptasiej 1A od czasu uruchomienia tj. od 2004 r. zamieszkiwało 32 wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej oraz wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W okresie sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystał 1 pełnoletni wychowanek z placówki opiekuńczo-wychowawczej i 2 osoby z rodziny zastępczej. Zgodnie z obowiązującym regulaminem wychowankowie po opuszczeniu pieczy zastępczej, zamieszkujący w mieszkaniu chronionym są zobowiązani do realizowania indywidualnego programu usamodzielnienia, a przede wszystkim do kontynuowania nauki. Koszty związane z pobytem w mieszkaniu chronionym w 2016 r. wyniosły 8.914 zł. Na wskazane wydatki składały się koszty związane z eksploatacją i utrzymaniem mieszkań.

3.3. Kierowanie do środowiskowego domu samopomocy, ośrodka dziennego pobytu, domów pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt.

Kolejnym, znaczącym zagadnieniem realizowanym przez MOPR w oparciu o ustawę o pomocy społecznej jest zapewnienie opieki osobom, które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku poprzez:

- 1) kierowanie do środowiskowego domu samopomocy,
- 2) kierowanie do ośrodka dziennego pobytu,
- 3) kierowanie do domów pomocy społecznej.

Kierowanie do środowiskowego domu samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy we Włocławku przy ul. Zapiecek 10 jest placówką wsparcia dziennego przeznaczoną dla 40 osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie, które wymagają częściowej specjalistycznej opieki i pomocy w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych. W ramach pobytu placówka zapewnia wsparcie i rehabilitację wspomagającą przystosowanie do osiągnięcia samodzielności w pełnieniu ról społecznych. Ponadto ośrodek zapewnia m.in.: ciepły posiłek, a prowadzona specjalistyczna pomoc ma na celu przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu tej grupy chorych. Odpowiednio zorganizowane zajęcia terapeutyczne przynoszą wymierne efekty w postaci lepszego przystosowania tych osób do wyzwań związanych z codziennym życiem. Skutkuje to stopniowym przywracaniem wiary we własne możliwości i poprawą funkcjonowania w środowisku.

W 2016 r. z usług Środowiskowego Domu Samopomocy skorzystały 43 osoby. Ogółem wydano 86 decyzji administracyjnych, w tym 9 odmownych ze względu na brak wolnych miejsc. Na koniec roku na umieszczenie oczekiwało 6 osób. W przypadku osób posiadających dochód powyżej 300%, kryterium dochodowego, określonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej,

ustalono odpłatność za pobyt w ŚDS na poziomie 5% posiadanego dochodu, a 35 osób zostało zwolnionych z ponoszenia odpłatności.

Kierowanie do ośrodka dziennego pobytu

Ośrodek Dziennego Pobytu przy ul. Brzeskiej 15 jest placówką wsparcia dziennego przeznaczoną dla 40 osób, które ze względu na wiek lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Ośrodek zapewnia m.in. pobyt w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰ oraz możliwość korzystania z posiłków, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych i załatwianiu niezbędnych spraw osobistych, dba o rozwój uzdolnień i zainteresowań mieszkańców oraz zaspokaja ich potrzeby kulturalne, zajęcia terapeutyczne, dostosowane do możliwości fizycznych i psychicznych mieszkańców, kształtuje atmosferę sprzyjającą prawidłowym kontaktom interpersonalnym.

W 2016 r. z usług Ośrodka Dziennego Pobytu skorzystało 51 osób, w tym 11 skierowań wydano nowym uczestnikom. W sprawach skierowania i odpłatności wydano 100 decyzji administracyjnych. Z uwagi na brak wolnych miejsc w placówce 6 osób wpisano na listę oczekujących na umieszczenie.

Miesięczny koszt pobytu wynosił 758,26 zł. W zależności od posiadanego dochodu przypadającego na osobę w rodzinie wydawane były decyzje dot. odpłatności. Za wyjątkiem jednej osoby, pozostali uczestnicy korzystający z usług ośrodka ponosili odpłatność zgodnie z obowiązującą Uchwałą Nr XXX/2/2013 Rady Miasta Włocławek z dnia 18 marca 2013 r., zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za świadczenia w formie pobytu w ośrodku wsparcia i mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Gminę Miasto Włocławek.

Kierowanie do domów pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej prawo do umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej przysługuje osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Skierowanie do odpowiedniego typu domu, zabezpieczającego specjalistyczną opiekę uwarunkowane jest przede wszystkim diagnozą medyczną i zaleceniem lekarskim o konieczności zabezpieczenia całodobowej opieki instytucjonalnej.

W okresie sprawozdawczym z całodobowej opieki, którą zapewniały dwa DPS funkcjonujące na terenie Włocławka przy ul. Nowomiejskiej 19 i Dobrzyńskiej 102, przeznaczone dla osób w podeszłym wieku i jeden DPS przy ul. Żeromskiego 28a dla osób przewlekle somatycznie chorych i niepełnosprawnych fizycznie ogółem skorzystało 183 osoby. Miesięczny koszt pobytu mieszkańca ww. domów oraz liczbę osób korzystających z usług przedstawia poniższa tabela:

Tab. 7 Koszt miesięczny pobytu w DPS. Liczba osób

DPS	Ilość osób korzystających	Miesięczny koszt pobytu
ul. Żeromskiego 28 a	35	3.400,00zł
ul. Dobrzyńska 102	75	3.049,11zł
ul. Nowomiejska 19	73	3.024,81zł

W 2016 r. w domach pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku przebywały 3 osoby z terenu innych powiatów. W okresie sprawozdawczym dla 26 osób wydano decyzje

o umieszczeniu. W celu wyeliminowania z obiegu prawnego, w uzasadnionych przypadkach wydano 137 decyzji uchylających i wygasających oraz w 6 przypadkach umorzono postępowanie administracyjne.

Na liście oczekujących na umieszczenie w Domach Pomocy Społecznej we Włocławku na koniec okresu sprawozdawczego figurowało 31 osób, z tego do DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych i niepełnosprawnych fizycznie przy ul. Żeromskiego 28a 4 osoby. Do rozpatrzenia pozostało 8 spraw. Znaczną liczbę naszych mieszkańców wymagających specjalistycznej opieki skierowano do placówek funkcjonujących na terenie innych powiatów. W domach pomocy społecznej różnego typu poza Włocławkiem w okresie sprawozdawczym przebywało ogółem 158 mieszkańców Włocławka.

Od stycznia 2016 r. wydano 94 skierowania. W związku z koniecznością zabezpieczenia całodobowej opieki w trybie pilnym, w 9 przypadkach wydano decyzje poza kolejnością. Ponadto 7 skierowań wydano do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku.

Najwięcej mieszkańców miasta przebywało w placówkach dla osób przewlekle chorych somatycznie w Kowalu, Piotrkowie Kujawskim, Nowej Wsi, Zgierzu oraz w domach gdzie zabezpieczona jest specjalistyczna opieka osobom z zaburzeniami psychicznymi, tj. w Kurowie i Zakrzewie. Na koniec okresu sprawozdawczego 9 osób wymagających specjalistycznej opieki, z wydaną decyzją o skierowaniu, oczekiwało na umieszczenie w domach na terenie innych powiatów. 3 nowe sprawy pozostały do rozpatrzenia. Koszty związane z umieszczeniem osób potrzebujących specjalistycznej opieki wyniosły 4.873.403 zł. Ogółem zrealizowano 1984 świadczenia.

W stosunku do 2015 r. nastąpił znaczny wzrost liczby osób wymagających całodobowej opieki, której nie można zabezpieczyć w środowisku. Brak specjalistycznych placówek na terenie Włocławka powoduje konieczność zabezpieczenia całodobowej specjalistycznej pomocy dla naszych mieszkańców na terenie innych powiatów. Umieszczenie kolejnych 12 osób w specjalistycznych domach spowodował znaczny wzrost miesięcznych kosztów utrzymania mieszkańców, co skutkowało koniecznością zwiększenia nakładów finansowych na realizację tego obligatoryjnego zadania. Uruchomienie dodatkowych środków pozwoliło uregulować zobowiązania finansowe wobec wszystkich powiatów, z którymi MOPR współpracuje. Na 2017 r. zaplanowano budżet w wys. 5.761,200 zł.

IV. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zadania Gminy Miasto Włocławek w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046) w 2016 r. realizowała Sekcja Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku. Koszty poniesione na realizację zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej w ww. okresie, pokryte zostały w większości ze środków PFRON, przyznanych Gminie Miasto Włocławek na 2016 r. w wysokości 2.353.879 zł.

Podział tych środków, na dofinansowanie poszczególnych zadań, zatwierdzony został przez Radę Miasta Włocławek w czterech uchwałach:

- 1) Uchwała nr XVIII/37/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 25 kwietnia 2016 r. w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasto Włocławek na realizację w 2016 roku zadań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 2) Uchwała nr XXI/76/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 23 czerwca 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasto Włocławek na realizację w 2016 roku zadań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 3) Uchwała nr XXVI/132/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 28 listopada 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasto Włocławek zadań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 4) Uchwała nr XXVII/156/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 28 grudnia 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację w 2016 roku zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Realizacja zadań, finansowanych w 2016 r. z wyżej podanego limitu środków Funduszu przedstawiała się następująco:

4.1. Rehabilitacja zawodowa.

W zakresie rehabilitacji zawodowej mającej na celu ułatwienie osobom niepełnosprawnym uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego, przez umożliwienie im korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy realizowano niżej wymienione zdania:

- **zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej:**

W okresie sprawozdawczym o dofinansowania w powyższym zakresie ubiegało się 5 pracodawców, składając wnioski na ogólną kwotę 419.393 zł. Zawarto 3 umowy na łączną kwotę 250.000 zł, w ramach, których zrefundowano wyposażenie 6 stanowisk pracy. Zawarte z pracodawcami umowy w tym zakresie gwarantują zatrudnienie 6 osób niepełnosprawnych na utworzonych stanowiskach pracy przez okres minimum 3 lat. Utworzono następujące stanowiska pracy: 3 operatorów urządzeń, aparatury, kontroler pomiarów, kierowca - zaopatrzeniowiec.

Ponadto, w ramach realizowanego Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami III w obszarze G "Wsparcie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych" również zrefundowano jedno nowe stanowisko pracy sprzedawcy dla osoby niepełnosprawnej na kwotę 27.300 zł. Zgodnie z postanowieniami wyżej wymienionych umów pracodawcy zobowiązali się zatrudniać osoby niepełnosprawne przez okres co najmniej 3 lat.

W ramach weryfikacji prawidłowości realizacji przez pracodawcę warunków zawartych umów, pracownicy sekcji przeprowadzili 3 kontrole nowo wyposażonych stanowisk pracy dla zatrudnionych osób niepełnosprawnych.

W analizowanym okresie pracownicy Sekcji Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych uczestniczyli w konsultacjach, spotkaniach, debatach, dniach otwartych dotyczących rehabilitacji zawodowej, co podnosi jakość świadczonych przez MOPR we Włocławku usług i zapewnia rzetelność realizowanych zadań.

- **przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej:**

W okresie sprawozdawczym nie wpłynął do MOPR we Włocławku żaden wniosek o przyznanie środków PFRON na podjęcie działalności gospodarczej. Pracownicy Sekcji Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych przeprowadzili kontrolę realizacji postanowień umów zawartych w latach poprzednich.

- **finansowanie szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy oraz zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy:**

Ze środków przyznanych Gminie Miasto Włocławek przez PFRON finansowane były również szkolenia osób niepełnosprawnych prowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy oraz ponoszone w związku z tym także wydatki na instrumenty rynku pracy. Zgodnie z rozliczeniem tego zadania przez Powiatowy Urząd Pracy we Włocławku w 2016 r. MOPR sfinansował ze środków PFRON wydatki związane ze szkoleniem 5 osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP, na kwotę 7.481 zł w następujących zawodach: opiekunka domowa, kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym, specjalista ds. sprzedaży, eksploatacja sieci i urządzeń elektroenergetycznych do 1 kV. Natomiast w ramach instrumentów i usług rynku pracy sfinansowano ze środków PFRON dla 5 osób niepełnosprawnych staże na kwotę 22.739 zł.

4.2. Rehabilitacja społeczna.

W zakresie rehabilitacji społecznej, której celem jest, możliwie pełne włączenie osób z niepełnosprawnością, we wszystkie przejawy życia społecznego realizowano niżej wymienione zadania:

- **dofinansowanie kosztów działalności dwóch warsztatów terapii zajęciowej:**

Na terenie Włocławka funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej, których organizatorami są: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci prowadzące warsztat dla 35 osób niepełnosprawnych oraz Polski Związek Niewidomych, przy którym działa warsztat dla 40 osób niepełnosprawnych. Celem działania WTZ jest rehabilitacja społeczna i zawodowa zmiernająca do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Realizacji celów WTZ służy stosowanie technik terapii zajęciowej, zmiernających do usamodzielnienia uczestników, poprzez wyposażenie ich w umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, zaradności osobistej, a także rozwijania psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy. Na sfinansowanie kosztów działalności tych warsztatów w 2016 r. została przekazana ze środków PFRON kwota w wysokości 1.199.700 zł i ze środków budżetu miasta kwota 133.300 zł. Dofinansowanie rocznego kosztu pobytu na jednego uczestnika ze środków PFRON w warsztacie terapii zajęciowej w 2016 r. wynosiło 15.996 zł.

Zgodnie z zobowiązaniami ustawodawczymi, dokonano w okresie sprawozdawczym, 2 kompleksowych kontroli w każdym z warsztatów terapii zajęciowej. Ścisła współpraca i coroczne kontrole, przyczyniają się między innymi, do podnoszenia standardów działania ww. warsztatów.

- **dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów:**

Realizacja tego zadania miała na celu wsparcie finansowe osób niepełnosprawnych w zakupie indywidualnego sprzętu do rehabilitacji w warunkach domowych oraz całkowite lub w znacznej części pokrycie kosztów koniecznego zaopatrzenia ortopedycznego i zaopatrzenia w środki pomocnicze. W 2016 roku osoby niepełnosprawne złożyły 1189 wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na łączną kwotę 1.389.181,55 zł, w tym dla 25 dzieci - 27.441,78 zł. Ze względu na znaczny niedobór środków PFRON w stosunku do zgłaszanych przez osoby niepełnosprawne potrzeb, pozytywnie rozpatrzono 513 wniosków o tego rodzaju pomoc. Na realizację omawianego zadania, wydatkowano łącznie kwotę 474.712,27 zł. - (w tym 9 osób otrzymało dofinansowanie na sprzęt rehabilitacyjny w kwocie 19.310 zł).

- **dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych:**

Turnus rehabilitacyjny jest formą aktywnej rehabilitacji, połączoną z elementami wypoczynku, mającą na celu przede wszystkim ogólną poprawę sprawności psychofizycznej, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań oraz umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Program turnusu powinien zawierać elementy rehabilitacji zgodnej z rodzajem schorzenia osoby niepełnosprawnej oraz obejmować zajęcia kulturalno-oświatowe, sportowo-rekreacyjne oraz inne wynikające ze specjalistycznego rodzaju turnusu, z uwzględnieniem zajęć indywidualnych i grupowych.

W 2016 r. o dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się 828 osób, w tym 625 uczestników, tj. 560 dorosłych osób niepełnosprawnych i 65 dzieci oraz 203 opiekunów, tj.: 143 opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych i 60 opiekunów dzieci. Dofinansowanie przyznano 272 osobom, w tym 178 niepełnosprawnym uczestnikom i 94 opiekunom na łączną kwotę 225.748 zł. Ze środków PFRON dofinansowanie otrzymało 240 osób na łączną kwotę 198.328,90 zł, w tym 117 dorosłych osób niepełnosprawnych i 46 ich opiekunów na łączną kwotę 135.238,90 zł. Z dofinansowania skorzystało ponadto, 40 niepełnosprawnych dzieci i 37 ich opiekunów na łączną kwotę 63.090 zł.

- **dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych:**

O dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, barier w komunikowaniu się i barier technicznych w 2016 r. ubiegały się 174 osoby niepełnosprawne, które wnioskowały o dofinansowanie ze środków PFRON do likwidacji barier funkcjonalnych na łączną kwotę 1.457.460,36 zł.

MOPR we Włocławku, przyznając osobie niepełnosprawnej dofinansowanie w przedmiotowym zakresie, uwzględniał stopień i rodzaj niepełnosprawności, indywidualne potrzeby i możliwości osoby niepełnosprawnej oraz związek pomiędzy tymi potrzebami a wnioskowanym zakresem likwidacji barier architektonicznych w kontekście wpływu jego wykonania na ułatwienie osobie niepełnosprawnej podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. W 2016 roku zawarto 42 umowy o dofinansowanie ze środków PFRON do likwidacji barier funkcjonalnych na łączną kwotę 176.079,24 zł. Dofinansowanie wypłacono 41 osobom na kwotę 172.316,62 zł., w tym do:

- likwidacji barier architektonicznych – 128.232,00 zł. dla 17 osób,
- likwidacji barier w komunikowaniu się - 21.964,00 zł. dla 17 osób,

- likwidacji barier technicznych - 22.120,62 zł. dla 7 osób.

W ramach likwidacji barier:

- architektonicznych, dofinansowanie przyznano do robót związanych z przystosowaniem łazienki do potrzeb osób niepełnosprawnych - 13 osób, do zakupu i montażu platformy przyschodowej – 4 osoby;
- w komunikowaniu się, dofinansowanie przyznano do zakupu sprzętu komputerowego - 13 osób, do zakupu lupy, czytaka, termometru, ciśnieniomierza i zegarka mówiącego, telefonu komórkowego - 4 osoby;
- technicznych, dofinansowanie przyznano do zakupu i montażu pieca centralnego ogrzewania – 1 osoba, do zakupu schodołazu - 1 osoba, do zakupu krzesła toaletowego - 1 osoba, do zakupu maty antypoślizgowej -1 osoba, do zakupu baterii wannowej z mieszaczem wody – 1 osoba, do zakupu siedziska na wannę - 1 osoba.

- **dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych:**

W 2016 r. (do dnia 30 listopada) do MOPR we Włocławku wpłynęło 14 wniosków o dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, na łączną kwotę 74.705,60 zł. dla 657 osób niepełnosprawnych, których realizacja planowana jest na 2017 rok. O dofinansowanie to ubiega się 6 organizacji pozarządowych: Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie „Tęczowy Parasol”, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Dorosłym z Niepełnosprawnością Intelleksualną „OLIGO”, Stowarzyszenie "Starówka".

W 2016 r. zrealizowano wnioski złożone do dnia 30.11.2015 r. Ze względu na ograniczone środki finansowe, w ramach realizacji tego zadania zawarto 10 umów na kwotę 31.552,20 zł. dla 304 osób niepełnosprawnych. W ramach zawartych umów dokonano wypłaty środków PFRON dla 300 osób niepełnosprawnych, w łącznej wysokości 28.600,35 zł. Przyznano dofinansowanie 5 organizacjom pozarządowym, tj.: Polskiemu Związkowi Niewidomych, Polskiemu Związkowi Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Włocławskiemu Towarzystwu Stwardnienia Rozsianego, Stowarzyszeniu "Tęczowy Parasol", Stowarzyszeniu "Oligo".

Dział Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych współpracował również z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz zajmował się obsługą administracyjno - techniczną Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, która pełniła rolę opiniodawczo – doradczą.

ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE I DODATKI MIESZKANIOWE

5.1. Świadczenia rodzinne.

Sekcja Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w 2016 r. realizowała zadania na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Są to zadania zlecone gminie do realizacji z zakresu administracji rządowej. Podstawę do przyznania świadczeń stanowi wniosek złożony przez wnioskodawcę wraz z wymaganymi dokumentami. Sprawy załatwiane są zgodnie z wymogami powołanych ustaw, przepisów wykonawczych z zastosowaniem kodeksu postępowania administracyjnego. Świadczenia rodzinne są przyznawane zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych na okres zasiłkowy, który trwa od listopada danego roku do października następnego roku, na okres ważności orzeczenia odpowiednio do rodzaju świadczeń, na inny okres wskazany w ustawie oraz jednorazowo, natomiast świadczenie wychowawcze obecnie przyznawane jest na okres od kwietnia 2016 r. do września 2017 r.

W okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. ze świadczeń rodzinnych korzystało 4936 rodzin. Dla tych rodzin wydanych zostało 10225 decyzji administracyjnych na realizację następujących świadczeń:

Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego:

- zasiłek rodzinny – wypłacono 63394 świadczenia na kwotę 7.060.378 zł,
- dodatek z tytułu urodzenia dziecka - wypłacono 432 świadczeń na kwotę 327.371 zł,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - wypłacono 796 świadczeń na kwotę 309.448 zł,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka - wypłacono 4358 świadczeń na kwotę 827.689 zł,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - wypłacono 4491 świadczeń na kwotę 434.323 zł,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego - wypłacono 4879 świadczeń na kwotę 389.850 zł,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – wypłacono 166 dodatków na kwotę 14.138 zł,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej wypłacono – 8099 dodatków na kwotę 730.343 zł.

5.2. Świadczenia opiekuńcze.

- zasiłek pielęgnacyjny - wypłacono 24229 zasiłków na kwotę 3.707.037 zł,
- świadczenie pielęgnacyjne - wypłacono 4643 świadczenia na kwotę 6.013.861 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacono 880 świadczeń na kwotę 453.671 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – wypłacono 759 świadczeń na kwotę 759.000 zł.

Świadczenie rodzicielskie – wypłacono 3261 świadczeń na kwotę 2.961.571 zł.

Łącznie wypłacono 120.387 świadczeń na kwotę 23.988.678 zł, z tego wyłącznie na podstawie art. 5 ust.3 ustawy o świadczeniach rodzinnych tj. w ramach zasady „1zł za 1 zł” wypłacono 3053 świadczenia na kwotę 147.668 zł (wydatki nie są pomniejszone o odzyskane świadczenia nienależnie pobrane i zostały zaokrąglone do pełnych złotych).

Na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r., poz. 162) wypłacono łącznie 1048 świadczeń na kwotę 543 533 zł (wydatki nie są pomniejszone o odzyskane świadczenia nienależnie pobrane).

Od świadczeń pielęgnacyjnych zostały odprowadzone w 2016 r. 3753 składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe na kwotę 1.337.951 zł i 742 składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 86.274 zł, od specjalnego zasiłku opiekuńczego odprowadzono 726 składek emerytalno-rentowych na kwotę 103.113 zł i 275 składek zdrowotnych na kwotę 12.870 zł oraz od zasiłków dla opiekuna 629 składek emerytalno-rentowych na kwotę 89.871 zł i 404 składki zdrowotne na kwotę 18.907 zł.

W dniu 1 kwietnia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 17 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.). W okresie od kwietnia do grudnia 2016 r. na podstawie ww. ustawy ze świadczenie wychowawcze otrzymało 6207 rodzin. Rodzinom tym wypłacono 78920 świadczeń wychowawczych na kwotę 39.310.434 zł.

Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych stan należności na koniec grudnia 2016 r. wynosił 167.771 zł, przez okres sprawozdawczy umorzono 50.620 zł, rozłożono na raty kwotę 13.512 zł, potrącono z bieżących wypłat kwotę 73.743 zł, a wygaszono decyzje na kwotę 5.359 zł, odzyskano 148.930 zł.

Z tytułu nienależnie pobranych zasiłków dla opiekuna stan należności na koniec grudnia 2016 r. wynosił 6.377 zł, w okresie sprawozdawczym umorzono 121 zł, odzyskano natomiast kwotę 2.380 zł.

W 2016 r. wydano 133 decyzje odmowne na świadczenia rodzinne i 166 decyzji na świadczenie wychowawcze.

5.3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Konstytucja zobowiązuje nasze państwo do pomocy rodzinom, zwłaszcza tym, w których wychowują się dzieci i które znajdują się w trudnej sytuacji. Formą publicznej pomocy dla dzieci, których rodzice nie płacą alimentów są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 roku, poz. 169) określono zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji oraz warunki nabywania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Zgodnie z ww. ustawą świadczenia z funduszu alimentacyjnego są dostępne tylko dla osób o niskich dochodach, tzn. jeżeli dochód rodziny, w przeliczeniu na osobę, nie przekracza kwoty 725 zł. i przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Osoba uprawniona – to osoba, która na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd uprawniona jest do alimentów od rodzica, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji – oznacza to egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Zadania wynikające z wyżej powołanej ustawy realizuje Sekcja Świadczeń Alimentacyjnych poprzez:

1. Prowadzenie postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego tzn.:

Wyremontowano drogę wjazdową- kostki z polbruku.
Wyremontowano zakładową składnicę akt.
Wyremontowano magazyn terapii zajęciowej.
Wyremontowano pomieszczenia podręczne do prania i suszenia.
Wyremontowano i wymalowano zewnętrzną boczną ścianę Domu.
Ułożono na nowo zewnętrzne ciągi komunikacyjne z płyt na terenie całej posesji.
Uzupełniono ubytki w tynku i wymalowano jedną ścianę zewnętrzną budynku, w którym znajduje się pralnia.
Zakonserwowano dachy garaży, pralni.
Wymalowano 40 % pomieszczeń mieszkalnych w DPS.
Wymalowano 125 m² ciągów komunikacyjnych.
Doposażono DPS w 4 hydranty i przełożono 3 sztuki istniejących hydrantów zgodnie z zaleceniami p/poż.
Naprawiono rynny odpływowe.
Wyremontowano części korytarza w piwnicy w części magazynowej.
Wyremontowano magazyn medyczny.
Wyremontowano gabinet psychologa.
Zamontowano nowe odbojnice w pokojach mieszkańców i w jadalni.
Zamontowano nowe siedziska pod prysznice w łazienkach mieszkańców, zakupiono transportowy podnośnik dla osób niepełnosprawnych.
Przeprowadzono pielęgnację drzew i trawników na terenie DPS.

Planowane działania na rok 2017

Zasadniczym problemem jest brak możliwości zwiększenia kadry oraz niskie wynagrodzenia pracowników DPS i nie uwzględnienie tych potrzeb w budżecie DPS na rok 2017.

Planowane remonty:

Remont węzła cieplnego -II etap
Remont inwestycyjny- założenie systemu ochrony pełnej p/poż- II etap
Remont pozostałych kominów i 6 ław kominowych;
Remont zewnętrznych ciągów komunikacyjnych -położenie 300 m² kostki brukowej;
Remont magazynu jaj;
Remont 2 łazienek;
Wymiana urządzeń sanitarnych w łazienkach na terenie DPS: umywalki, sedesy, wanny baterie - na dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, odnowienie - odmalowanie proszkowe sprzętu pomocniczego zamontowanego w łazienkach;
Założenie monitoringu w budynku DPS i na zewnątrz;
Budowa sieci komputerowej;
Wykonanie izolacji przeciwwilgociowej na stropie pomieszczeń magazynowych - remont magazynu mebli;
Remont pomieszczeń kuchni - uzależniony od pozytywnego rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie z Funduszy ZUS poprawy warunków pracy;
Zainstalowanie klimatyzacji w pomieszczeniach magazynowych i kuchennych.

Inne działania

Wprowadzenie nowych metod terapii i aktywizacji mieszkańców. Wypracowanie zgodnie z potrzebami mieszkańców i zakładu pracy nowych procedur postępowania. Poszerzanie oferty świadczonych usług.

autorskim poezji więziennej oraz promocjach tomików wierszy.

5. **Muzykoterapia** - w Ośrodku działa od wielu lat zespół „Pogodna Jesień“, który umiła swoimi występami uroczystości odbywające się w Ośrodku, jak i reprezentuje Ośrodek na zewnątrz. Podczas zajęć muzykoterapeutycznych, prowadzonych przez Panią Mirosławę Wojciechowską przygotowano programy okazjonalne, które zaprezentowano podczas wielu imprez w Ośrodku i poza nim.

**Wykaz imprez i wydarzeń, w których brali udział uczestnicy
Ośrodka Dziennego Pobytu w ciągu 2016 r.**

1	Styczeń	Jasełka z dziećmi ze Świątlicy Środowiskowej „Zapiecek”
2	Styczeń	Dzień Babci i Dziadka
3	Styczeń	Zebranie sprawozdawcze i wybory Rady Domu
4	Styczeń	Bal Karnawałowy
5	Styczeń	Spacer do okolicznych kościołów – podziwianie szopek bożonarodzeniowych
6	Luty	Tłusty Czwartek – spotkanie przy pączku
7	Luty	Ostatki – zabawa taneczna
8	Luty	Spotkanie Walentynkowe
9	Luty	Turniej gier stolikowych – DPS „Na Skarpie”
10	Luty	Turniej gier stolikowych – DPS Nowomiejska
11	Luty	Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej – aktualna wystawa
12	Marzec	Przedstawienie Teatru z Krakowa – „Wizyta u lekarza”
13	Marzec	Dzień Kobiet i Mężczyzn w Ośrodku
14	Marzec	Występ Zespołu „Ale Babki” w DPS „Na Skarpie”
15	Marzec	Wiosenny spacer do parku – początek astronomicznej wiosny
16	Marzec	Pogadanka na temat tradycji świątecznych
17	Marzec	Uroczyste śniadanie Wielkanocne
18	Kwiecień	Prima Aprillis - dzień satyry i humoru
19	Kwiecień	Imieniny kwartalne uczestników
20	Kwiecień	Występ kapeli męskiej „Ferajna z Brzeskiej” w DPS Nowomiejska
21	Kwiecień	Turniej gier stolikowych – DPS Nowomiejska, DPS „Na Skarpie” oraz DPS z ul. Żeromskiego
22	Kwiecień	XVII Przegląd Twórczości Artystyczne w CK Browar B
23	Kwiecień	Muzeum Etnograficzne – aktualna wystawa
24	Maj	Prelekcja związana z Dniem Flagi RP oraz Świętem Konstytucji 3-go Maja
25	Maj	Seans filmowy w Multikinie „Wszystko gra”
26	Maj	„W zgodzie ze sobą i z innymi” – prelekcja dla uczestników
27	Maj	III Amatorski Turniej Tańca w Teatrze Impresaryjnym – wystąpiły „Ale Babki”
28	Maj	ARS 2016 – Przegląd Ruchu Seniorów Bydgoszcz
29	Maj	Wystawa „Zwierzęta okiem Wajraka” w CK „Browar B”
30	Maj	Dzień Matki – występ dzieci z PP Nr 9
31	Maj	„Wiosna w kapeluszu” – impreza plenerowa w DPS Nowomiejska
32	Czerwiec	Dzień Dziecka – spotkanie z dziećmi z PP Nr 19
33	Czerwiec	Gala wrocławskiej krzyżówki – impreza integracyjna z MOPR
34	Czerwiec	Występ dzieci ze Świątlicy Środowiskowej „Zapiecek” z programem „Rzepka”

35	Czerwiec	Trening ruchowy na bulwarach przygotowujący do Olimpiady Hefajstosa
36	Czerwiec	III Olimpiada Hefajstosa na Stadionie OSiR
37	Czerwiec	Przedstawienie Teatru z Krakowa „Szaleństwa Pani Róży”
38	Czerwiec	Wspólne grillowanie z DPS Nowomiejska
39	Czerwiec	Spacer do ogrodów Pałacu Bursztynowego – pierwszy dzień lata
40	Czerwiec	Występ zespołu „Ale Babki” w PP Nr 19
41	Czerwiec	Występ zespołu „Stokrotka” w Ośrodku
42	Czerwiec	Imieniny kwartalne uczestników
43	Lipiec	Zabawa taneczna na świeżym powietrzu
44	Lipiec	Czynna rekreacja z wykorzystaniem sprzętu na bulwarach
45	Lipiec	Wystawa „Oblicza młodej sztuki” Browar B
46	Lipiec	Wystawa „Włocławska Kolekcja Miar i Wag” Browar B
47	Lipiec	Wystawa „Kąpiel w bali” Muzeum Etnograficzne
48	Lipiec	Podziwianie dywanów kwiatowych w Parku miejskim
49	Lipiec	Wycieczka na włocławską tamę, wspomnienie o ks. Jerzym Popiełuszko
50	Sierpień	Wycieczka do ogrodów różanych w Wieńcu Zdroju
51	Sierpień	Grillowanie z zespołem „Nasz Dom”
52	Sierpień	Pieszna wycieczka na przystań wodną nad Wisłą
53	Sierpień	Grzybobranie-wycieczka do pobliskiego lasu.
54	Sierpień	Występ zespołu instrumentalnego „Rubin” w DPS Nowomiejska
55	Sierpień	Grill połączony z tańcami
56	Sierpień	Zbiory Sztuki – wystawa rzeźb Stanisława Zagajewskiego
57	Sierpień	II Regionalny Zjazd Seniorów w Złotorii
58	Wrzesień	Wyjście do Świetlicy Środowiskowej „Zapiecek”
59	Wrzesień	Grzybobranie
60	Wrzesień	Imieniny kwartalne uczestników
61	Wrzesień	XV Spartakiada Osób Niepełnosprawnych w Inowrocławiu
62	Wrzesień	Wycieczka autokarowa do Lichenia
63	Wrzesień	Wieniec Zdrój – zwiedzanie sanatorium Jutrzenka
64	Wrzesień	ARS 2016 – Przegląd Ruchu Seniorów Włocławek
65	Wrzesień	Zajęcia sportowe na Stadionie „Przylesie”
66	Październik	Obudzić wiarę w społeczną przydatność i aktywność społeczną – pogadanka
67	Październik	Turniej gier stolikowych z DPS „Na Skarpie”
68	Październik	Wycieczka do Łodzi
69	Październik	Wycieczka do Bydgoszczy
70	Październik	Wystawa Huberta Bujaka „Tożsamość” Galeria Sztuki Współczesnej
71	Październik	Seans filmowy w Multikinie „Smoleńsk”
72	Październik	Turniej gier stolikowych DPS Nowomiejska
73	Październik	Prezentacja multimedialna Miejskiej Biblioteki publicznej „Porozmawiajmy o uchodźcach”
74	Październik	Międzypokoleniowe spotkanie w Centrum Edukacji Nauczycieli
75	Październik	„Pojedynki na wiersze”- spotkanie w Filii nr 11 MBP ul. Łęska
76	Październik	VI Ogólnopolski Festiwal Zespołów Folklorystycznych „O kujawski wianek”
77	Październik	Muzeum Diecezjalne „Źródła kultury duchowej i materialnej Włocławka”

78	Październik	Wystawa „Fotografia dzikiej przyrody” Browar B
79	Październik	Sprzątanie nagrobków
80	Listopad	Dzień Zaduszny – spacer uczestników na cmentarz
81	Listopad	Wernisaż grand Press Photo 2016 CK Browar B
82	Listopad	Występ dzieci z PP Nr 9 „Akademia przedszkolaka”
83	Listopad	Występ dzieci z PP Nr 26 „Kujawska przystań”
84	Listopad	Pokaz filmu „Popiełuszko. Wolność jest w nas” – Browar B
85	Listopad	VI Ogólnopolski Festiwal Piosenki Ojczyźnianej, CK Browar B
86	Listopad	IX Turniej Integracyjno-Sportowy Osób Niepełnosprawnych „Eurointegracja”
87	Listopad	Dzień Seniora w DPS Nowomiejska
88	Listopad	Dzień Seniora w ODP
89	Listopad	Koncert Ojczyźniany w Zespole Szkół Samochodowych
90	Listopad	Wystawa grafik autorstwa Salvadora Dali CK Browar B
91	Listopad	Dzień Życzliwości – występ młodzieży z Zespołu Szkół Nr 4
92	Listopad	Imieniny kwartalne uczestników
93	Listopad	Andrzejki – zabawa taneczna
94	Grudzień	Drzwi Otwarte w Środowiskowym Domu Samopomocy „Zapiecek”
95	Grudzień	Mikołajki – spotkanie przy ciastku
96	Grudzień	Święta w Pałacu Bursztynowym – wycieczka , podziwianie świątecznych dekoracji
97	Grudzień	Spotkanie z „Więziennym kołem literackim – Bartnicka 10” – Miejska Biblioteka Publiczna
98	Grudzień	Wigilia w Klubie Seniora „Piast”
99	Grudzień	Koncert bożonarodzeniowy w SP Nr 2
100	Grudzień	Wspólne dekorowanie Ośrodka przy dźwiękach kołęd
101	Grudzień	Uroczysta Wigilia
102	Grudzień	Sylwester – zabawa taneczna połączona z poczęstunkiem.

Ośrodek otacza uczestników wszechstronną troską, kładąc szczególny nacisk na zajęcia terapeutyczne, wpływające na zachowanie dobrej kondycji psychofizycznej, oraz na zajęcia kulturalno-twórcze pozwalające na wyrażanie uczuć poprzez działania kreatywne. Głównym celem działalności placówki jest pomoc uczestnikom w zachowaniu samodzielności, poprzez zaspokajanie ich niezbędnych potrzeb bytowych oraz potrzeb wyższego rzędu w taki sposób, aby jak najdłużej byli samodzielni i mogli pozostać w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Remonty przeprowadzone w ODP

Wyremontowano gruntownie 2 łazienki - założono płytki ścienne, podłogowe, wyrównano i wycekolowano ściany i sufit, wymieniono sanitariaty, futryny i drzwi.

Wyremontowano gruntownie 3 balkony.

Wyremontowano patio- ogródek przy ODP.

Wyremontowano śmietnik.

Zakonserwowano i pomalowano bramę wejściową do patio.

Pomalowano 30% pomieszczeń w Ośrodku.

Zamontowano odbojnice w pomieszczeniach ODP.

Plany na rok 2017

Prowadzenie Ośrodka zgodnie z przepisami prawa oraz dążenie do utworzenia samodzielnej jednostki budżetowej. Rozwijanie i poszerzanie oferty usług i form terapii dla uczestników.

Nawiązywanie i poszerzanie kontaktów ze środowiskiem lokalnym. Pozyskiwanie sponsorów.

Planowane remonty

Gruntowny remont holu na I piętrze- założenie płytek ściennych i podłogowych, założenie futryn, pomalowanie ścian i sufitów.

Malowanie klatki schodowej oraz drugiej bramy wejściowej.

Wymiana pokrycia dachowego na śmietniku.

Edyta Wiśniewska
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej

10.2. Dom Pomocy Społecznej we Włocławku, ul. Dobrzyńska 102 .

Dom Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Dobrzyńska 102 funkcjonuje od 34 lat. Jest samodzielną budżetową jednostką organizacyjną. Organem prowadzącym jest Samorząd Miasta Włocławek. Przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku. Posiada 58 miejsc, które w 2016 roku były w pełni wykorzystane. Organizacyjnie zapewnia jego mieszkańcom warunki bezpiecznego i godnego życia, wolność, intymność i niezależność. Umożliwia podopiecznym rozwój i samodzielność. Funkcjonowanie i zasady działania placówki uwzględniają stopień fizycznej i psychicznej sprawności mieszkańców, zapewniają maksymalne wsparcie i pomoc dostosowaną do indywidualnych potrzeb. Placówka działa na podstawie zezwolenia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 lutego 2007 (WPS. VI, AM. 9013/12/07) i spełnia wszystkie standardy określone przepisami prawa. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające. Zapewnia całodobową opiekę osobom, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu z powodu choroby, wieku lub niepełnosprawności.

Funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej przy ulicy Dobrzyńskiej 102 oparte jest na standardach wyznaczonych przez ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. oraz Rozporządzenie MPIPS z dnia 23 sierpnia 2012 r.

Przy organizowaniu życia i pracy w Domu, kierownictwo miało na względzie stopień psychicznej i fizycznej sprawności mieszkańców, ich rozwój, pomoc i wsparcie dostosowane do indywidualnych potrzeb, z uwzględnieniem ich prawa do wolności, godnego życia, dokonywania wyborów, ochrony dóbr osobistych. Każdy mieszkaniec miał prawo do podmiotowego traktowania, partnerstwa ze strony personelu, własnej przestrzeni życiowej i do indywidualnego jej zagospodarowania, posiadania osobistych przedmiotów i miejsca do ich przechowywania. Umożliwiano im także zgłaszanie skarg i wniosków do Dyrektora Domu, zgodnie z informacją umieszczoną na tablicy ogłoszeń oraz stronie BIP Domu a także prawo do samorządności, odwiedzin krewnych i znajomych oraz przebywania poza Domem. W roku 2016 odbyło się 14 spotkań społeczności Domu z kierownictwem placówki.

Projekt planu finansowo - rzeczowego na 2016 r. wynosił 2.203.427, 00 zł.

z czego:

- wydatkowano na cele bieżące kwotę	- 2.174.095,20 zł
- na wydatki majątkowe kwotę	- 18.448,77 zł
- na świadczenia społeczne	- 6.026,40 zł
- niewykorzystane środki	- 4.856,83 zł

z tego:

- na świadczenia społeczne	- 3.305,60 zł
- na wydatki majątkowe	- 1.551,23 zł
- planowane dochody	- 567.785,00 zł
- wykonanie dochodów wynosiło	- 641.181,73 zł
- średni koszt utrzymania mieszkańca wyniósł	- 3.049,11 zł
- dzienna stawka żywieniowa wyniosła	- 7,66 zł

Projekt planu finansowo-rzeczowego dochodów i wydatków na rok 2016 kształtuje się następująco:

- plan dochodów wynosi	- 576.420,00 zł
- plan wydatków	- 2.265.004,00 zł. w tym:
- wydatki bieżące	- 2.130.672,00 zł
- wydatki majątkowe	- 125.000,00 zł
- świadczenia społeczne	- 9.332,00 zł

W roku 2016 r. dokonywaliśmy systematycznej analizy ponoszonych wydatków na żywność i artykuły spożywcze, chemiczne, ubezpieczenia mienia, leki oraz organizację pogrzebów. W gospodarstwie przydomowym (o powierzchni 1 ha) wyprodukowaliśmy warzywa i owoce, które przeznaczaliśmy do przygotowania posiłków dla mieszkańców przez miejscową kuchnię.

W roku 2016 na bieżąco odnawialiśmy pomieszczenia gospodarcze, magazynowe oraz pokoje mieszkańców.

Zakupiliśmy:

- do pokoi mieszkańców zestawy mebli (łóżka, komody i szafki przyłóżkowe), za łączną sumę 8.600,00 zł;
- do gabinetu medycznej pomocy doraźnej fotel zabiegowy, za kwotę 1.400,00 zł;
- do pokoju socjalnego pań pielęgniarek i pokojowych zestaw mebli, za kwotę 2.1600,00 zł;
- do kuchni maszynkę do mięsa oraz zastawę stołową, zamontowaliśmy także rolety wewnętrzne;
- do pomieszczeń magazynowych szafę mroźniczą, za sumę 6.148,77 zł;
- do pokoju pracownika socjalnego komputer, za kwotę 3.997,50 zł;
- do pokoju kasy i kadr szafy na dokumenty, za kwotę 3.900,00 zł.

Ponadto zaopatrzyliśmy Dom w 10 kompletów mebli ogrodowych – ławki i stoliki, za sumę 6.703,50 zł. Zakupiliśmy pompę dozującą wraz z płynami do zwalczania legionelli za sumę 12.300,00 zł. Wszystkie wydatki i zakupy w naszej opinii zostały poniesione na rzeczy niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania DPS. Zostały dobrze zaplanowane i przemyślane.

Dane statystyczne dotyczące ruchu mieszkańców - stan na 31.12.2016 r.:

- liczba mieszkańców	- 58 osób,
- w tym kobiet	- 39 osób,
- mężczyzn	- 19 osób,
- ilość zgonów w DPS	- 16 osób,
- ilość powrotów do rodziny	- 1 osoba,
- ilość przyjęć do DPS	- 17 osób,
- ilość osób oczekujących na przyjęcie do DPS	- 10 osób.

Dane statystyczne dotyczące odpłatności za DPS:

- liczba mieszkańców umieszczonych na starych zasadach (z dofinansowaniem z Urzędu Województwa Kujawski-Pomorskiego)	- 1 osoba.
- liczba mieszkańców umieszczonych na nowych zasadach (z dofinansowaniem Gminy Miasta Włocławek)	- 56 osób.
(z dofinansowaniem Gminy Osiećciny)	- 1 osoba.
- liczba mieszkańców opłacających pobyt w DPS z emerytur	- 32 osoby.
- liczba mieszkańców opłacających pobyt w DPS z renty	- 18 osób.
- liczba mieszkańców opłacających pobyt w DPS z zasiłku stałego	- 8 osób.
- liczba rodzin zobowiązana do odpłatności za DPS	- 12 osób.

Dane statystyczne dotyczące wieku mieszkańców:

- w przedziale 40-60 lat	- 0,
- w przedziale 61-74 lata	- 12 osób,
- w przedziale powyżej 75 lat	- 46 osób,
- wiek najmłodszego mieszkańca	- 64 lata,

- wiek najstarszego mieszkańca - 93 lata,
- średnia wieku mieszkańców - 81 lat.

W roku 2016 odbyło się 45 posiedzeń Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego, w trakcie których omawiano aktualne potrzeby mieszkańców i opracowywano indywidualne plany wsparcia, plany adaptacyjne. Zespół czuwał również nad otoczeniem społecznym naszego Domu, czyli miłą i serdeczną atmosferą oraz jakością usług wspomagających i opiekuńczych, które były ukierunkowane na podmiotowość każdego domownika. Zespół analizował przyczyny zachowań agresywnych i roszczeniowych niektórych mieszkańców, pracował nad ich eliminacją.

Specjaliści Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego przeprowadzili 5 szkoleń wewnętrznych dotyczących doskonalenia pracy z mieszkańcem. Osoby zatrudnione w DPS uczestniczyły w szkoleniach zewnętrznych z zakresu prawa stosowanego w naszej placówce. Łącznie w 3 szkoleniach zewnętrznych wzięły udział 2 osoby. Przeprowadziliśmy szkolenie dla terapeutów zajęciowych pracujących w domach pomocy społecznej w naszym województwie pn. „Aktywizacja mieszkańców DPS”. Szkolenie zostało zorganizowane w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji oraz dzielenia się z innymi placówkami tzw. „dobrymi praktykami”.

Zadania pielęgniarские były realizowane przez 8 pielęgniarek, wszystkie mają ukończoną specjalizację z opieki długoterminowej. Wyżej wymienione usługi były realizowane całodobowo w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców. Podopieczni naszego Domu byli również pod opieką lekarza rodzinnego z MZOZ we Włocławku oraz lekarzy specjalistów na zasadach określonych w przepisach o NFZ. Na terenie Domu wykonywane były działania rehabilitacyjne i prowadzona była terapia ruchowa w celu aktywizowania i podnoszenia sprawności mieszkańców. Łącznie w 2016 r. wykonano 2905 zabiegów rehabilitacyjnych, średnio dziennie korzystało z nich 14 osób.

Ponad to przeprowadzane były systematycznie:

- spotkania gimnastyki grupowej - 5 osób,
- zajęcia dla „wózkowiczów” - 6 osób,
- zajęcia sportowe - 4 osoby,
- ćwiczenia usprawniające przyłózkowe i pionizacje - 4 osoby.

Analiza sprawności mieszkańców (stan na 31.12.2016 r.):

- osoby nieopuszczające łóżek - 7 osób,
- osoby z niewydolnością ruchową - 17 osób,
- osoby wymagające pomocy karmienia - 4 osoby,
- osoby wymagające pomocy przy kąpieli - 38 osób,
- osoby poruszające się na wózkach - 10 osób,
- osoby poruszające się przy balkoniku - 5 osób,
- osoby poruszające się o kulach - 9 osób,
- osoby korzystające z pieluch jednorazowych - 19 osób,
- osoby korzystające z wkładek anatomicznych - 8 osób,
- toaleta poranna i wieczorna mieszkańców wykonywane przez personel - 14 osób,
- osoby wymagające pomocy w ubieraniu - 15 osób,
- osoby wymagające pomocy w podawaniu leków - 44 osoby,
- (w gabinecie medycznej pomocy doraźnej) wydawane są leki dla 44 mieszkańców
- osoby pieluchowane, wymagające zmiany pielucho-majtek przez personel - 14 osoby,
- osoby wymagające pomocy w prześcielaniu łóżek - 19 osób.

Analiza podstawowych schorzeń mieszkańców (stan na 31.12.2016 r.):

- miażdżycy uogólniona - 58 osób,
- cukrzyca - 17 osób (w tym 6 przyjmuje insulinę),
- parkinson - 2 osoby,
- zespół otępienny - 10 osób,

- nadciśnienie tętnicze	- 13 osób,
- niedoczynność tarczycy	- 2 osoby,
- stan po udarze mózgu	- 6 osób,
- niewydolność nerek	- 1 osoba,
- stwardnienie rozsiane	- 1 osoba.
Liczba konsultacji specjalistycznych ogółem	- 108.
Liczba konsultacji u lekarza rodzinnego	- 1414.

Do zadań realizowanych przez pracowników Działu Terapeutyczno-Opiekuńczego należało udzielanie wsparcia w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych, zapewnienie spokoju i bezpieczeństwa na terenie placówki. W ramach stymulowania i utrzymywania kontaktów z rodziną w roku 2016 udało się podtrzymać nawiązane wcześniej pozytywne stosunki z bliskimi naszych podopiecznych, a także nawiązać nowe. Współczynnik zatrudnienia w Zespole Terapeutyczno-Opiekuńczym w całym roku 2016 był zgodny z wymogami przepisów rozporządzenia.

Wykaz prowadzonych form i metod terapii:

1. Arteterapia – ta forma terapii wykorzystuje szeroko pojętą sztukę. Zalicza się do niej:
 - biblioterapię, czyli zajęcia z wykorzystaniem książek (terapia oparta na słowie). W pracy z osobami w podeszłym wieku – najodpowiedniejsza jest biofilia, czyli afirmacja życia w okresie dzieciństwa i młodości. Afirmacja skupia się na wspomnieniach, na tym, co w życiu osoby starszej było dobre i przyjemne; czytanie prasy i książek, pisanie i recytowanie wierszy, pogadanki, słuchowiska - powieść na kasetach dla osób słabo widzących; książka mówiona i czytana w pokojach mieszkańców, którzy nie opuszczają łóżek;
 - muzykoterapia, czyli zajęcia, w których wykorzystuje się szeroko rozumianą muzykę, jej słuchanie, tworzenie, śpiewanie i granie;
 - choreoterapia, czyli zajęcia, w których wykorzystuje się taniec i ruch;
2. Estetoterapia – to forma terapii wykorzystująca kontakt z pięknem otoczenia i z otaczającą przyrodą.
3. Kinezyterapia – to forma terapii wykorzystująca ruch. Mimo, że jest zaliczana do form rehabilitacji, często korzystamy z niej w pracy terapeutycznej w postaci np. gimnastyki porannej, rozgrywek sportowych.
4. Ludoterapia – to forma terapii wykorzystująca gry i zabawy.
5. Kulturoterapia: film fabularny, projekcje filmów oraz zdjęć z imprez na terenie DPS oraz poza nim. W tej formie uczestniczą wszyscy mieszkańcy w zależności od stanu zdrowia i kondycji – odbywa się ona w świetlicy DPS.
6. Terapia wspomnieniami: ukierunkowana przede wszystkim na osoby z demencją, chorobą Alzheimera; oparta na redukowaniu negatywnych emocji, wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz trening pamięci.

Zajęcia cykliczne:

1. Pracujemy razem – wspólne zajęcia mieszkańców i pracowników, zajęcia manualne: malowanie, rysowanie, decoupage, przygotowywanie kartek i ozdób świątecznych, wycinanki itp.
2. Pogadanki tematyczne.
3. Zajęcia dla wózkowiczów – gimnastyka usprawniająca dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Wykaz spotkań i imprez organizowanych w DPS i poza nim w ciągu 2016 roku:

1	13. 01. 2016 r.	Jasełka w wykonaniu dzieci ze SP w Zadzusznikach
2	14. 01. 2016 r.	Wizyta dzieci ze SP w Osiecinach
3	19. 01. 2016 r.	Wizyta dzieci z WOK w Wichowie z okazji dnia Babci i Dziadka
4	21. 01. 2016 r.	Dzień Babci i Dziadka, wizyta poetki Agnieszki Maciejewskiej
5	02. 02. 2016 r.	Jasełka w wykonaniu mieszkańców parafii Św. Józefa w Szpetalu Górnym
6	04. 02. 2016r.	Zabawa karnawałowa
7	11. 02. 2016r.	Koncert zespołu „Echo Lubrańca”
8	12. 02. 2016r.	Walentynkowe spotkanie biesiadne
9	17. 02. 2016r.	Koncert Klubu Seniora „Piast”
10	25. 02. 2016r.	Rozgrywki stolikowe, turniej gier stolikowych
11	06. 03. 2016r.	Koncert chóru strażackiego z Wichowa
12	08. 03. 2016r.	Dzień kobiet uświetniony występem zespołu „ Spod Strzechy” z Brześcia Kuj.
13	10. 03. 2016r.	Dzień Mężczyzn wraz z występem pań z Dziennego Ośrodka Pobytu ul. Brzeska
14	13. 03. 2016r.	Koncert grupy muzycznej Ewangelicznych Chrześcijan z Włocławka
15	18. 03. 2016r.	Spotkanie biesiadne dla uczestników kółka różańcowego i zespołu „Biesiada”
16	21. 03. 2016r.	Powitanie wiosny – spotkanie biesiadne
17	25. 03. 2016r.	Misterium Męki Pańskiej i Droga Krzyżowa
18	25. 03. 2016r.	Spotkanie Wielkanocne
19	11. 04. 2016r.	Wizyta dzieci ze SP nr 8 we Włocławku
20	14. 04. 2016r.	Koncert w wykonaniu klubu seniora „Złota Jesień” z Włocławka
21	18. 04. 2016r.	Wyjazd do Ośrodka Dziennego Pobytu na Turniej gier stolikowych.
22	22. 04. 2016r.	XVII Prezentacje Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych „Mój Świat – Moje Życie”
23	29. 04. 2016r.	Wyjazd do Warszawy na Festiwal Studenckich Zespołów Kameralnych Krajów Nadbałtyckich oraz spacer po Wilanowie
24	05. 05. 2016r.	Turniej Domów Pomocy z udziałem gości z DPS ul. Zeromskiego i Kowala
25	10. 05. 2016r.	Spotkanie z poezją Aleksandry Ochmańskiej – wyjazd do biblioteki publicznej
26	12. 05. 2016r.	Międzynarodowy dzień pielęgniarek - spotkanie biesiadne
27	13. 05.2016r.	Wyjazd na spacer do ogrodów Pałacu Bursztynowego
28	16. 05. 2016r.	Koncert w wykonaniu zespołu „Swojacy” ze stowarzyszenia Starówka
29	17. 05. 2016r.	Koncert zespołu „Łęgowianie”
30	27. 05. 2016r.	Występ zespołu „Stokrotka”
31	29. 05. 2016r.	Msza Św. z udziałem chóru strażackiego z Wichowa
32	30. 05. 2016r.	Wyjazd do DPS na ul. Nowomiejskiej na spotkanie biesiadne „Słońce w kapeluszu”
33	31. 05. 2016r.	Nabożeństwo Majowe z udziałem uczniów z gimnazjum w Modzerowie
34	10. 06. 2016r.	Udział w przeglądzie zespołów artystycznych klubów seniora w Sitnicy
35	11.06.2016r.	Udział mieszkańców w „Olimpiadzie Hefajstosa”
36	18. 06. 2016r.	XXI Spotkanie Rodzinne

37	21 - 23. 06. 2016r.	Wycieczka mieszkańców do Mikołajek i okolic
38	30. 06. 2016r.	Koncert zespołu „Senior Kujawy”
39	13. 07. 2016r.	Wycieczka do Lichenia
40	19. 07. 2016r.	Wycieczka do Ciechocinka
41	28. 08. 2016r.	Spotkanie biesiadne z występem zespołu z Kikoła
42	04. 08. 2016r.	Wycieczka do parku zdrojowego w Inowrocławiu
43	14. 08. 2016r.	Udział w XXII Wojewódzkim Przeglądzie Dorobku Klubów Seniora w Raciążku
44	18. 08. 2016r.	Wycieczka do sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Oborach
45	01. 09. 2016r.	Udział w ogólnopolskim czytaniu Qvo Vadis
46	02. 09. 2016r.	Dożynki skarpowe z udziałem gości z klubu „Zazamcze”
47	07 – 09. 09. 2016r.	Wycieczka do Grzybowa i Kołobrzegu
48	10.09.2016r.	Wizyta harcerzy ZHP z Bydgoszczy
49	15. 09. 2016r.	I etap konkursu ekologicznego na temat znaczenia pszczoł w życiu człowieka.
50	15. 09. 2016r.	Wyjazd na uroczystość Dnia Seniora do klubu „Złota Jesień”
51	14. 09. 2016r.	Wyjazd na Dzień Seniora do klubu seniora „Złoty Kłos” w Dobrzyniu
52	14. 09. 2016r.	Wyjazd na Dzień Seniora do klubu seniora „Raj” w Raciążku
53	22. 09. 2016r.	II etap konkursu ekologicznego na temat znaczenia pszczoł w życiu człowieka.
54	23. 09. 2016r.	Wyjazd do DPS ul. Zeromskiego na piknik „Pożegnanie lata”
55	24. 09. 2016r.	Wyjazd na uroczystość Dnia Seniora do klubu „Srebrny Włos” w Rypinie
56	26. 09. 2016r.	Dzień Pieczonego Ziemniaka połączony z występem naszego zespołu „Biesiada”
57	30. 09. 2016r.	Wyjazd na uroczystość Dnia Seniora do klubu „Jesienny Liść” w Kikole
58	04. 10. 2016r.	Wyjazd na uroczystość Dnia Seniora do klubu „Radość” w Czernikowie
59	08. 10. 2016r.	Wyjazd na uroczystość Dnia Seniora do klubu „Zazamcze”
60	08. 10. 2016r.	Wyjazd na uroczystość Dnia Seniora do klubu „Nasz Dom”
61	14. 10. 2016r.	Wyjazd na Turniej Gier Stolikowych do Ośrodka Dziennego Pobytu we Włocławku
62	20. 10. 2016r.	Wyjazd na Europejski Dzień Seniora w Centrum edukacji Nauczycieli
63	22. 10. 2016r.	Wyjazd na uroczystość Dnia Seniora do klubu „Jubilat”
64	28. 10. 2016r.	Dzień Seniora w naszym domu - zabawa taneczna
65	02. 11. 2016r.	Domowe Zaduszki
66	12. 11. 2016r.	Udział w Imprezie Rekreacyjno - Sportowej z okazji Święta Odzyskania Niepodległości
67	12. 11. 2016r.	Wyjazd na uroczystość Dnia Seniora do klubu „Stokrotka”
68	14. 11. 2016r.	Spotkanie patriotyczne na rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę
69	15. 11. 2016r.	Wyjazd na uroczystość Dnia Seniora do DPS na ul. Nowomiejskiej
70	17. 11. 2016r.	Spotkanie „Ze starej płyty” z udziałem zaproszonych gości
71	25. 11. 2016r.	Bal andrzejkowy
72	01. 12. 2016r.	Wyjazd mieszkańców do teatru Ateneum w Warszawie
73	02. 12. 2016r.	Uroczystość zakończenia cyklu koronek do Serca Jezusowego

74	04. 12. 2016r.	Bojańczycy – prelekcja w Centrum Kultury BROWAR B
75	09. 12. 2016r.	Spotkanie mikołajkowe z klubami seniora „Stokrotka” i „Złota Jesień”
76	14. 12. 2016r.	Wyjazd do biblioteki miejskiej na spotkanie poetyckie
77	15. 12. 2016r.	Występ dzieci ze SP w Nasiegniewie
78	16. 12. 2016r.	Wyjazd na spotkanie opłatkowe do klubu „Nawojka” w Lipnie
79	20. 12. 2016r.	Wyjazd na spotkanie opłatkowe do klubu „Piast”
80	22. 12. 2016r.	Uroczysta wigilia w naszym domu
81	23. 12. 2016r.	Wizyta harcerzy z hufca ZHP we Włocławku
82	28. 12. 2016r.	Koncert zespołu z WOK z Wichowa
83	30. 12. 2016r.	Spotkanie biesiadne z okazji kończącego się roku

W ubiegłym roku po raz kolejny skorzystaliśmy z dofinansowania do konkursu ekologicznego z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. W konkursie licznie wzięli udział mieszkańcy. Z pozyskanych pieniędzy zakupiliśmy kamerę cyfrową za sumę 1.700,00 zł. oraz nagrody dla uczestników konkursu.

W roku 2016 kontynuowana była z lat poprzednich współpraca z Firmą Sat - Film, która nieodpłatnie zapewnia dostarczenie Internetu dla Domu Pomocy Społecznej.

PLANY NA 2017 r.

1. Zrealizujemy założenie instalacji alarmowej sygnalizacji pożaru;
2. W ramach programu wolontariatu pracowniczego pt. „ANWIL pomaga” będziemy na terenie DPS realizować projekt „ANWIL S.A. – co powinienem wiedzieć” z udziałem naszych mieszkańców i członków klubów seniora z Włocławka;
3. Kontynuowana i rozwijana będzie współpraca z Klubami Seniora oraz środowiskami zrzeszającymi osoby starsze;
4. Kontynuowana będzie promocja działalności Domu Pomocy Społecznej wśród mieszkańców Włocławka i okolic (uświadamianie na bieżąco potrzeb Mieszkańców i aktywizowanie do wspomagania naszej placówki w różnych formach);
5. Zamierzamy rozwijać współpracę z jak największą ilością instytucji organizacji pozarządowych, fundacji, stowarzyszeń;
6. Weźmiemy udział w ogłaszanych konkursach ofert na realizację zadań z zakresu polityki senioralnej;
7. Będziemy kontynuować współpracę z Firmą Sat-Film;
8. Będziemy sukcesywnie remontować i doposażać w nowe meble pokoje mieszkańców DPS;
9. Przeprowadzać będziemy na bieżąco analizę potrzeb mieszkańców w celu poprawy jakości usług opiekuńczych i bytowych;
10. Poddana zostanie analizie cała dokumentacja placówki i jej stan funkcjonowania w zakresie finansów, gospodarności i zatrudnienia w celu należytego dbania o majątek DPS;
11. Na bieżąco realizowane będą zadania Domu określone w aktach prawnych, w jego regulaminie i standardach;
12. Planujemy dyskusję z Radnymi Rady Miasta Włocławek dotyczącą zmiany profilu działalności DPS (jej poszerzenie o pobyt dla osób przewlekle somatycznie chorych);
13. Planujemy dyskusję z Radnymi Rady Miasta Włocławek dotyczącą rozbudowy placówki. Rozbudowa miałaby służyć miejscami dla osób ze schorzeniami otępiennymi osób starszych;
14. Będziemy kontynuować ofertę aktywizacji mieszkańców: pobyty kilkudniowe poza DPS, wyjazdy do teatru, wycieczki tematycznie – edukacyjne, wzbogacenie oferty terapii zajęciowej na terenie DPS;

- udzielanie informacji o warunkach nabywania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
 - przyjmowanie wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
 - wydawanie decyzji w powyższym zakresie.
2. Prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych tzn.:
- podejmowanie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w przypadku otrzymania wniosku od osoby uprawnionej lub przyznania osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
 - przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbieranie oświadczeń majątkowych;
 - przekazywanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji;
 - zobowiązywanie dłużnika do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy;
 - zwracanie się do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika, w przypadku braku możliwości aktywizacji zawodowej, występowanie z wnioskiem do starosty o skierowanie dłużnika do robót publicznych lub prac organizowanych na zasadach robót publicznych w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia;
 - prowadzenie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych i wydawanie decyzji w tym zakresie;
 - składanie wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym oraz wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny (Dz. U. Nr 58, poz. 553, z późn. zm) w przypadku uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
 - przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Mając na uwadze powyższe, w okresie od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku przyznano i wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla około 1720 osób uprawnionych w łącznej kwocie 8.202.466 zł. Stan należności dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 56.787.425 zł. Największe zadłużenie wynoszące ponad 200.000 zł we Włocławku ma około 10 dłużników, najwyższe przekracza kwotę 294.000 zł.

Od dłużników alimentacyjnych w 2016 r. odzyskano należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 1.453.744,29 zł (kwota należności wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie).

W roku 2016 prowadzono ponadto postępowanie wobec 1842 dłużników alimentacyjnych, w toku których wystąpiono:

- do Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej w stosunku do 36 dłużników alimentacyjnych;
- do Komorników Sądowych przy Sądach Rejonowych z 523 informacjami mającymi wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego, oświadczenia majątkowego lub innych źródeł.

Wszczęto postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych wobec 151 dłużników, którzy uniemożliwili przeprowadzenie

wywiadu alimentacyjnego lub odmówili złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny odmówili przyjęcia propozycji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu bądź przygotowaniu zawodowym dorosłych.

Po zakończeniu wyżej wskazanych postępowań w stosunku do 37 dłużników alimentacyjnych, wydano decyzje uznające ich za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych. Pozostałe wszczęte postępowania zostały w większości umorzone jako bezprzedmiotowe, bowiem w latach wcześniejszych wydano decyzje uznające dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, przedmiotowe decyzje są decyzjami ostatecznymi.

Na tej podstawie skierowano wnioski:

- do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu Karnego w stosunku do 277 dłużników alimentacyjnych;
- do Prezydenta Miasta o zatrzymanie prawa jazdy w stosunku do 7 dłużników alimentacyjnych;

Szacuje się, że od 1 sierpnia 2017 roku na nowy okres świadczeniowy, trwający od 1 października 2017 roku do 30 września 2018 roku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wystąpi około 1800 osób. W związku z tym, iż od 2008 roku, rokrocznie wzrasta liczba dłużników alimentacyjnych, na 2017 rok również przewiduje się wzrost ich liczby.

5.4. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne.

Sekcja Dodatków Mieszkaniowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku realizuje zadanie własne gminy wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.), tj.:

- udzielanie informacji o dodatkach mieszkaniowych,
- przyjmowanie wniosków o przyznanie świadczeń,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,
- współdziałanie z instytucjami, administratorami budynków oraz zakładami pracy w zakresie przyznania dodatku mieszkaniowego,
- przyznawanie oraz przygotowanie list wypłat dodatków mieszkaniowych.

Z tej formy pomocy w 2016 roku skorzystało 2061 osób, wypłacono 19846 świadczeń na łączną kwotę 3.270.794,52 zł.

Wypłata dodatku mieszkaniowego odbywa się na podstawie decyzji administracyjnych, których w 2016 roku wydanych zostało 3082, na ich podstawie dodatek przyznano 2889 wnioskodawcom, odmówiono 162, pozostałe to m.in. decyzje wstrzymujące/wznawiające wypłatę świadczenia z powodu zaległości, wygaszające z uwagi na sprzedaż mieszkania/zgon wnioskodawcy.

Spośród wydanych decyzji 6 zostało zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, z czego utrzymanych w mocy zostały 4 decyzje, 1 uchylono, 1 odwołanie zostało oddalone.

Zadaniem Sekcji wynikającym z ustawy o dodatkach mieszkaniowych jest również przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w celu ustalenia faktycznego stanu majątkowego wnioskodawców. W 2016 roku przeprowadzono 44 wywiady, na ich podstawie wydano:

- 31 decyzji pozytywnych (ujęte wyżej),
- 8 decyzji negatywnych,
- 3 wnioskodawców złożyło rezygnację z dalszego rozpatrywania sprawy.

Przeważającą część gospodarstw korzystających z dodatku mieszkaniowego stanowią rodziny zamieszkujące w lokalach spółdzielczych (44%), w zasobach miasta Włocławek (25%) oraz w budynkach prywatnych (19%). Sekcja realizuje zadania na bieżąco. Liczba świadczeniobiorców utrzymuje się na stałym poziomie, tj. ok. 2000 gospodarstw miesięcznie.

V. KADRA I ZARZĄDZANIE ZASOBAMI

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudnionych na umowę o pracę było ogółem 299 pracowników, w tym w Dziale Pomocy Środowiskowej 116 pracowników, w tym, w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej 70 osób, w Klubie Integracji Społecznej 7 osób, w 5 świetlicach 19 osób, Zespół ds. Pomocy Osobom Bezdomnym stanowią 2 osoby, w Sekcji Realizacji Świadczeń Społecznych 19 osób, Sekcji Rozwoju Społecznego i Sprawozdawczości 5 osób, w Sekcji Asysty Rodzinnej 13 osób, w Dziale Wsparcia Społecznego 87 osób, w tym w Sekcji Świadczeń Rodzinnych 37 osób, w Sekcji Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych 6 osób, w Sekcji Świadczeń Alimentacyjnych 9 osób, w Sekcji Dodatków Mieszkaniowych 8 osób, w Sekcji Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego 8 osób, w Sekcji Wsparcia Rodziny i Rodzinnej Pieczy Zastępczej 19 osób, w Dziale Finansowo – Księgowym 17 osób, w Dziale Administracji i Organizacji 49 osób, 1 osoba Główny Specjalista ds. ISO, Zespół ds. Koordynacji i Nadzoru nad Placówkami stanowią 2 osoby, w Miejskim Zespole Orzekania o Niepełnosprawności 6 osób. Należy zaznaczyć, że wśród pracowników merytorycznych wszystkie osoby posiadają wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodnie z przepisami regulującymi zatrudnienie w ośrodkach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia. W okresie sprawozdawczym zanotowano wzrost poziomu zatrudnienia w Sekcji Świadczeń Rodzinnych z uwagi na nowe zadania tj. przyznawanie i wypłacanie świadczenia 500+.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku spełnia wymagania formalne nałożone ustawą o pomocy społecznej w zakresie zatrudnienia pracowników socjalnych tj. minimum 1 pracownik socjalny na 2.000 mieszkańców gminy. Ogółem w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej i Zespole ds. Pomocy osobom Bezdomnym zatrudnionych jest 72 pracowników socjalnych, w tym 64 pracowników socjalnych przeprowadzających wywiady środowiskowe, w tym 50 osób posiada wykształcenie wyższe, 22 pracowników socjalnych posiada Specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, 10 pracowników socjalnych posiada Specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny, a 11 pracowników posiada Specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy Ośrodka zobowiązani są do ciągłego podnoszenia umiejętności zawodowych oraz dokładnego monitorowania zmieniających się przepisów prawa, w każdym z zakresów znajdujących się w kompetencji działań MOPR we Włocławku. Dlatego też Dyrektor MOPR podejmuje działania celem zapewnienia jak najlepszych warunków szkoleniowych, zarówno w formie bezpłatnych szkoleń prowadzonych w ramach projektów, jak i płatnych szkoleń organizowanych przez firmy zewnętrzne. W wyniku tych działań umożliwiono pracownikom MOPR udział w 57 szkoleniach merytorycznych z zakresu m.in. zagadnień dotyczących przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnym z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem procedur przyznawania świadczenia wychowawczego, podmiotów uprawnionych do świadczenia wychowawczego, świadczenia wychowawczego dla dziecka w pieczy zastępczej, kryterium dochodowego a pierwszym dzieckiem, postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia pracowników pomocy społecznej w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, z zakresu samoobrony, świadczenia z pomocy społecznej oraz wywiad środowiskowy po zmianach, przeciwdziałanie mobingowi, rozwiązywanie sporów w drodze mediacji po znowelizowaniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Zapewniono udział w 8 konferencjach np. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – działania skoncentrowane na współpracy”, „Rodzina w systemie lokalnym”, „XXV Konferencja Stowarzyszeń Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”, „Oblicza uzależnień”. Ponadto umożliwiono pracownikom udział w 15 seminariach, 6 warsztatach oraz

9 osób skierowano na studia podyplomowe, a 5 osób ukończyło szkolenie specjalizacyjne z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Organizacja i zarządzanie zasobami

Wykonywanie zadań statutowych MOPR, w tym celów zawartych w programach wytyczających politykę społeczną, nadzorowano w zakresie zgodności z obowiązującym prawem, efektywności oraz oszczędnego i gospodarnego wydatkowania środków budżetowych oraz zgodności z polityką społeczną Rady Miasta i Prezydenta Gminy Miasto Włocławek.

Dyrektor MOPR, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych i procedurach wewnętrznych, stosował standardy kontroli zarządczej, w tym identyfikację szacowanie i zarządzanie ryzykiem oraz kontrolę wewnętrzną. Kierujący Działami/Sekcjami przeprowadzali ocenę wykonania zadań w zakresie: zgodności z prawem, celowości, terminowości, efektywności i wiarygodności sprawozdań oraz złożyli Dyrektorowi MOPR, po zakończeniu roku budżetowego, stosowne oświadczenia o stanie kontroli zarządczej w zakresie powierzonych obowiązków.

Ponadto w systemie kontroli zarządczej MOPR, zgodnie z procedurami wewnętrznymi przeprowadzono szacowanie i ocenę ryzyka, ustalono metody przeciwdziałania oraz sporządzono rejestr ryzyk MOPR oraz ustalono i zrealizowano plan kontroli wewnętrznych.

Poprzez zarządzanie zorientowane na klienta, w tym ustalone i stosowane metody kontroli zarządczej Dyrektor MOPR, zapewnił realizację celów i zadań w sposób planowy i ciągły. Pomoc i wsparcie społeczne świadczone zgodnie z potrzebami mieszkańców i planem finansowym Jednostki.

Celem zapewnienia mieszkańcom bieżącego dostępu do informacji o świadczeniach i działalności zamieszczano je w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej oraz na tablicach ogłoszeń w budynkach MOPR. Wnioski, skargi i petycje mieszkańców przyjmowano codziennie, w godzinach funkcjonowania Ośrodka. Rozpatrzenie skarg i wniosków przez Dyrektora poprzedzało postępowanie wyjaśniające. W 2016 r. wpłynęło 40 skarg i wniosków, w tym 22 skargi, w tym 2 skargi zasadne, 4 wnioski, 4 interpelacje, 10 interwencji.

Zagadnienia dotyczące jakości udzielanych świadczeń

Standardy działalności, w tym jakości udzielanych świadczeń oraz realizację zobowiązań wobec klientów i partnerów społecznych, deklarowanych w Polityce Jakości Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku (standardy normy PN-EN ISO 9001:2009) sprawdzano i oceniano poprzez audyty zadań lub zagadnień zatwierdzonych przez Dyrektora MOPR w „Programie auditów systemu zarządzania jakością”.

W roku 2016 zrealizowano zadania audytowe w następujących tematach:

1. Procedury przyjęcia i pobytu oraz jakość usług pielęgnacyjno-opiekuńczych w domach pomocy społecznej we Włocławku (przy ul. Żeromskiego 28a DPS prowadzony przez MZOZ Sp. z o. o. we Włocławku oraz DPS-y Gminy Miasto Włocławek przy ul. Nowomiejskiej 18 i ul. Dobrzyńskiej 102);
2. Procedury przyjęcia i pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej „INSJEME – Razem” w Toruniu;
3. Świadczenie pomocy społecznej w formie obiadów dla uczniów Zespołu Szkół nr 3 przy ul. Nowomiejskiej 21 we Włocławku i Zespołu Szkół nr 7 przy ul. Gniazdowskiego 7;
4. Realizacja zadania pomocy społecznej pn. „świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w miejscu zamieszkania podopiecznych”, przez organizacje pozarządowe: Polski Komitet Pomocy

- Społecznej – Zarząd Rejonowy i Polski Czerwony Krzyż – Oddział Regionalny (audit zadania w zakresie przewidzianym dla MOPR);
5. Świadczenie pomocy społecznej w formie: zasiłku celowego, pracy socjalnej, pracy asystenta rodziny i projektów OSL (audit OSPS Śródmieście i OSPS Wschód) oraz wsparcie rodziny poprzez zapewnienie przyjęcia i pobytu dziecka w świetlicach MOPR (audit Świetlic: Zorza i Zapiecek);
 6. Procedury wsparcia rodziny i organizacji pieczy zastępczej oraz kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej lub rodzinnego domu dziecka (*zadanie zrealizowano w formie kontroli wewnętrznej*);
 7. Realizacja zadania pomocy społecznej pn. „zapewnienia schronienia osobom bezdomnym z tereny miasta Włocławek” w Schronisku dla osób bezdomnych Caritas Diecezji Włocławskiej;
 8. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych;
 9. Ocena realizacji Polityki jakości MOPR.

W październiku 2016 r. jednostka certyfikująca MOPR przeprowadziła audit nadzoru, wydając pozytywną rekomendację zgodności z normą PN-EN ISO 9001:2009.

VII. INICJATYWY, PROGRAMY REALIZOWANE Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH

Program „Aktywny Samorząd”

W 2016 roku Sekcja Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych realizowała program celowy PFRON, wspierający podejmowane przez samorząd lokalny działania na rzecz osób niepełnosprawnych pod nazwą „Aktywny samorząd”.

Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji osób niepełnosprawnych w wieku do lat 18 lub w wieku aktywności zawodowej, bądź zatrudnionych.

Limit finansowy środków PFRON przyznany Gminie Miasto Włocławek na rok 2016 wynosił: 268.235,30 zł. Zakres programu obejmował pomoc:

Moduł I – osoby niepełnosprawne ubiegały się o pomoc w niżej wymienionym zakresie:

- dofinansowanie do uzyskania prawa jazdy kategorii B,
- zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego sprzętu w ramach programu „Aktywny samorząd”,
- dofinansowanie do utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- pomoc w zakupie protezy, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie),
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej, poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – osoby niepełnosprawne ubiegały się o pomoc w niżej wymienionym zakresie:

- pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Osoby niepełnosprawne otrzymały pomoc w postaci opłaty za naukę (czesne) i dodatku na pokrycie kosztów kształcenia.

Program „Aktywny samorząd”, podobnie jak w latach ubiegłych, cieszył się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców Miasta Włocławek. W okresie sprawozdawczym do MOPR we Włocławku wpłynęło 87 wniosków. Jednak otrzymane na realizację programu środki PFRON pozwoliły na pozytywnie rozpatrzenie 15 wniosków - Moduł I oraz 51 wniosków - Moduł II. Jak wynika z powyższego, szczególnym zainteresowaniem osób niepełnosprawnych cieszyła się możliwość otrzymania wsparcia w uzyskaniu wyższego wykształcenia.

Realizacja Projektu „Aktywny Samorząd” w znacznej mierze przyczyniła się do osiągnięcia celu głównego programu, tj. wyeliminowanie lub zmniejszenie barier, ograniczających uczestnictwo w szeroko pojętym życiu społecznym.

Program Aktywizacja i Integracja 2016

Program Aktywizacja i Integracja skierowany był do osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, dla których Powiatowy Urząd Pracy ustalił profil pomocy III. Celem programu jest poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy oraz aktywizacja osób, które utraciły możliwość podjęcia pracy z powodu długotrwałego bezrobocia, często połączonego z brakiem kwalifikacji, niewystarczającymi kompetencjami i deficytami utrudniającymi funkcjonowanie w środowisku pracy. Program realizowany był w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy.

Na podstawie zawartego w dn. 18.07.2016 r. porozumienia w sprawie współpracy w zakresie Programu Aktywizacja i Integracja złożono w dn. 23.08.2016 r. wniosek w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych, na podstawie którego skierowano do programu 20 osób, w okresie od 3 października do 30 listopada 2016 r. W okresie sprawozdawczym 2 osoby zrezygnowały z uczestnictwa w programie, program nie zakładał rekrutacji uzupełniającej.

Działania w zakresie integracji społecznej i zawodowej bezrobotnych służyły kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, realizowane były poprzez:

- grupowe poradnictwo specjalistyczne w wymiarze 10 godzin w tygodniu (łącznie 90 godzin w ciągu 2 miesięcy),
- prace społecznie użyteczne w wymiarze 32 godziny miesięcznie, po 8 godzin w tygodniu (łącznie 64 godziny w ciągu 2 miesięcy).

Tab. 8. Rodzaj wykonywanych prac społecznie użytecznych

Miejsce pracy	Rodzaj wykonywanych prac	Ilość osób
MOPR Włocławek	opiekun osób starszych – 13 sprzątaczką – 5 pracownik gospodarczy – 2	20

Na 2016 r. w okresie trwania porozumienia zaplanowano ogółem 1280 godzin wykonywania prac społecznie użytecznych. Uczestnicy PAI wypracowali łącznie 1120 godziny. Różnica godzin wynika z rezygnacji 2 osób z programu oraz zwolnień lekarskich uczestników.

Głównym efektem realizowanego zadania była reintegracja społeczna i zawodowa 20 mieszkańców m. Włocławek, osób długotrwale bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej. Program ukończyło zgodnie z zaplanowaną ścieżką 18 osób.

Tab. 9. Liczba godzin i wysokość wypłaconych świadczeń

Lp.	Podmiot	Przepracowana liczba godzin	Wypłata świadczeń	Refundacja (otrzymana)
1	MOPR	1120 godzin	9.072,00 zł	5.443,20 zł

Środki zabezpieczone na realizację zadania w roku 2016 to kwota 102.400 zł, z czego kwotę 88.132,05 zł przeznaczono na wypłatę dla uczestników prac społecznie użytecznych realizujących prace w okresie od marca do sierpnia 2016 r. Uczestnikom PAI wypłacono łącznie kwotę 9.072,00 zł. Zakładany plan – aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej został zrealizowany w całości.

Program Pilotażowy „ODDŁUŻENIE”

Program ten dotyczył reintegracji społecznej i zawodowej osób posiadających zadłużenia z tytułu najmu mieszkań komunalnych. Program realizowany był w okresie od września do grudnia 2016 r., a głównym jego celem była pomoc osobom i rodzinom, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej, zagrożonym utratą mieszkań w związku z zaległościami w opłatach czynszowych oraz zapobieganie eksmisjom, a tym samym bezdomności. Istotne jest to, że cel ten został osiągnięty nie poprzez wsparcie pasywne, tzn. wypłatę świadczeń, lecz poprzez aktywizację zawodową. Uczestnicy programu zatrudnieni byli bowiem, w ramach robót publicznych, w jednostkach na terenie miasta Włocławek. W wyniku przeprowadzonych rozmów kwalifikacyjnych wyłoniono 22 kandydatów do programu. Po weryfikacji ostatecznej przez PUP

liczba osób realizujących program wyniosła 16. W ramach spłaty zadłużenia na konto Administracji Zasobów Komunalnych wpłynęła kwota 35.700,00 zł.

**Sprawozdanie z realizacji Programu Aktywności Lokalnej na 2016 – 2020
realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku
za 2016 r.**

Uchwałą Nr XXV/125/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 24 października 2016 r. przyjęto do realizacji „Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Włocławek na lata 2016 – 2020”. Głównym celem programu jest aktywizowanie i integrowanie lokalnych społeczności ze szczególnym uwzględnieniem osób, grup i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym w każdej sferze życia społecznego oraz uczestnictwo w kluczowych wydarzeniach istotnych dla funkcjonowania tych społeczności z zastosowaniem działań o charakterze środowiskowym i wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji. W ramach realizacji Programu Aktywności Lokalnej w 2016 r. podejmowano działania w zakresie poprawy funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, promowania aktywnego spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży wraz z rodzicami, wzmocnienia rodziny, przygotowania do samodzielnego podejmowania decyzji i działań w sytuacjach problemowych oraz ponoszenia odpowiedzialności za te decyzje i działania.

W 2016 r. program realizowany był głównie przez Zespół ds. Organizowania Społeczności Lokalnej MOPR tj. organizatorów społeczności lokalnej – pracowników socjalnych i terenowych pracowników socjalnych zatrudnionych w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej, także pracownika Klubu Integracji Społecznej oraz partnerów. Do pracy ze społecznością lokalną wykorzystuje się metodę środowiskową Centrum Aktywności Lokalnej – Modelu Organizowania Społeczności Lokalnej (OSL). Organizowanie Społeczności Lokalnej jest metodą budzenia aktywności społecznej w celu samoorganizowania się do rozwiązywania konkretnych problemów danej społeczności. To metoda zakładająca zaangażowanie społeczne jako podstawowy element swojej skuteczności. Praca metodą OSL jest oparta na potencjale tkwiącym w społeczności, odpowiada na rozpoznane jej potrzeby, angażuje mieszkańców w myśl zasady: „Pomóżmy ludziom aby pomogli sobie sami”. Metoda ta pozwala aktywizować nie tylko osoby i rodziny objęte świadczeniami z pomocy społecznej, ale również ich otoczenie, czyli społeczność lokalną tj. osoby ze środowiska funkcjonujące prawidłowo w rodzinie, czy w społeczności. W procesie pracy ze społecznościami lokalnymi miasta Włocławek z roku na rok udaje się włączyć coraz większą liczbę biernych odbiorców pomocy społecznej do podejmowanych wspólnie przedsięwzięć. Poniżej przedstawiamy listę projektów socjalnych wpisujących się w realizację programu.

Lp.	Tytuł projektu, odbiorcy i krótki opis	Partnerzy	Koszt i źródło finansowania
1.	„Bal karnawałowy” – odbiorcy projektu: dzieci i ich rodzice i opiekunowie korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, ogółem 120 osób, organizacja zabawy karnawałowej, aktywizacja rodziców poprzez samodzielne przygotowanie dzieciom strojów karnawałowych i włączenie w organizację imprezy, integracja dzieci i młodzieży.	CK Browar B, Klub „Zazamcze”	Bez nakładów finansowych
2.	„Wigilijny witraż i koncert kolęd w Klubie „Zazamcze”- odbiorcy projektu: dzieci i ich rodzice i opiekunowie, organizacja spektaklu i koncertu kolęd, nauka kolędy w języku	CK Browar B, Klub „Zazamcze”	Bez nakładów finansowych

	migowym, aktywizacja i integracja dzieci, kultywowanie tradycji.		
3.	„Spotkanie młodych mam” – odbiorcy: 6 młodych mam z dziećmi, nauka wychowywania dzieci, omawianie najczęściej występujących problemów wychowawczych, zwiększanie umiejętności wychowawczych młodych mam.	Fundacja Caietanus	Bez nakładów finansowych
4.	„Ferie w Nadleśnictwie Włocławek” – odbiorcy: 87 dzieci, edukacja ekologiczna połączona z nauką posługiwania się mikroskopem, obserwacja preparatów, zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, aktywizacja rodziców poprzez włączenie do opieki nad dziećmi.	Nadleśnictwo Włocławek	Koszt 200,00 zł Nadleśnictwo Włocławek
5.	„Aktywnie z pasją, czyli aktywne seniorki w Klubie Integracji Społecznej” – odbiorcy: seniorzy 9 osób, nauka obsługi komputera, aktywizacja i integracja seniorów.	Fundacja Caietanus	Bez nakładów finansowych
6.	„Dzień Sąsiada” – odbiorcy: ok. 300 osób mieszkańców osiedla Leopoldowo oraz osiedla Zazamcze, spotkanie integracyjne mieszkańców połączone z konkursami i degustacja samodzielnie przygotowanych potraw, aktywizacja i integracja mieszkańców osiedli, nawiązanie nowych przyjaźni sąsiedzkich.	CK Browar B Klub „Zazamcze”, Parafia pw. Św. Józefa, BP filia nr 3, SM „Zazamcze” Klub Seniora	Bez nakładów finansowych
7.	Konkurs wędkarski „Z wędką za pan brat” – odbiorcy: 5 dzieci, nauka wędkowania-konkurs z nagrodami, edukacja i integracja dzieci i młodzieży, nawiązanie nowych znajomości.	2-5 Hufiec Pracy OHP,	Koszt 200,00 2-5 Hufiec Pracy OHP,
8.	„Dzień Dziecka w Nadleśnictwie”- odbiorcy: 113 dzieci – organizacja pikniku z konkursami, organizacja czasu wolnego, edukacja i integracja dzieci, aktywizacja rodziców poprzez włączenie do opieki nad dziećmi.	Nadleśnictwo Włocławek 2-5 Hufiec Pracy OHP,	Koszt 450,00 zł Nadleśnictwo Włocławek 2-5 Hufiec Pracy OHP,
9.	„Piknik z okazji rozpoczęcia wakacji na osiedlu „Południe” – odbiorcy: dzieci i ich opiekunowie 70 osób, organizacja pikniku z konkursami i grami na świeżym powietrzu, organizacja czasu wolnego, integracja dzieci, aktywizacja rodziców poprzez włączenie do opieki nad dziećmi.	Fundacja Caietanus, 2-5 Hufiec Pracy OHP, TESCO	Koszt 350,00 zł Fundacja Caietanus Zimne napoje TESCO
10.	„Leśne wakacje” – odbiorcy: 66 dzieci, organizacja półkolonii dla dzieci, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci poprzez rozwijanie nowych form, rozwój zainteresowań oraz edukacja ekologiczna, aktywizacja rodziców poprzez włączenie do opieki nad dziećmi.	Fundacja Caietanus, Nadleśnictwo Włocławek	Koszt 12.091,00 zł Fundacja Caietanus
11.	„Lato dzieci na Wiśle” – odbiorcy: 27 dzieci, organizacja rejsów po Wiśle połączonych piknikiem, z zabawą taneczną, pływaniem	Marina w Zarzeczewie, Związek Miast	Koszt 1.009,76 zł Związek Miast

	rowerami wodnymi z rodzicami i opiekunami, promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego, integracja, edukacja w zakresie bezpieczeństwa na wodzie, aktywizacja rodziców poprzez włączenie do opieki nad dziećmi.	Nadwiślańskich	Nadwiślańskich
12.	„Zakończenie Leśnych Wakacji” – odbiorcy: 151 dzieci i ich opiekunowie, organizacja pikniku integracyjnego z poczęstunkiem, promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego, integracja społeczności lokalnej, aktywizacja rodziców poprzez włączenie do opieki nad dziećmi.	Firma VESTOR	Koszt 2.500,00 zł Firma VESTOR
13.	„Zakończenie wakacji” – odbiorcy: 260 mieszkańców osiedla Leopoldowo i Południe, organizacja pikniku integracyjnego z zajęciami edukacyjnymi – zajęcia rzeźbiarskie, promowanie rodzinnych form spędzania czasu wolnego, integracja mieszkańców miasta.	Firma VESTOR, Parafia pw. Św. Stanisława Fundacja Caietanus, 2-5 Hufiec Pracy OHP,	Koszt 3.050,00 zł Firma VESTOR Parafia pw. Św. Stanisława Fundacja Caietanus 2-5 Hufiec Pracy OHP,
14.	Przedstawienie teatralne „Zaczarowany las” „Wesoła szkoła” „Kłamstwa Kozy” – odbiorcy: 65 dzieci, organizacja spektakli dla dzieci, edukacja kulturalna dzieci, aktywizacja i integracja, rozwój zainteresowań.	Firma VESTOR CK Browar B, Klub „Zazamcze”	Koszt 600,00 zł Firma VESTOR
15.	„Jesienne spotkania na „Zazamczu”- odbiorcy: 300 mieszkańców osiedla Leopoldowo i Zazamcze, organizacja spotkania integracyjnego połączonego z konkursami rodzinnymi, degustacją samodzielnie przygotowanych potraw, integracja mieszkańców, budowanie relacji i więzi międzypokoleniowej, aktywizacja seniorów, kontynuacja nawiązanych we wcześniejszych projektach znajomości.	CK Browar B Klub „Zazamcze”, 2-5 Hufiec Pracy OHP, BP filia nr 3, SM „Zazamcze” Klub Seniora Przedszk. Publ. nr 22	Koszt 1.004,60 zł MOPR, 2-5 Hufiec Pracy OHP, Klub Seniora
16.	Konkursy ekologiczne: „Sprzątamy nasze lasy”, „Dokarmiamy ptaki inne zwierzęta” – odbiorcy: 12 dzieci beneficjentów pomocy społecznej, organizacja konkursów literacko-plastycznych, edukacja ekologiczna, promowanie postaw ekologicznych.	Nadleśnictwo Włocławek	Bez nakładów finansowych
17.	„Bezpieczna przyszłość” – odbiorcy: 21 osób przedstawicieli rodzin z osobami niepełnosprawnymi, przedstawiciele instytucji i NGO, organizacja spotkań celem opracowania Ogólnopolskiego Modelu Wsparcia Środowiskowego Osób z Niepełnosprawnością Intellekтуalną, przekazanie wypracowanych uwag PSONI do dalszych prac.	PSONI Warszawa	Koszt 200,00 zł PSONI Warszawa

18.	„III Przegląd Działalności Artystycznej Świetlic Środowiskowych – Świetliki” – odbiorcy: 110 dzieci z wrocławskich świetlic środowiskowych, prezentacja umiejętności artystycznych dzieci, zapewnienie możliwości zaprezentowania nabytych umiejętności wokально- teatralno- tanecznych.	CK Browar B Klub „Zazamcze	Koszt 1.414,95 zł MOPR, CK Browar B Klub „Zazamcze”
19.	„Namaluj Uśmiech II” – odbiorcy: 4 osoby starsze i niepełnosprawne, malowanie pomieszczeń mieszkalnych, poprawa warunków mieszkaniowych osób starszych i niepełnosprawnych, promowanie pracy wolontarystycznej na rzecz osób starszych wśród młodzieży szkół średnich.	Uczniowie Zespołu Szkół Budowlanych	Koszt 700,00 zł Społeczność lokalna,
20.	„Międzynarodowy Dzień Wolontariusza” – odbiorcy: 33 wrocławskich wolontariuszy, organizacja spotkania integracyjnego z podziękowaniami za pracę z wręczeniem nagród wyróżniającym się osobom.	COPiW	Koszt 300,00 zł COPiW MOPR
21.	„Świąteczne spotkanie przy choince” – odbiorcy: 40 mieszkańców osiedla Południe, organizacja spotkania integracyjnego ze wspólnym śpiewaniem kolęd, integracja mieszkańców, kultywowanie tradycji świątecznych, promowanie okazywania wzajemnej życzliwości.	2-5 Hufiec Pracy OHP, Liderzy Społeczności Lokalnej	Koszt 250,00 zł 2-5 Hufiec Pracy OHP, Społeczność Lokalna
22.	„Spotkania z młodzieżą szkół średnich” – odbiorcy: młodzież szkół średnich 180 osób, organizacja spotkań we wrocławskich liceach i technikach celem promowania pracy wolontarystycznej oraz działań OSŁ, prezentacja realizowanych działań, pozyskanie 8 wolontariuszy.		Bez nakładów finansowych
23.	Seminarium pt. „Hej Kujawy - Odpowiedzialnie Społecznie Lokalnie czyli barwy OSŁ na przykładzie wrocławskich praktyk” – odbiorcy: przedstawiciele OPS z terenu Polski, wrocławscy liderzy Społeczności Lokalnej, władze miasta, pracownicy MOPR, łącznie 80 osób, organizacja seminarium, prezentacja zrealizowanych działań, promowanie pracy środowiskowej metodą OSŁ.	Fundacja Caietanus, Ogólnopolskie Forum OSŁ, Stowarzyszenie CAL	Koszt 797,00 MOPR

Efekty realizacji projektów dla społeczności lokalnej:

- stworzenie płaszczyzny porozumienia i wymiany doświadczeń grup rozwijających się społeczności,
- zwiększenie aktywności i integracji dzieci z rodzin beneficjentów pomocy społecznej,
- poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin uczestników projektów, wzrost umiejętności plastycznych, manualnych oraz pobudzenie estetyki i wyobraźni,
- zwiększenie świadomości ekologicznej i promowanie postaw ekologicznych,
- rozwój form aktywnego spędzania czasu wolnego,
- zwiększenie poziomu integracji i więzi międzypokoleniowej, w tym szczególnie seniorów,

- rozwój wolontariatu,
- zwiększenie integracji mieszkańców osiedla Leopoldowo z pozostałymi mieszkańcami miasta,
- wzrost aktywności mieszkańców miasta Włocławek poprzez realizację wspólnych celów i wspólnej pracy,
- wypracowanie wspólnych metod pracy z aktywnymi przedstawicielami społeczności lokalnych,
- zwiększenie umiejętności pełnienia różnych ról społecznych przez liderów społeczności lokalnych oraz wzrost ich aktywności społecznej, co zaowocowało członkostwem w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Miasto Włocławek,
- wyłonienie nowych liderów,
- zwiększenie liczby osób zainteresowanych wolontariatem,
- wzrost poczucia odpowiedzialności za własne otoczenie, małe i większe społeczności oraz mieszkańców miasta Włocławek,
- wzrost świadomości społecznej na temat niepełnosprawności oraz łamanie barier związanych z niepełnosprawnością,
- zaspokajanie potrzeb grup i społeczności,
- zwiększenie liczby osób angażujących się w realizację działań środowiskowych,
- zwiększenie wpływu społecznego, siły sprawczej i skuteczności działania mieszkańców miasta Włocławek,
- nawiązanie i uściślenie współpracy różnych podmiotów i instytucji, działających na rzecz mieszkańców miasta.

VIII. MIEJSKI ZESPÓŁ ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Podstawowymi zadaniami Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności są: wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności, wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, zlecone przez Prezydenta Miasta Włocławek, wydawanie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność i stopień niepełnosprawności oraz wydawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym i placówkom. Zespół pełni również funkcję administratora danych będących w jego dyspozycji i ma obowiązek zapewnić warunki do skutecznej ochrony tychże danych. Wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności realizowane było przez 27 specjalistów powołanych do Miejskiego Zespołu przez Prezydenta Miasta Włocławek, posiadających certyfikaty uprawniające do orzekania.

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności we Włocławku w 2016 r. wydał 2634 orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W tym wydano:

- 328 orzeczeń o niepełnosprawności osobom poniżej 16 roku życia,
- 2306 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom, które ukończyły 16 lat.

W grupie osób do 16 r. ż. 14,00% dzieci nie zaliczono do osób niepełnosprawnych.

W grupie orzekanych powyżej 16 r. ż. nie zaliczono do osób niepełnosprawnych (nie orzeczono stopnia niepełnosprawności) 3,4% osób, a 3,7% posiadającym stopień niepełnosprawności odmówiono jego podwyższenia. Z określeniem stopnia niepełnosprawności wydano 2142 orzeczenia (92,9% ogółu wydanych orzeczeń), w tym:

- 809 orzeczeń, tj. 37,8% z lekkim stopniem niepełnosprawności,
- 980 orzeczeń, tj. 45,7% z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 353 orzeczenia, tj. 16,5% ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Powyższe wskaźniki procentowe kształtują się na podobnym poziomie przez ostatnich kilka lat.

W 2016 r. mieszkańcy Włocławka złożyli w Miejskim Zespole 2663 wnioski, w tym 322 – to wnioski o ustalenie niepełnosprawności dla osób przed 16 rokiem życia, a 2341 – to wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W grupie osób powyżej 16 roku życia wnioskowano o wydanie orzeczenia aby:

- ubiegać się o zatrudnienie na stanowisku uwzględniającym psychofizyczne możliwości związane z niepełnosprawnością – 38,5% wnioskodawców,
- korzystać z uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym używającym przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i pomocy technicznych ułatwiających funkcjonowanie – 20,2%,
- korzystać z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, tj. z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz korzystać ze świadczeń pomocy społecznej – 22,9%,
- uzyskać prawo do karty parkingowej – 7,0% wnioskodawców,
- uzyskać prawo do zasiłku pielęgnacyjnego – 5,3%.

Ponadto ubiegano się o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności aby uzyskać wskazania do zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej, do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, do szkolenia specjalistycznego, do korzystania z dodatkowej powierzchni mieszkaniowej – 6,1% wnioskodawców.

Miejski Zespół, poza orzekaniem o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydaje legitymacje osoby niepełnosprawnej. W 2016 r. wydano łącznie 728 legitymacji osoby niepełnosprawnej, w tym 79 legitymacji osobom przed 16 r. ż. i 649 legitymacji osobom posiadającym stopień niepełnosprawności.

Ponadto w 2016 r. wydano 271 kart parkingowych uprawnionym osobom.

IX. PODSUMOWANIE I WYKAZ POTRZEB NA 2017 ROK

W okresie sprawozdawczym w zakresie działań środowiskowych podejmowano szereg działań aktywizujących świadczeniobiorców MOPR, poprzez angażowanie do realizacji projektów socjalnych na rzecz społeczności lokalnych, wykorzystanie kontraktów socjalnych, które zastosowano w 654 przypadkach oraz prac społecznie użytecznych, którymi objęto ogółem 98 osób.

W wyniku prowadzonych przez pracowników socjalnych działań aktywizacyjnych liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej systematycznie zmniejsza się, pomimo waloryzacji kryterium dochodowego, które aktualnie wynosi 634,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 514,00 zł na osobę w rodzinie. W 2016 r. liczba ta zmniejszyła się o 452 rodziny w stosunku do 2015 r. i o 1050 osób w tych rodzinach. Pomimo podejmowanych działań aktywizacyjnych nadal utrzymuje się wysoka liczba rodzin wymagających wsparcia.

Przyznany, po raz kolejny, w dniu 21 listopada 2016 r., Certyfikat za wdrażanie modelu organizowania społeczności lokalnej nadawany przez Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej w Warszawie jest uhonorowaniem podejmowanych przez terenowych pracowników działań aktywizacyjnych z wykorzystaniem środowiskowej metody pracy socjalnej tj. Organizowania Społeczności Lokalnej. Praca tą metodą upowszechniła się wśród pracowników socjalnych, którzy w codziennej pracy socjalnej coraz częściej korzystają z jej rozwiązań w aktywizacji społecznej świadczeniobiorców MOPR. Metoda ta pozwala aktywizować nie tylko osoby i rodziny objęte świadczeniami z pomocy społecznej, ale również ich otoczenie, czyli społeczność lokalną tj. osoby ze środowiska funkcjonujące prawidłowo w rodzinie, czy w społeczności. Za największy sukces poczytujemy sobie fakt, że w realizację naszych projektów udało nam się włączyć świadczeniobiorców. Z biernych odbiorców pomocy społecznej stali się oni aktywnymi uczestnikami podejmowanych wspólnie przedsięwzięć. Jest to o tyle istotne, że Powiatowy Urząd Pracy we Włocławku dysponuje niedostateczną liczbą ofert pracy dla zaktywizowanych przez MOPR beneficjentów pomocy społecznej.

Od kilku lat następuje znaczny wzrost liczby osób wymagających całodobowej opieki, której nie można zabezpieczyć w środowisku. Brak specjalistycznych placówek na terenie Włocławka powoduje konieczność zabezpieczenia całodobowej specjalistycznej pomocy dla naszych mieszkańców na terenie innych powiatów. Umieszczenie kolejnych 12 osób w specjalistycznych domach spowodował znaczny wzrost miesięcznych kosztów utrzymania mieszkańców, co skutkowało koniecznością zwiększenia nakładów finansowych na realizację tego obligatoryjnego zadania. Uruchomienie dodatkowych środków pozwoliło uregulować zobowiązania finansowe wobec wszystkich powiatów, z którymi MOPR współpracuje.

Wprowadzenie przez rząd nowego programu 500+ stanowił dla MOPR wyzwanie zarówno pod względem organizacyjnym, jak również pod względem przygotowania kadry do merytorycznego rozpatrywania wniosków oraz przede wszystkim wypłaty przyznanych świadczeń. Sprostanie wszystkim wyzwaniom wymagało ścisłej współpracy z władzami miasta i dzięki temu jako jeden z pierwszych ośrodków w Polsce MOPR rozpoczął wypłatę przyznanych świadczeń.

Wykaz potrzeb i planowane działania na 2017 rok.

1. Zapewnienie odpowiedniej pomocy osobom wymagającym specjalistycznej opieki poprzez rozwój różnorodnych form wsparcia, realizowanych w środowisku oraz w formie pomocy instytucjonalnej.
2. Kontynuacji współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizowania wspólnych działań na rzecz beneficjentów pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem Programu Aktywizacja i Integracja.
3. Kontynuowania działań na rzecz pomocy osobom bezdomnym, rozwiązywania problemu i łagodzenia skutków zjawiska bezdomności w mieście, w tym stosowanie wypracowanych

standardów pomocy osobom bezdomnym oraz inicjowanie tworzenia nowych ośrodków wsparcia szczególnie dla niepełnosprawnych osób bezdomnych, w tym szczególnie mieszkań wspieranych.

4. Rozwijania oraz rozszerzania zakresu niepieniężnych form wsparcia udzielanego w ramach pomocy społecznej oraz środowiskowej metody pracy socjalnej dla osób długotrwale bezrobotnych, długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.
5. Ciągłego poprawiania dostępności i jakości pracy socjalnej, w tym dalsze doskonalenie pracy metodą Organizowania Społeczności Lokalnej i utrzymanie standardów wynikających z otrzymanego Certyfikatu.
6. Podejmowanie działań i inicjatyw na rzecz osób starszych poprzez wspieranie i rozwój Klubów Seniora i Ośrodków Dziennego Pobytu.
7. Monitorowanie wydatków, a w sytuacji zwiększenia potrzeb, podejmowanie działań w celu zwiększenia środków finansowych na ponoszenie odpłatności gminy Miasto Włocławek za pobyt w domach pomocy społecznej.

W zakresie reintegracji zawodowej społecznej realizowanej przez Klub Integracji Społecznej

1. Kontynuacja upowszechniania prac społecznie użytecznych.
2. Organizacja prac społecznie użytecznych dla 81 osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, sklasyfikowanych w II profilu pomocy. Zaplanowany okres prac: od marca do września 2017 r.
3. Organizacja Programu Aktywizacja i Integracja dla 20 osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, sklasyfikowanych w III profilu pomocy. Zaplanowany okres prac: od października do listopada 2017 r.
4. Zwiększenie działań środowiskowych w zakresie reintegracji społecznej oraz zwiększenie liczby beneficjentów pomocy społecznej realizujących działania na rzecz społeczności lokalnej,
5. Rozwijanie współpracy z PUP poprzez współpracę w realizacji Programu Aktywizacja i Integracja,
6. Uruchomienie dyżurów doradcy zawodowego (oddelegowanego z PUP), który będzie świadczył poradnictwo w zakresie informacji zawodowej, analizy aktywnych metod poszukiwania zatrudnienia, oceny dotychczasowych doświadczeń zawodowych uczestników klubu, jak również będzie pomocny w przygotowaniu profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych.

W zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. Kontynuacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym działań w zakresie rehabilitacji zarówno społecznej jak i zawodowej finansowanych ze środków PFRON.
2. Kontynuacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym działań w zakresie aktywizacji zarówno społecznej, jak i zawodowej ze środków pozabudżetowych, w tym ze środków Unii Europejskiej.

W zakresie polityki jakości:

W zakresie standardów działalności, w tym jakości świadczonej pomocy i wsparcia rodziny badanie i ocena następujących zadań:

1. Świadczenie pomocy społecznej w formie: pracy socjalnej, w tym kontraktów socjalnych, zasiłków celowych i zasiłków okresowych – (Osiedlowe Sekcje Pomocy Społecznej MOPR);
2. Umieszczanie dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w zakresie: procedury przyjęcia, warunki pobytu oraz usługi opiekuńczo-wychowawcze – realizowane w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Włocławek: Dom Dziecka Caritas Diecezji Włocławskiej, Integracyjny Dom Dziecka Paulinka, Centrum Opieki Nad Dzieckiem, POW „Maluch”;
3. Przyznanie pomocy społecznej poprzez skierowanie i umieszczenie w domu pomocy społecznej: procedury przyjęcia, warunki pobytu oraz jakość usług opiekuńczych i wspomagających w Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi k. Wielgiego;
4. Przyznawanie i realizacja dodatków mieszkaniowych i energetycznych – (sekcja MOPR);
5. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych (sekcja MOPR);
6. Dofinansowanie ze środków PRFON uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (sekcja MOPR);
7. Ocena przestrzegania standardów, w tym Polityki Jakości MOPR.

**Zastępca Dyrektora
ds. Pomocy Środowiskowej
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
we Włocławku**
APaw
Łucja Pawlaczyk

Liczba zgonów – 9 osób,

Liczba osób oczekujących -19 osób, w tym poza kolejnością – 5 osób.

Dane statystyczne dotyczące odpłatności za DPS

Liczba mieszkańców finansowanych z dotacji celowej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy- przyjętych przed 01.01.2004 r. - 12 osób.

Liczba mieszkańców finansowanych z budżetu gmin przyjętych po 01.01.2004 r. - 52 osoby.

Liczba mieszkańców opłacających pobyt do wysokości 70% swojego dochodu z emerytury lub renty – 59 osób.

Liczba mieszkańców opłacających pobyt z zasiłku stałego - 5 osób.

Liczba rodzin zobowiązanych do odpłatności za DPS - 9 osób.

Liczba mieszkańców zwolnionych z odpłatności – 0.

Liczba mieszkańców zwolnionych częściowo z odpłatności -1 osoba.

Dane statystyczne dotyczące wieku mieszkańców

Przedział 41- 60 lat –2 osoby.

Przedziale 61-74 lata -16 osób.

Powyżej 75 lat - 46 osób.

Wiek najmłodszego mieszkańca - 51 lat.

Wiek najstarszego mieszkańca - 96 lat.

Średnia wieku mieszkańców - 80 lat.

Dom zapewniał usługi w zakresie potrzeb bytowych: wyżywienia, utrzymania czystości, zabezpieczenia odzieży i obuwia, miejsce zamieszkania w pokojach:

Jednoosobowych – 12.

Dwuosobowych – 23.

Trzyosobowych – 2.

Zakres żywienia i organizacji posiłków

Mieszkańcy otrzymywali co najmniej 3 posiłki dziennie. Mieli możliwość uczestniczenia w ustalaniu jadłospisu, a także zgłaszania własnych propozycji dotyczących serwowanych potraw. Otrzymywali, zgodnie ze wskazaniem lekarza, posiłki dietetyczne. Na życzenie mieszkańców była możliwość wyboru posiłków z dwóch różnych zestawów. Ponadto przez całą dobę udostępnione były napoje i podstawowe artykuły spożywcze. Mieszkańcy mieli prawo spożywania posiłków zgodnie z ich życzeniem na stołówce lub w swoim pokoju mieszkalnym.

Zakres sprawowanej opieki, pielęgnacji i świadczeń zdrowotnych

DPS zapewniał całodobową opiekę świadczoną przez wyspecjalizowany zespół pielęgniarek i opiekunów. Polegającą na wsparciu w zakresie podstawowych czynności życiowych, poprzez pomoc przy codziennej toalecie, kąpieli i pielęgnacji uwzględniającej profilaktykę przeciwoleżynową, zmianie bielizny osobistej i pościelowej, przy karmieniu, sprzątanii pomieszczeń mieszkalnych oraz w przemieszczaniu się na terenie domu i poza nim.

Analiza sprawności ruchowej mieszkańców

Liczba mieszkańców poruszających się z pomocą opiekunów - 8 osób.

Liczba mieszkańców korzystających z wózków inwalidzkich - 12 osób.

Liczba mieszkańców unieruchomionych w łóżku - 14 osób.

Liczba mieszkańców poruszających się z pomocą balkonika, kuli - 11 osób.

Liczba mieszkańców niewymagających pomocy opiekuna - 19 osób.

Analiza sprawności mieszkańców w utrzymaniu higieny osobistej

Liczba mieszkańców kapanych przez personel	- 46 osób.
Liczba mieszkańcy wymagający pomocy personelu przy kąpieli	- 6 osób.
Liczba mieszkańcy kąpiący się samodzielnie	- 12 osób.
Liczba mieszkańców wymagających pomocy w ubieraniu	- 32 osoby.
Liczba mieszkańców wymagających pomocy w podawaniu leków	- 53 osoby.
Liczba mieszkańców wymagających pomocy w załatwianiu potrzeb fizjologicznych	- 35 osób.
Liczba mieszkańców wymagających pomocy przy spożywaniu posiłków	- 17 osób.
Liczba mieszkańców wymagających karmienia	- 16 osób.

Analiza świadczeń zdrowotnych udzielanych mieszkańcom DPS

Świadczenia zdrowotne były udzielane mieszkańcom na podstawie odrębnych przepisów o NFZ. Mieszkańcy zadeklarowali wybór lekarza i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej:

- 63 mieszkańców korzystało z usług MZOZ nr 3 przy ul. Olszowej
- 1 mieszkanka korzystała z usług Przychodni Eskulap, przy ul. Traugutta.

Lekarze I-go kontaktu świadczyli usługi medyczne w ramach wizyt domowych oraz wizyt w rejonie w zależności od potrzeb i stanu zdrowia mieszkańca. W Domu realizowane były również, zgodnie z zaleceniami lekarskimi, zabiegi pielęgniarstwa wykonywane przez pielęgniarki z MZOZ nr 3 oraz 4 pielęgniarki DPS. W nagłych przypadkach mieszkańcom pomocy udzielali lekarze pogotowia ratunkowego oraz lekarze zespołu wyjazdowego z Miejskiego Zespołu Opieki Zdrowotnej.

W ramach leczenia zamkniętego mieszkańcy tutejszego Domu najczęściej byli leczeni w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym we Włocławku na oddziałach: wewnętrznym, pulmonologicznym, ortopedycznym, neurologicznym i innych szpitalach specjalistycznych.

Analiza specjalistycznych usług w poradniach specjalistycznych

- poradnia endokrynologiczna	- 10 osób,
- poradnia zdrowia psychicznego	- 74 osoby,
- poradnia neurologiczna	- 8 osób,
- poradnia chirurgiczna	- 22 osoby,
- poradnia chorób naczyń	- 11 osób,
- poradnia okulistyczna	- 20 osób,
- poradnia urologiczna	- 5 osób,
- poradnia laryngologiczna	- 15 osób,
- poradnia stomatologiczna	- 4 osób,
- poradnia ginekologiczna	- 11 osób,
- poradnia ortopedyczna	- 9 osób,
- poradnia dermatologiczna	- 10 osób,
- poradnia pulmonologiczna	- 9 osób,
- poradnia rehabilitacyjna	- 8 osób,
- poradnia onkologiczna	- 12 osób,
- poradnia nefrologiczna	- 7 osób,
- poradnia kardiologiczna	- 4 osoby,
- poradnia reumatologiczna	- 2 osoby,
- poradnia diabetologiczna	- 4 osoby,
- poradnia hematologiczna	- 3 osoby,
- poradnia gastrologiczna	- 2 osoby,
- opieka paliatywna	- 1 osoba.

15	marzec	Kwartalne spotkanie solenizantów.
16	marzec	Spotkanie z młodzieżą z OHP pod hasłem „Dodać życia do lat”.
17	marzec	Sobotnie spotkania z zakonnikami ze Zgromadzenia Braci Poczieszyieli.
18	marzec	Niedzielne spotkania z klerykami z Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.
19	kwiecień	Wycieczka do Sanktuarium Maryjnego w Oborach.
20	kwiecień	Występ zespołu „Ferajna z Brzeskiej” z Ośrodka Dziennego Pobytu.
21	kwiecień	Turniej Gier Stolikowych z zaproszonymi gośćmi.
22	kwiecień	Wyjazd do muzeum - malarstwo Stanisława Czajkowskiego.
23	kwiecień	Montaż słowno - muzyczny pt. „Poeci o wiośnie”.
24	kwiecień	Sobotnie spotkania z zakonnikami ze Zgromadzenia Braci Poczieszyieli.
25	kwiecień	Niedzielne spotkania z klerykami z Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.
26	maj	Udział w konkursie „Nasz Dom” organizowanym w DPS ul. Dobrzyńska 102.
27	maj	Wyjście do Multikina na film pt: „Wszystko gra”.
28	maj	Spotkanie z młodzieżą przygotowującą się do obchodów ŚDM.
29	maj	Wycieczka do Kowala.
30	maj	Wyjazd do kregielni.
31	maj	Montaż słowno - muzyczny z okazji Dnia Matki.
32	maj	Piknik pod hasłem „Wiosna w kapeluszu” z udziałem Braci Poczieszyieli, gości z DPS ul. Zeromskiego28a, z DPS ul. Dobrzyńska 102, Ośrodka Dziennego Pobytu i klubów seniora.
33	maj	Sobotnie spotkania z zakonnikami ze Zgromadzenia Braci Poczieszyieli.
34	maj	Niedzielne spotkania z klerykami z Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.
35	czerwiec	Wycieczka do Lichenia.
36	czerwiec	Wyjazd do Teatru Impresaryjnego na koncert pt: „Viva opera”.
37	czerwiec	Udział w III Olimpiadzie Hefajstosa we Włocławku.
38	czerwiec	Wycieczka do Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.
39	czerwiec	Biesiada przy grillu.
40	czerwiec	Rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego pt: „Letnie zdjęcie z pracownikiem pierwszego kontaktu”.
41	czerwiec	Kwartalne spotkanie solenizantów.
42	czerwiec	Sobotnie spotkania z zakonnikami ze Zgromadzenia Braci Poczieszyieli.
43	czerwiec	Niedzielne spotkania z klerykami z Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.
44	lipiec	Wizyta pielgrzymów z Argentyny przybyłych do Polski na ŚDM.
45	lipiec	Spacery po ogrodach Pałacu Bursztynowego.

46	lipiec	Wyjazdy nad jezioro Czarne.
47	lipiec	Spotkanie biesiadne przy grillu.
48	lipiec	Niedzielne spotkania z klerykami z Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.
49	sierpień	Wyjazd na wystawę prac Mieszkańców DPS w Kowalu do Browaru B.
50	sierpień	Wycieczka do Biskupina i Wenecji.
51	sierpień	Koncert gitarowy Krzysztofa Czarneckiego.
52	sierpień	Biesiada przy grillu w ogrodzie Domu.
53	sierpień	Wycieczka do Uzdrowiska Wieniec - Zdrój.
54	sierpień	Wyjście do Pałacu Bursztynowego na lody.
55	sierpień	Niedzielne spotkania z klerykami z Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.
56	wrzesień	Dożynki w Domu Pomocy Społecznej ul. Dobrzyńska 102.
57	wrzesień	II Spotkanie Rodzinne.
58	wrzesień	Udział w XV Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych w Inowrocławiu.
59	wrzesień	Wycieczka do Ciechocinka.
60	wrzesień	Kwartalne spotkanie solenizantów.
61	wrzesień	„Pożegnanie lata” w DPS przy ul. Żeromskiego 28a.
62	wrzesień	Sobotnie spotkania z zakonnikami ze Zgromadzenia Braci Poczycieli.
63	wrzesień	Niedzielne spotkania z klerykami z Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.
64	październik	Obchody Dnia Seniora w Klubie Seniora „Złota Jesień”.
65	październik	Zwiedzanie wystawy fotografii Anny Graczyk pt: „Portret dziecka”.
66	październik	Obchody Dnia Seniora w Klubie Seniora „Zazamcze”.
67	październik	Koncert Gala Gwiazd „Bella Voce” w Hali Mistrzów.
68	październik	Obchody Dnia Seniora w Klubie Seniora „Nasz Dom”.
69	październik	Wycieczka z uczestnikami Ośrodka Dziennego Pobytu do Łodzi.
70	październik	Spotkanie z panią Renatą Ziółkowską - pracownikiem Biblioteki Miejskiej we Włocławku.
71	październik	Obchody Europejskiego Dnia Seniora w Bibliotece Pedagogicznej w Kujawsko- Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli.
72	październik	Turniej Gier Stolikowych z udziałem seniorów z Klubu „Nasz Dom” i uczestników Ośrodka Dziennego Pobytu.
73	październik	Obchody Dnia Seniora w Domu Pomocy Społecznej, ul. Dobrzyńska 102.
74	październik	Koncert pieśni adwentowych w wykonaniu chóru Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego dla mieszkańców.
75	październik	Porządki na grobach zmarłych mieszkańców wspólnie z młodzieżą z Ochotniczego Hufca Pracy we Włocławku.

76	październik	Sobotnie spotkania z zakonnikami ze Zgromadzenia Braci Poczieszczyeli.
77	październik	Niedzielne spotkania z klerykami z Wyższego Seminarium Duchownego we W-ku.
78	listopad	Wyjazd do Ośrodka Dziennego Pobytu na występ dzieci z zespołu „Kujawska Przysłań”.
79	listopad	Wyjazd do Browaru B na projekcję filmu biograficznego pt: „Popiełuszko”.
80	listopad	Montaż słowno - muzyczny z okazji Dnia Niepodległości.
81	listopad	Udział w IX Turnieju Integracyjno - Sportowym Osób Niepełnosprawnych we Włocławku z okazji Święta Niepodległości.
82	listopad	Obchody Dnia Seniora w Klubie Seniora „Stokrotka”.
83	listopad	Uroczyste obchody Dnia Seniora w tutejszym Domu.
84	listopad	„Dzień Otwartych Drzwi”.
85	listopad	Wystawa grafiki Salvadora Dali w Browarze B.
86	listopad	Warsztaty plastyczne w tutejszym Domu z udziałem dzieci z Zespołu Szkół nr 3.
87	listopad	Zabawa Andrzejkowa z kwartetem z Włocławskiego Uniwersytetu III Wieku.
88	listopad	Sobotnie spotkania z zakonnikami ze Zgromadzenia Braci Poczieszczyeli.
89	listopad	Niedzielne spotkania z klerykami z Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.
90	grudzień	Występ dzieci z Zespołu Szkół nr 3.
91	grudzień	Koncert uczniów Szkoły Muzycznej im. Czesława Niemena.
92	grudzień	Wizyta młodzieży ze Stowarzyszenia „Wolny wybór” z życzeniami świątecznymi.
94	grudzień	Spotkanie opłatkowe z klerykami Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.
95	grudzień	Uroczysta Wigilia.
96	grudzień	Kwartalne spotkanie solenizantów.
97	grudzień	Zabawa Sylwestrowa z Braćmi Poczieszczyelami.
98	grudzień	Sobotnie spotkania z zakonnikami ze Zgromadzenia Braci Poczieszczyeli.
99	grudzień	Niedzielne spotkania z klerykami z Wyższego Seminarium Duchownego we W-ku.

Remonty i prace gospodarcze na terenie DPS.

Dzięki oszczędnej gospodarce i sprawnemu systemowi zamówień publicznych udało się poczynić oszczędności, dzięki którym przeprowadzono szereg remontów w ramach prac zleconych jak i wykonanych przez pracowników DPS. Wykonano następujące prace:

Wyremontowano 6 ław ominowych.

Wyremontowano 4 garaże.

Wyremontowano pomieszczenie obieralni, w tym wymieniono glazurę oraz zakupiono nowy sprzęt - nowoczesną obieraczkę.

Wyremontowano węzeł ciepły c.o i c.w.u - I etap.

15. Będziemy przeprowadzać spotkania szkoleniowe dla pracowników DPS (z całego województwa) w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji oraz w celu dzielenia się z innymi placówkami tzw. „dobrymi praktykami”.

Jarosław Pułanecki
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
we Włocławku
ul. Dobrzyńska 102

Załącznik Nr 2 do
Uchwały Nr .XXXI.50/2017
Rady Miasta Włocławek
z dnia .27. marca. 2017r.

**Sprawozdanie z realizacji zadań
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
we Włocławku za 2016 r.**

**z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy
zastępczej oraz zestawienie potrzeb w zakresie
systemu pieczy zastępczej**

oraz

**sprawozdanie z realizacji zadań placówek
opiekuńczo – wychowawczych**

za rok 2016

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Wsparcie rodziny – asysta rodziny	4
III. Organizacja placówek wsparcia dziennego	5
IV. System pieczy zastępczej	10
1. Rodzinna piecza zastępcza	10
2. Instytucjonalna piecza zastępcza	15
V. Inicjatywy, Programy realizowane z udziałem środków pozabudżetowych	18
VI. Podsumowanie	19
VII. Zestawienie potrzeb i planowane działania na 2017 r.	21
VIII. Placówki opiekuńczo – wychowawcze	23
1. Centrum Opieki nad Dzieckiem	23
2. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Maluch”	25
3. Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka”	29
4. Dom Dziecka Caritas Diecezji Włocławskiej	34

I. WPROWADZENIE

Obowiązująca Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje podstawę do podejmowania przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku różnorodnych działań zmierzających do rozwiązywania problemów występujących w rodzinie. Zadaniem służb socjalnych Ośrodka jest prawidłowe zdiagnozowanie przyczyn zaistniałych trudności w wypełnianiu swoich funkcji przez rodzinę i opracowanie szczegółowego planu działania celem wyeliminowania bądź złagodzenia skutków niepowodzeń w rodzinie. MOPR, powołany przez Prezydenta Miasta w 2011 r. na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, wspiera osoby i rodziny, które nie potrafiły skutecznie radzić sobie z problemami dnia codziennego. W roku sprawozdawczym MOPR kontynuował również działania kompensujące opiekę rodzicielską dzieciom pozbawionym rodziny biologicznej. W dążeniu do poprawy sytuacji rodzin i osób wsparciem służyli pracownicy socjalni, asystenci rodziny, koordynatorzy oraz zatrudnieni w MOPR specjaliści z różnych dziedzin.

W szczególnych okolicznościach, gdy wymaga tego dobro dziecka, powołana wyżej ustawa daje podstawę do umieszczenia dzieci poza rodziną naturalną. Piecza zastępcza jest formą, która czasowo zabezpiecza potrzeby opiekuńczo-wychowawcze małoletnich. W systemie pieczy zastępczej funkcjonują rodziny zastępcze w tym: spokrewnione, niezawodowe, zawodowe i rodzinny dom dziecka oraz pomoc instytucjonalna, w skład której wchodzi placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-wychowawcze i interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

W ocenie służb zajmujących się bezpośrednio problematyką pieczy zastępczej, umieszczenie dzieci poza rodziną biologiczną wynika najczęściej z niezaradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, złych warunków materialno-bytowych będących skutkiem alkoholizmu lub innych uzależnień, chorób somatycznych i psychicznych oraz przemocy w rodzinie. Piecza zastępcza wiąże się ze specyficznymi potrzebami małoletnich i koniecznością prowadzenia specjalistycznej opieki, oddziaływań terapeutycznych bądź resocjalizacyjnych. Działania te ukierunkowane są na pomoc dziecku i wzmocnienie rodziny naturalnej, tak aby dziecko mogło do niej powrócić.

Sprawozdanie niniejsze obok prezentowanych problemów i działań MOPR przedstawia potrzeby w zakresie wspierania rodzin, co wynika z zapisów:

- art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy – organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy;
- art. 179 ust.1 ustawy – wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań;
- art. 182 ust. 5 ustawy – kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie pieczy zastępczej.

Obowiązek złożenia Radzie Miasta rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w przypadku miasta na prawach powiatu spoczywa na Prezydencie Miasta.

Jednostkowe sprawozdania dotyczą:

- podejmowania działań specjalistów w zakresie wsparcia rodziny,
- funkcjonowania ośrodków wsparcia dziennego,
- zapewnienia dzieciom opieki w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowania wsparcia osobom usamodzielnianym, opuszczającym rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą,
- działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych.

II. WSPARCIE RODZINY – ASYSTA RODZINY.

Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych polega na bezpośrednim oddziaływaniu asystenta rodziny ukierunkowanego na przywrócenie bądź uruchomienia w osobie jej własnych zasobów i możliwości zaradczych. Wprowadzenie asystentów rodzin ma na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku lub powrotu do domu rodzinnego z pieczy zastępczej. Asystentura rodzin w pomocy społecznej zrodziła się w odpowiedzi na trudności pracy z rodzinami wieloprogowymi.

W 2016 r. Zespół ds. Asysty Rodzinnej został przekształcony w Sekcję Asysty Rodzinnej, która realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie wsparcia rodzin poprzez systematyczną, bezpośrednią pracę asystenta rodziny w środowisku mającym trudności w prawidłowym funkcjonowaniu.

W okresie sprawozdawczym zatrudnionych było 13 asystentów rodziny, w tym wynagrodzenie 5 asystentów sfinansowano w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”. Koszt programu wynosił 193.498 zł, w tym dotacja w wysokości 122.756 zł. Łącznie wsparciem asystenta rodziny w okresie sprawozdawczym objęto 117 rodzin, w których wychowywało się 247 dzieci. Z 20 wspieranych rodzin w pieczy zastępczej przebywało 40 dzieci, w tym 28 dzieci w pieczy instytucjonalnej i 12 dzieci w pieczy rodzinnej. W wyniku pracy asystenta rodziny i zaangażowania rodziców 13 dzieci wróciło z pieczy zastępczej do rodzin. W okresie sprawozdawczym wsparciem asystenta obejmowano także rodziny, które postanowieniem Sądu Rodzinnego zostały zobowiązane do współpracy. W takich sytuacjach ośrodek ma obowiązek składania sprawozdań z wypełniania obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców. W 2016 r. w przypadku 3 rodzin sąd zdecydował o konieczności wsparcia rodziny przez asystenta.

Postępy pracy z rodziną oraz usamodzielnianie rodzin oceniane są przez Zespół Pomocy Rodzinie, który w ubiegłym roku odbył 6 posiedzeń. Ocenie poddano sytuacje 40 rodzin, z których 10 oceniono, jako usamodzielnione, 16 rodzin wymaga dalszego wsparcia asystenta, a z 13 rodzinami współpracę zakończono z uwagi na brak efektów bądź brak zainteresowania rodziny współpracą, natomiast w 1 przypadku z uwagi na zastosowanie innej metody pracy.

Wsparcie asystenta rodziny to czasem „prozaiczne” działania prowadzące do poprawy funkcjonowania rodziny. Podstawowym zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wsparcie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Rola asystenta rodzinnego polega na:

- aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę,
- na udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi,
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.

Asystent rodziny nawiązuje współpracę z innymi pracownikami/instytucjami pracującymi z rodziną; z terenowymi pracownikami socjalnymi zatrudnionymi w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej, Klubem Integracji Społecznej, Sekcją Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego. Asystenci współpracują również ze specjalistami zatrudnionymi w projekcie

„Rodzina w Centrum”. Ważnym odcinkiem jest praca asystentów w Grupach Roboczych oraz w gremiach opiniodawczych Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, a także współpraca z Sądem Rodzinnym i służbą kuratorską.

Nowym zadaniem Sekcji Asysty Rodzinnej jest realizacja zadań nałożonych ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży „Za życiem”. Ten rodzaj asystowania rodzinie, mający na celu koordynowanie poradnictwa specjalistycznego w tym zdrowotnego, jest świadczeniem udzielanym na wniosek osoby zainteresowanej. Od dnia wejścia w życie ustawy nie wpłynął ani jeden wniosek o tę formę pomocy. Nie mniej jednak, biorąc pod uwagę przesłanki wspomnianej ustawy, asystenci rodziny w ciągu 2016 r. wspierali 7 rodzin, wychowujących dziecko, u którego niepełnosprawność powstała w okresie prenatalnym lub okołoporodowym.

W 2016 r. asystenci rodziny zainicjowali nowe metody pracy z rodziną organizując działania środowiskowe. W ramach projektu socjalnego pt. „Rodzina – Zespół Zgrany”, zorganizowano spotkanie edukacyjno-integracyjne, w których uczestniczyło ogółem 70 osób, w tym dzieci, rodzice oraz dziadkowie i babcie. Uczestnicy wzięli udział w warsztatach z wykorzystaniem gier stolikowych, korzystali z konsultacji logopedycznych oraz nauki przyszywania guzików. Ponadto w II półroczu 2016 r. podejmowane były działania wykraczające poza klasyczne rozumienie asystentury, np. warsztat - nauka prasowania odzieży dziecięcej, działania środowiskowe o charakterze modyfikowania zachowań rodziców (wspólne spędzanie czasu wolnego z wykorzystaniem zabawy i pogadanki edukacyjnej), angażowanie wspieranych rodzin/osób i współpracowników do wolontariatu (dwie akcje krwiodawstwa).

Wykonywanie obciążającej i odpowiedzialnej pracy asystentów rodziny wymaga rozwijania i wspierania warsztatu zatrudnionych. Poza udziałem w szkoleniach płatnych, zewnętrznych, w II półroczu ubiegłego roku zorganizowane zostały 2 szkolenia wewnętrzne, przeprowadzone przez specjalistów nieodpłatnie, a mianowicie:

- udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej - praktyczny warsztat nauki z wykorzystaniem fantomów, poprowadzony przez edukatora pierwszej pomocy,
- rozpoznawanie przemocy doświadczanej przez dzieci – szkolenie; aspekty i warunki rozpoznawania omówiła koordynator Niebieskiej Karty KMP Włocławek.

Należy podkreślić, że wsparcie asystenta rodziny to długofalowy proces, którego efekty mogą być widoczne dopiero po wielomiesięcznej, systematycznej i wymagającej obopólnego zaangażowania rodziny i asystenta.

III. ORGANIZACJA PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO.

I. Działalność Świetlic Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Do najważniejszych zadań placówek wsparcia dziennego czyli świetlic należy:

- wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez zapewnienie dzieciom z tych rodzin miejsc pobytu w placówce wsparcia dziennego,
- zapewnienie opieki i wychowania w czasie wolnym od zajęć szkolnych,
- zagospodarowanie czasu wolnego,
- stwarzanie optymalnych warunków do psycho-fizycznego i poznawczego rozwoju dziecka,
- udzielanie pomocy w pokonywaniu i rozwiązywaniu trudnych sytuacji szkolnych, rówieśniczych, osobistych i rodzinnych dziecka,
- minimalizowanie niedostatków wychowawczych, zaniedbań środowiskowych oraz łagodzenie zaburzeń zachowania.

Tabela nr 1. Wykaz świetlic prowadzonych przez MOPR w 2016 roku.

placówka	Świetlica „Zapiecek” ul. 3 Maja 6	Świetlica „Zefir” ul. Kaliska 7	Świetlica „Zacisze” ul. Zakręt 8	Świetlica „Zorza” ul. Żytnia 58	Świetlica „Zachęta” ul. Wieniecka 42
Obszar działania	Śródmieście	Południe	Leopoldowo	K. Wielkiego	Zazamcze
Rok rozpoczęcia działalności w strukturach MOPR	1994	1997	1999	2000	2008
Typ placówki	opiekuńcza	opiekuńcza	opiekuńcza	opiekuńcza	opiekuńcza
Liczba miejsc regulaminowych	60	30	60	35	40
Liczba dzieci korzystających z pobytu w 2016 r.	108	111	96	105	79
Łączna liczba miejsc w Świetlicach MOPR wynosi 225. W roku 2016 z pobytu w placówkach skorzystało 499 dzieci.					

Pobyt w placówce wsparcia dziennego jest dobrowolny. Z oferty Świetlic mogą korzystać dzieci w wieku od 6 do 16 lat.

Rodzaje świadczonych usług:

- a. zapewnienie dziecku okresowej opieki i wychowania,
- b. rozpoznawanie trudności i problemów wychowawczych dziecka,
- c. pomoc w nauce,
- d. organizacja czasu wolnego, zabaw, zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań,
- e. prowadzenie zajęć korekcyjno - kompensacyjnych w zależności od potrzeb dziecka,
- f. organizowanie zajęć stałych, okresowych, okazjonalnych wynikających z potrzeb dzieci oraz środowiska lokalnego,
- g. zapewnienie wyposażenia w przedmioty niezbędne do prowadzenia zajęć,
- h. zapewnienie posiłku,
- i. prowadzenie innych form pracy środowiskowej.

II. Realizacja zadań:

W 2016 roku w ramach realizowanych zadań przez Świetlice podjęto niżej wymienione inicjatywy i przedsięwzięcia:

1. W zakresie wypoczynku letniego i upowszechniania turystyki oraz krajoznawstwa zorganizowano dwa turnusy kolonijne dla 90 dzieci, które finansowane były ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - nad morzem w miejscowości Darłowo dla 45 dzieci, w programie pobytu uwzględniono: organizację całodzienną autokarowej wycieczki do Łeby oraz Słowińskiego Parku Narodowego, prelekcje ekologiczne, zajęcia orientacji w terenie, plażowanie, kąpiele w morzu i zajęcia z ratownikiem WOPR, zajęcia sportowe, dyskoteki, zajęcia socjoterapeutyczne,
 - w górach w miejscowości Ochotnica Dolna dla 45 dzieci, w programie pobytu uwzględniono: całodzienną wycieczkę do Zakopanego (Skocznie narciarskie, Muzeum

Tatrzańskie, Sanktuarium na Krzeptówkach, Cmentarz na Pęksowym Brzysku, Gubałówka i Krupówki). Dodatkowe atrakcje stanowiły zajęcia kulturalne, edukacyjne, rekreacyjne, sportowe, muzyczne i plastyczne. Poza zajęciami o charakterze turystyczno-krajoznawczymi oraz sportowo-rekreacyjnymi, wykonawcy wypoczynku letniego zapewniali realizację, dostosowanego do wieku uczestników kolonii, programu socjoterapeutycznego z wykorzystaniem aktywnych metod pracy warsztatowej.

Ponadto tutejszy ośrodek uzyskał 25 miejsc na turnusie kolonijnym w Zakopanem, które zostały przekazane przez Kujawsko – Pomorskie Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

- półkolonie „Leśne Wakacje”, które odbyły się w terminie 08.08.2016 r. – 26.08.2016 r. w trzech turnusach:
- I turnus: 08.08.2016r.-12.08.2016r. – 16 dzieci,
- II turnus: 16.08.2016 r.-19.08.2016r. – 19 dzieci,
- III turnus: 22.08.2016 r.- 26.08.2016 r.- 18 dzieci.

Półkolonie dla dzieci i młodzieży pn. „Leśne Wakacje” zorganizował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we współpracy partnerskiej z Nadleśnictwem Włocławek i Fundacją Caietanus. Dzięki trójstronnemu porozumieniu partnerzy zdobyli grant z Fundacji „ANWIL dla Włocławka” na realizację półkolonii w wysokości 10.740,00zł. Projekt był realizowany metodą środowiskową Modelu Organizowania Społeczności Lokalnej. Wzięły w nim udział dzieci w wieku 4 do 16 lat.

Celem projektu było zagospodarowanie czasu wolnego oraz propagowanie edukacji ekologicznej wśród dzieci, które z różnych przyczyn nie mogły wyjechać na kolonie.

Półkolonie odbywały się w siedzibie Nadleśnictwa Włocławek przy ul. Ziębiej 13, od poniedziałku do piątku, w godz. 11⁰⁰ - 15⁰⁰. W zajęciach warsztatowych takich jak: chemiczne, rzeźbiarskie, garncarskie, hortiterapii, plastyczne, edukacja leśna, zajęcia fitness uczestniczyło 53 dzieci, 3 opiekunów, 6 prowadzących oraz 2 wolontariuszy MOPR. Aktywnie do pomocy przy realizacji projektu włączyły się 3 matki. Dzieci na zakończenie półkolonii otrzymały Dyplomy Młodego Ekologa.

Uwieńczeniem aktywnego wypoczynku był również piknik integracyjny, który odbył się w dniu 26.08.2016 r. w siedzibie Nadleśnictwa Włocławek. Wzięły w nim udział uczestnicy półkolonii wraz z rodzicami i opiekunami, dzieci reprezentujące Świetlice MOPR z wychowawcami oraz półkoloniści z Klubu „Zazamcze”. Uczestnicy przedsięwzięcia brali udział w szeregu atrakcji, takich jak gry i zabawy z animatorami, dmuchane zjeżdźalnie, skoki na trampolinie, loteria fantowa czy leśne koło fortuny. Dzieci otrzymały również słodki poczęstunek w postaci słodczy, ciasta, popcornu i waty cukrowej.

- jednodniowe wycieczki autokarowe do Poznania (Starówka – Koziółki poznańskie Palmiarnia, Katedra – początki państwa polskiego), Warszawy (Stadion Narodowy, Muzeum Powstania Warszawskiego, Zamek Królewski, Pałac w Wilanowie, Centrum Nauki Kopernik, XXX piętro PKiN, ZOO, przejażdżka metrem), Grudziądz – Rudnika (Mega Park), Biskupina (Muzeum Archeologiczne), Torunia (Planetarium, Fabryka Pierników, Stare Miasto), Rosnówek (Deli Park).

2. W zakresie upowszechniania korzystania z lokalnych zasobów i środowiska przyrodniczego, zorganizowano wyjścia:

- wycieczka nad Przystań - Po raz kolejny projekt odbył się w siedzibie Marina Yacht Klub Anwil w Zarzeczewie. Dzieci i młodzież ze Świelic w okresie wakacji letnich udała się na przystań aby odbyć rejs statkiem po Wiśle. Zorganizowano rejsy po Wiśle, połączone z piknikiem. Dzieci wraz z rodzicami pływały katamaranem oraz rowerami wodnymi. Uczestnikom zapewniono ciepły poczęstunek w postaci kielbaski z grilla, pieczywa i napojów oraz słodki poczęstunek w postaci jogurtu i lodów;
 - wycieczki do Centrum Edukacji Ekologicznej - Dzieci i młodzież ze Świelic bezpłatnie korzystały z zajęć na terenie CEE. Tematyka spotkań była bardzo różnorodna, od edukacyjno-poznawczej, poprzez manualno- plastyczną;
 - wycieczka do Muzeum Etnograficznego- Podczas zajęć w muzeum dzieci cofnęły się do czasów pradziada, poznały dawne zwyczaje panujące na Kujawach;
 - wycieczki do Staży Pożarnej - Nasi podopieczni mieli również możliwość przyjrzenia się pracy strażaka od kuchni. Podczas wycieczki do Straży Pożarnej wychowankowie zapoznali się ze sprzętem, zwiedzali jednostkę oraz wóz strażacki;
 - wycieczka nad Przystań Wodną - Wychowankowie wraz z opiekunami mieli możliwość poznania zasad i metod związanych z dyscypliną sportu, jaką jest wioślarstwo;
 - wycieczka do Klubu „COLT” - Młodzież ze Świelic została zaproszona na zajęcia do Klubu „COLT”, gdzie poznała podstawy techniki gry w bilard i mogła spróbować swoich sił w tej dyscyplinie sportu;
 - wycieczka do Browaru B - W Klubie Gier Planszowych. wychowankowie placówek pod baczny okiem instruktorów przenieśli się w świat gier familijnych, edukacyjnych, imprezowych, przygodowych i strategicznych.
1. W zakresie nauki poszanowania tradycji, obyczajów i ciągłości kulturowej:
- Dzień Babci i Dziadka – wykonanie dekoracji, laurek i kwiatów, inscenizacja;
 - Walentynki – wykonanie skrzynki do poczty walentynkowej oraz laurek, gry i zabawy ruchowe, popołudnie z poezją – prezentacja wierszy i piosenek;
 - Bal karnawałowy;
 - Dzień Kobiet – wykonywanie laurek, przypomnienie o tradycji tego święta;
 - Powitanie wiosny – przygotowanie i topienie Marzanny w Parku Sienkiewicza, występ wychowanków w Bibliotece – montaż słowno-muzyczny;
 - Tłusty Czwartek – poczęstunek dla dzieci, pogadanka o genezie święta;
 - Święta Wielkanocne – warsztaty, występ, wspólne spożywanie posiłku, rozdanie dzieciom paczek;
 - Dzień Chłopaka – wręczenie upominków, dyskoteka, poczęstunek;
 - Dzień Matki – występy z okazji Dnia Mamy w świetlicach oraz w Fundacji Samotna Mama;
 - Dzień Dziecka – wyjazd do Nadleśnictwa Włocławek;
 - Dzień Ojca – występy w świetlicach oraz w parafii św. Stanisława, organizowanie zajęć sportowych w ramach Projektu „Powitanie wakacji”;
 - Wszystkich Świętych – tworzenie bukietów z liści, wyjście na Cmentarz Komunalny, sprzątanie zapomnianych grobów małych dzieci, rozmowy na temat „odchodzenia” osób bliskich, znanych;
 - Halloween – rozmowy nt. genezy oraz zwyczajów związanych ze świętem, wycinanie i malowanie dyń, konkurs na najciekawszą maskę, zabawa taneczna i konkursy, słodki poczęstunek;
 - Andrzejki – wróżby, konkursy, dyskoteka, słodki poczęstunek;
 - Święta Bożego Narodzenia – przygotowanie ozdób, rozmowy nt. tradycji Bożego Narodzenia, warsztaty, występy, wspólne spożywanie posiłku, przybycie Mikołaja, rozdanie dzieciom paczek;
 - udział w konkursie plastycznym pod patronatem Prezydenta Włocławka pt. „To właśnie jest nasza rodzina”;

- III Przegląd Działalności Artystycznej Świetlic Środowiskowych „Świetliki 2016”;
 - udział w warsztatach profilaktyczno-twórczych pt. „Sztuka zamiast” – Galeria Sztuki Współczesnej we Włocławku;
 - udział w zajęciach profilaktycznych pt. „Rodzice i dziecko, która chroni przed nałogiem” – Stowarzyszenie na Rzecz Readaptacji i Aktywizacji Społecznej „Nowa Droga”;
 - udział w zajęciach z samoobrony – Stowarzyszenie Bezpieczne Miasto;
 - udział w zajęciach czytelniczych pt. „Dzień postaci z bajek” – Biblioteka Miejska.
3. W zakresie upowszechniania sportu wychowankowie Świetlic uczestniczyli:
- w meczu piłki nożnej o puchar Dyrektora MOPR;
 - w Mistrzostwach Województwa Kujawsko – Pomorskiego Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Tenisie Stołowym (Lubień Kujawski);
 - w biegach przełajowych nad jeziorem Łuba w ramach akcji „Polska Biega”;
 - w wyjazdach do Aquaparku w Kutnie, wyjściach na włocławski Basen Miejski;
 - w zajęciach sportowych w Ośrodku Sportu i Rekreacji we Włocławku;
 - w Turnieju „Sabotażysta” – Klub Taktyk Browar B.
4. W zakresie rozwijania zainteresowań, uzdolnień, twórczego myślenia, oraz wzbogacania posiadanej wiedzy:
- przy współudziale Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku, świetlice przed wakacjami włączyły się w akcję letnią pn. „Bezpieczne wakacje”. W ramach akcji przeprowadzone zostały zajęcia informacyjno-edukacyjne z dziećmi, podczas których szczególną uwagę zwrócono na: przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas upałów, przebywania i korzystania z kąpielisk, zasad poruszania się po drogach, możliwości korzystania z telefonów alarmowych, zapobiegania chorobom zakaźnym, zapobiegania negatywnym skutkom zdrowotnym z uwagi na promieniowanie słoneczne oraz zapobiegania zakażeniom. Wiele czasu poświęcono przestrzeganiu zasad higieny i codziennej toalecie. Materiały do przeprowadzenia zajęć otrzymaliśmy z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Zrealizowana tematyka zajęć:
 - higiena rąk – odpowiednie korzystanie z wody i mydła,
 - zapobieganie zakażeniom i zatruciom pokarmowym,
 - zapobieganie wypadkom – udzielanie pierwszej pomocy,
 - bezpieczne przebywanie na terenie lasów, w okolicy stawów, jezior, rzek,
 - zapobieganie chorobom zakaźnym i wektorowym,
 - udzielanie pierwszej pomocy, korzystanie z numerów alarmowych,
 - higiena osobista jako objaw kultury osobistej,
 - uzależnienia od tytoniu, alkoholu i innych substancji,
 - negatywne skutki nadmiernej ekspozycji na słońce.
5. W zakresie nadrabiania zaległości i zaniedbań w sferze edukacyjnej:
- wychowankom udzielana była systematyczna pomoc w odrabianiu zadanych lekcji;
 - monitorowano wyniki w nauce uczniów zagrożonych;
 - motywowano do codziennego, uważnego odrabiania zadań szkolnych;
 - prowadzono zajęcia wyrównawcze dla dzieci z największymi zaległościami i trudnościami w nauce;
 - pracę etatowych wychowawców w sferze edukacji wspierali wolontariusze.
6. Prowadzono dożywianie dzieci w formie:
- kanapek przygotowywanych przez Miejską Jadłodajnię „U Św. Antoniego”,
 - napoi, słodczy na wycieczki krajoznawczo-edukacyjne,
 - kiełbasek i artykułów niezbędnych do przygotowania grilla,
 - różnych deserów w postaci owoców, słodczy, napojów, sałatek.

IV SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

4.1. Rodzinna piecza zastępcza

Umieszczenie małoletnich w pieczy zastępczej w większości przypadków wynika z różnego rodzaju zaniedbań, występujących w rodzinach naturalnych. W nielicznych przypadkach dotyczy przedwczesnego macierzyństwa lub sieroctwa naturalnego.

Rodzinna piecza zastępcza tymczasowo zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodziny naturalnej. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które dają rękojmię należytego sprawowania pieczy.

W okresie sprawozdawczym, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm), Sekcja Wspierania Rodziny i Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPR we Włocławku realizowała zadania związane z pieczą zastępczą poprzez zabezpieczenie opieki i wychowania małoletnim pozbawionym opieki rodzicielskiej bądź niedostosowanym społecznie.

Zadania Sekcji w tym zakresie obejmowały:

1. Organizowanie rodzinnej opieki zastępczej i udzielanie pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.
2. Udzielanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze.
3. Ustalanie odpłatności rodziców oraz opiekunów prawnych za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej.
4. Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.
5. Podejmowanie działań w zakresie dochodzenia świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej

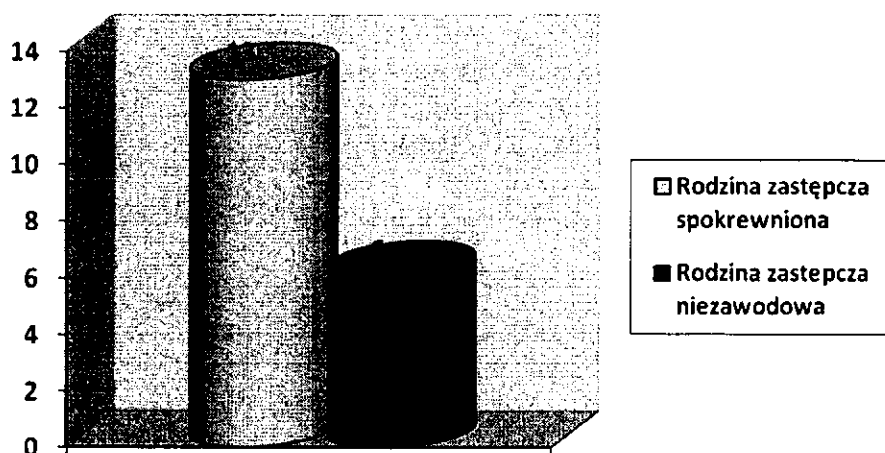
Działający w strukturach Sekcji Wsparcia Rodziny i Rodzinnej Pieczy Zastępczej na postawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Włocławek nr 240/2011 z dn. 10 listopada 2011 r. Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonuje zadania dotyczące organizacji rodzinnej pieczy zastępczej.

Do najważniejszych zadań Zespołu należą:

- zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym oraz dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej,
- pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze,
- szkolenie kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej oraz szkolenie istniejących już rodzin zastępczych,
- propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego jako najbardziej optymalnej formy opieki nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców biologicznych,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej,
- bieżąca współpraca z Sądami Rodzinnymi, szkołami i placówkami oświatowymi, policją, Ośrodkiem Adopcyjnym oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

W 2016 r. szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe ukończyło 6 osób, w szkoleniu dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione uczestniczyło 13 osób. Łącznie szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze ukończyło 19 osób. Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej organizował także szkolenia dla rodzin zastępczych, w których uczestniczyło 10 osób.

Wykres nr 1. Kandydaci na rodziny zastępcze

Działania Zespołu obejmowały również współpracę z małoletnimi i pomoc w organizowaniu poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, reedukacyjnego i rehabilitacyjnego. W celu osiągnięcia założonych celów koordynatorzy współpracowali z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, a w przypadku małoletnich z uregulowaną sytuacją prawną przygotowywali dokumentację na podstawie, której podejmowane były działania w kierunku przysposobienia dzieci. W przypadku pełnoletnich wychowanków, którzy pozostali w rodzinie zastępczej, pomoc koordynatorów obejmowała monitorowanie i pomoc w realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia. Prowadzono zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci z rodzin zastępczych, w których wzięło udział 24 dzieci oraz zajęcia dla wychowanków rodzin zastępczych dotyczące usamodzielnienia, w których uczestniczyło 8 osób.

Diagnozą psychologiczną objęto 21 kandydatów na rodziny zastępcze, wydano 16 opinii psychologicznych. Zorganizowano 87 spotkań diagnostycznych. Opinie psychologiczne wydano dla 21 rodzin zastępczych. Diagnozą pedagogiczną objęto 3 kandydatów, wydano 3 opinie pedagogiczne.

Specjaliści Zespołu podejmowali działania wynikające z przepisów Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- uczestniczyli w 24 posiedzeniach Zespołu, podczas których omówiono sytuacje 163 dzieci,
- prowadzono poradnictwo specjalistyczne oraz wsparcie w środowisku rodzin sprawujących pieczę zastępczą.

Zgodnie z przepisami dokonano 280 ocen dotyczących sytuacji dzieci.

Informacje i wnioski dotyczące sytuacji małoletnich oraz oceny dotyczące funkcjonowania rodzin zastępczych zostały na bieżąco przekazane do Sądu Rodzinnego we Włocławku.

Rodziny i dzieci, u których wystąpiły różnego rodzaju trudności zostały objęte wsparciem i poradnictwem specjalistycznym. Ogółem udzielono 350 porad psychologicznych, stałą opieką psychologiczną objęto 38 rodzin i 34 dzieci.

W ramach propagowania idei rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej podejmował szereg działań mających na celu przybliżenie zagadnień z zakresu pieczy zastępczej. Oprócz rozpowszechniania plakatów i ulotek, organizował Dni Rodzicielstwa Zastępczego, w ramach których odbyło się spotkanie z mieszkańcami miasta Włocławek w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej. Celem tego spotkania było promowanie rodzicielstwa zastępczego oraz zwiększanie świadomości społecznej na temat rodzinnej pieczy zastępczej.

Dzień Dziecka i Dzień Rodzicielstwa Zastępczego był dobrą okazją do zorganizowania w dniu 30.05.2016 r. zajęć integracyjnych dzieci z rodzin zastępczych w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego oraz zajęć edukacyjnych we współpracy ze Świetlicą „Zorza”.

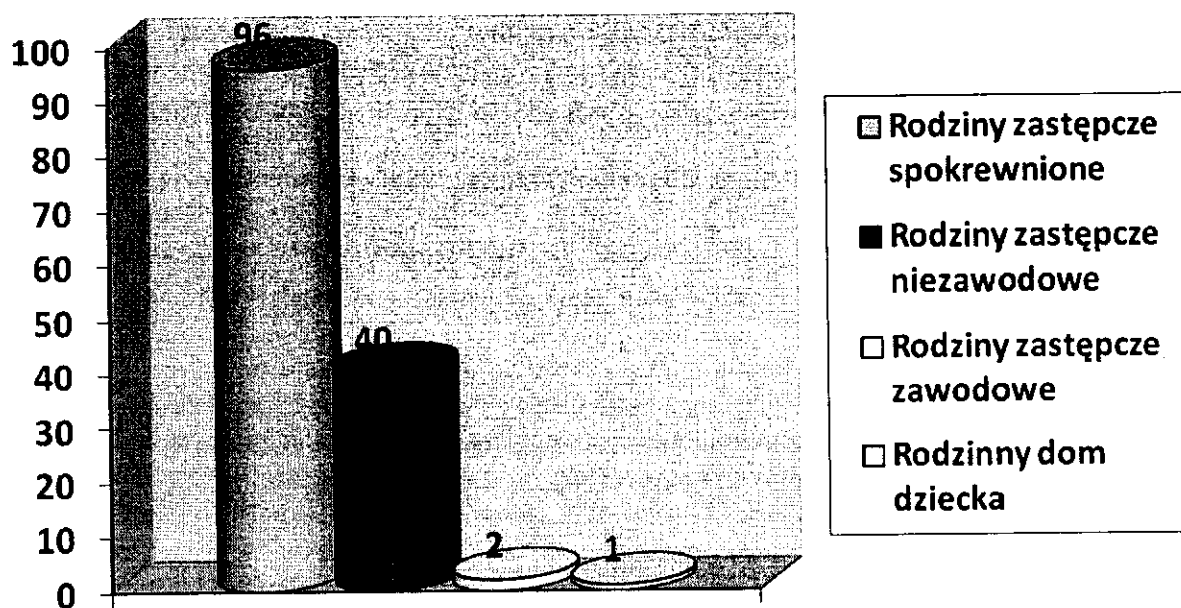
Na antenie wrocławskiej rozgłośni radiowej emitowano audycje, dotyczące rodzicielstwa zastępczego oraz ogłoszenia społeczne w sprawie pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze. Z okazji Świąt Bożego Narodzenia zorganizowano zabawę choinkową dla dzieci z rodzin zastępczych, które obdarowano słodkimi upominkami.

Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych.

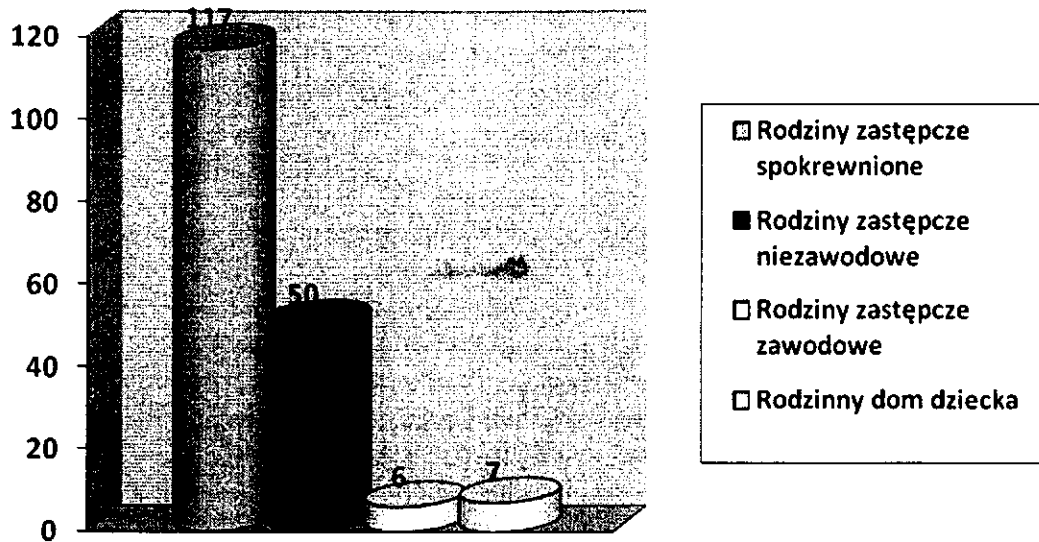
Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu i w oparciu o wydany dokument przyznane jest świadczenie na okres od dnia faktycznego umieszczenia dziecka do dnia faktycznego opuszczenia przez dziecko rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka. W 2016 r. Sąd Rodzinny ustanowił 5 rodzin niezawodowych i 7 rodzin spokrewnionych, w których umieścił 15 dzieci. W okresie sprawozdawczym 139 rodziny zastępcze otrzymały pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania 180 dzieci w tym:

- dla 96 spokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych, w których przebywało 117 dzieci - przyznano 1340 świadczeń,
- dla 40 niezawodowych, w których przebywało 50 dzieci - przyznano 551 świadczeń,
- dla 2 zawodowych rodzin zastępczych, w których przebywało 6 dzieci - przyznano 72 świadczenia,
- dla 1 rodzinnego domu dziecka, w którym przebywało 7 dzieci - przyznano 80 świadczeń.

Wykres nr 2. Rodziny zastępcze

Wykres nr 3. Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych

Rodziny zastępcze objęte zostały dodatkową formą pomocy:

- 11 rodzin otrzymało pomoc jednorazową na pokrycie potrzeb przyjmowanego dziecka - przyznano 11 świadczeń,
- 63 rodziny otrzymały dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania - przyznano 66 świadczeń,
- 2 zawodowe i rodzinny dom dziecka otrzymały środki na utrzymanie lokalu - przyznano 18 świadczeń,
- 12 rodzin otrzymało dodatek na niepełnosprawne dziecko – przyznano 140 świadczeń.

Wysokość comiesięcznego świadczenia wynosiła:

- 660,00 zł dla dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 1.000,00 zł dla dziecka umieszczonego w rodzinie zawodowej i niezawodowej.

Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania, jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, jednorazowe lub okresowe świadczenia na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych oraz środki na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej były przyznane zgodnie z zarządzeniem Nr 18/2014 Dyrektora MOPR wydanym w dniu 15 maja 2014 r., które w dniu 8 grudnia 2016 r. zostało zmienione Zarządzeniem Nr 38/2016.

Dla 10 dzieci, które pozostały na zasadach określonych w dotychczasowych przepisach tj. ustawy o pomocy społecznej pomoc realizowano przyjmując do wyliczenia świadczenia podstawę 1.647 zł. Na realizację zadań dotyczących rodzinnej pieczy zastępczej łącznie wydatkowano 1.735.723,09 zł na 2278 świadczeń.

W 10 rodzinach zastępczych na terenie Włocławka przybywało 11 dzieci pochodzących z innych powiatów (w tym: 1 zawodowa, 8 niezawodowych, 1 spokrewniona). Zasady finansowania i pobytu dzieci były uregulowane w stosownych porozumieniach. Dochody z tego tytułu wyniosły 127.076,26 zł.

W okresie od 1 kwietnia 2016 r. wszystkie dzieci będące w rodzinach zastępczych zostały objęte dodatkiem wychowawczym w wys. 500,00 zł. W tym zakresie wydano 153 decyzje administracyjne. Koszty związane z realizacją tego zadania wyniosły 624.408 zł, przyznano 1263 świadczenia.

Pomoc dla pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych.

Na podstawie art. 240 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dla osób usamodzielnianych, które przed dniem wejścia w życie nowej ustawy opuściły rodzinę zastępczą lub pobierały pomoc przyznaną na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, stosowano przepisy dotychczasowe. Wychowankom kontynuującym naukę wypłacano świadczenie w wys. 494,10 zł miesięcznie.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pełnoletni wychowankowie, którzy opuścili pieczę zastępczą po 2012 r. oraz zgłosili gotowość samodzielnego gospodarowania i kontynuowali naukę zostali objęci comiesięczną pomocą finansową w kwocie 500,00 zł.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami usamodzielnianemu przysługuje pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia. W okresie sprawozdawczym 14 wychowanków osiągnęło pełnoletniość, z tego 11 osób pozostało w rodzinie zastępczej.

Tabela nr 1.

Przyznane formy pomocy dla wychowanków z rodzin zastępczych

FORMA POMOCY								
usamodzielnienie			Kontynuacja nauki			Zagospodarowanie		
liczb a osób	liczba świadcze ń	kwota	liczb a osób	liczba świadcze ń	kwota	liczb a osób	liczba świadcze ń	kwota
10	10	41.252,00	70	669	331.945,40	7	7	21.828,90

W 2016 roku z rodzin zastępczych 70 pełnoletnich wychowanków kontynuowało naukę i z tego tytułu otrzymywało pomoc finansową (w tym: 13 osób w oparciu o dotychczasowe przepisy tj. ustawę o pomocy społecznej i 57 w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Na ogólną liczbę zrealizowanych świadczeń 686 - łącznie wydatkowano 395.026,30 zł. Wysokość pomocy była uzależniona od okresu, w którym rozpoczęli proces usamodzielnienia, stwierdzonych potrzeb oraz liczby złożonych wniosków.

W 2016 r. wszystkie wnioski były rozpatrzone pozytywnie i zgodnie z przepisami zostały wydane stosowne decyzje administracyjne.

Odpłatność za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej

Zgodnie z obowiązującymi przepisami sprawdzana była sytuacja dochodowa rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. W 2016 roku pod kątem możliwości wnoszenia opłat przeanalizowano 330 środowisk.

Działając w oparciu o Uchwałę Rady Miasta Włocławek Nr VI/14/2015 z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka oraz osoby pełnoletniej w pieczy zastępczej wydano 30 decyzji administracyjnych o odstąpieniu od ponoszenia opłaty i 4 decyzje naliczające odpłatność. Dochód z tego tytułu wyniósł 5.280 zł. Z analizy akt sprawy wynika, że liczba osób zobowiązanych zmniejsza się co uwarunkowane jest trudną sytuacją materialno-bytową rodziców biologicznych.

Koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej ponosi wydatki na jego utrzymanie. W 2016 r. Sekcja realizowała porozumienia zawarte z 17 powiatami, w oparciu o które Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku przekazywał środki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Ogółem 36 dzieci pochodzących z Włocławka przebywało w 24 rodzinach funkcjonujących na terenie innych powiatów, z tego w 6 rodzinach zawodowych, 12 niezawodowych i 6 spokrewnionych. Koszty związane z realizacją ww. zadania wyniosły 502.057,62 zł.

4.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Zadania w tym zakresie obejmowały:

1. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz dzieciom niedostosowanym społecznie między innymi poprzez kierowanie nieletnich do placówek opiekuńczo – wychowawczych.
2. Odpłatność rodziców oraz opiekunów prawnych za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej.
3. Usamodzielnianie pełnoletnich osób opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, schroniska dla nieletnich i specjalne ośrodki szkolno wychowawcze.
4. Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach.
5. opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów.

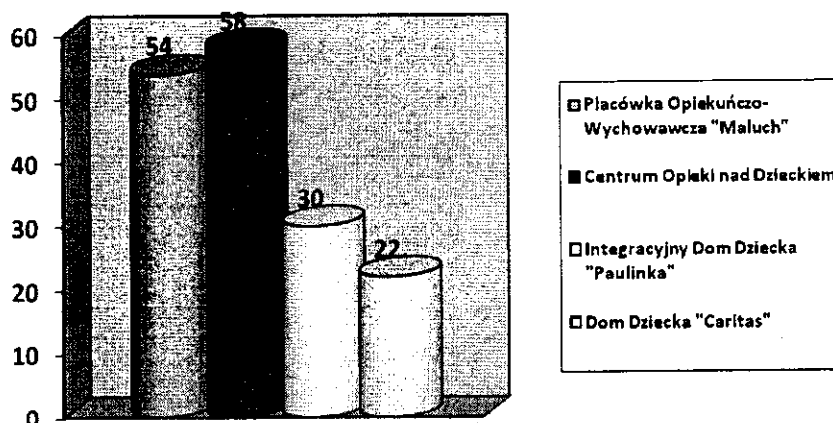
Kierowanie do placówek opiekuńczo-wychowawczych

W 2016 r. pomoc w formie opieki w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie miasta zapewniono 164 małoletnim w tym:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Maluch”- 54 wychowanków (w tym: 23 przyjętych w 2016 r.),
- Centrum Opieki nad Dzieckiem - 58 wychowanków (w tym: 13 przyjętych w 2016 r.),
- Integracyjny Domu Dziecka „Paulinka” - 30 wychowanków (w tym: 9 przyjętych w 2016 r.),
- Domu Dziecka „Caritas”– 22 wychowanków (w tym: 8 przyjętych w 2016 r.).

W oparciu o postanowienia Sądu Rodzinnego oraz w wyniku działań interwencyjnych w placówkach umieszczono 56 małoletnich.

Wykres nr 4. Wychowankowie objęci opieką instytucjonalną

Działając w oparciu o postanowienia Sądu Rodzinnego w 2016 r. wydano łącznie 65 skierowań. Z uwagi na brak wolnych miejsc w okresie pierwszego półrocza zostały podjęte działania mające na celu pozyskanie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. W wyniku tych działań 5 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza terenem naszego miasta, w tym jedno w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Dębnie.

Odpłatność za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie z przepisami sprawdzana była sytuacja dochodowa rodziców biologicznych dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo wychowawczych. Pod kątem możliwości wnoszenia opłat za 2016 r. przeanalizowano 216 środowisk.

Decyzje w tym zakresie były sukcesywnie wydawane zgodnie z Uchwałą Nr VI/14/2015 z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej oraz osoby pełnoletniej w pieczy zastępczej.

Z uwagi na trudną sytuację materialną osób zobowiązanych do ponoszenia opłat nie było podstaw do naliczenia zobowiązań.

Pomoc dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami usamodzielnianemu przysługuje pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

Tabela nr 3.

Przyznane formy pomocy dla wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych

FORMA POMOCY								
usamodzielnienie			Kontynuacja nauki			Zagospodarowanie		
Liczb a osób	Liczba świadcz eń	kwota	Liczb a osób	Liczba świadc zeń	kwota	Liczba osób	Liczba Świadczeń	kwota
7	7	36.294	44	365	180.093,44	9	9	13.500

W 2016 r. dla pełnoletnich wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych łącznie zrealizowano 381 świadczeń, a suma wydanych środków na usamodzielnienie wychowanków tych placówek w formie pieniężnej, kontynuowania nauki i zagospodarowania wyniosła 229.887,44 zł. W okresie sprawozdawczym 44 pełnoletnich wychowanków kontynuowało naukę i z tego tytułu otrzymywało pomoc finansową (w tym: 5 osób w oparciu o ustawę o pomocy społecznej i 39 w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Ponadto przyznano pomoc dla wychowanków, którzy opuścili inne typy placówek, takie jak młodzieżowy ośrodek wychowawczy oraz zakład poprawczy.

Tabela nr 4.

Przyznane formy pomocy dla wychowanków z różnych typów placówek

Rodzaj placów ek	FORMA POMOCY								
	usamodzielnienie			Kontynuacja nauki			Zagospodarowanie		
	Licz ba osób	Licz ba świa dcze ń	kwota	Liczb a osób	Liczba świadc zeń	kwota	Liczba osób	Liczba świadc zeń	kwota
MOW	1	1	5.166,00	10	105	54.243,00	2	2	6.371,40
ZP	-	-	-	1	4	2.066,40	1	1	1.722,00
razem	1	1	5.166,00	11	109	56.309,40	3	3	8.093,40

Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w placówce ponosi wydatki na jego utrzymanie. W 2016 r. sekcja realizowała porozumienia zawarte z 12 powiatami, w oparciu o które dokonano zwrotu na pokrycie kosztów utrzymania. 31 dzieci pochodzących z Włocławka przebywało w placówkach na terenie powiatów: krasnostawskiego, rypińskiego, chełmińskiego, chorzowskiego, myśliborskiego,

aleksandrowskiego, poznańskiego, będzńskiego, kutnowskiego, toruńskiego, grudziądzkiego i włocławskiego.

Koszty związane z realizacją ww. zadania wyniosły 1.306.776,68 zł.

W 2016 r. zmniejszyła się liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, zarówno w placówkach funkcjonujących na terenie naszego miasta jak również w placówkach na terenie innych powiatów. Jednakże brak możliwości pozyskania miejsc w placówkach na terenie innych powiatów spowodował konieczność umieszczenia dzieci w pieczy instytucjonalnej we Włocławku ponad stan. W okresie ostatniego kwartału 2016 r. nastąpiła znaczna rotacja w placówkach przez co na koniec roku placówki publiczne jak i niepubliczne za wyjątkiem Domu Dziecka „Maluch” dysponowały wolnymi miejscami.

W okresie sprawozdawczym w placówkach funkcjonujących we Włocławku przebywało 8 wychowanków z terenu 5 powiatów. Dochody z tego tyt. wyniosły 176.179,76 zł.

W 2016 r. MOPR skierował łącznie 15 spraw do Sądu Rodzinnego z powództwem o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych od rodziców biologicznych na rzecz 20 dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym rozstrzygnięto 9 spraw, z tego:

- z instytucjonalnej pieczy zastępczej wydano 3 postanowienia zasądzające alimenty na rzecz 4 dzieci, w 2 przypadkach umorzono postępowanie (jedna sprawa z 2015 r.),
- z rodzinnej pieczy zastępczej wydano 6 postanowień sądu, z czego zasądzono alimenty na rzecz 6 dzieci, w 1 sprawie sąd zawiesił postępowanie.

Na koniec 2016 roku pozostało do rozpatrzenia 5 pozwów.

W związku z różnorodnym zakresem działań pracowników koniecznym było bieżące dokształcanie kadry i sukcesywne podnoszenie kwalifikacji zawodowych. W 2016 r. pracownicy Działu Wsparcia Rodziny uczestniczyli w szkoleniach z zakresu tematyki merytorycznej i Kodeksu postępowania administracyjnego.

V. INICJATYWY, PROGRAMY REALIZOWANE Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej obowiązek zatrudniania koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy współpracują z rodzinami zastępczymi. Jeden koordynator może pracować nie więcej niż z 15 rodzinami. Biorąc pod uwagę powyższe MOPR Włocławek pozyskał wsparcie zadania publicznego w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016” na zatrudnienie 1 koordynatora. Dzięki temu w miesiącach styczeń – grudzień 2016 r., w ramach umowy o pracę zatrudniono 1 koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Łącznie koszty zatrudnienia wyniosły: 33.925,08 zł, z tego wydatkowana kwota dotacji wyniosła: 15.650,69 zł, wydatkowana kwota wkładu własnego: 18.274,39 zł.

W 2016 r. rozpoczęto realizację projektu „Rodzina w Centrum”. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych.

Działania są realizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu w partnerstwie z trzema Miejskimi Ośrodkami Pomocy Rodzinie w tym we Włocławku, z jednym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz dziewiętnastoma Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie z województwa kujawsko-pomorskiego.

Okres realizacji projektu to 1.07.2016 r. – 30.06.2018 r. Podpisanie umowy o partnerstwie na rzecz realizacji projektu „Rodzina w Centrum” pomiędzy Województwem Kujawsko - Pomorskim

z siedzibą w Toruniu a Miastem Włocławek - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie nastąpiło 22.09.2016 r. Ogólna wartość projektu wynosi 11.482.020,00 zł, w tym ogólna wartość projektu dla MOPR Włocławek to 677.100,00 zł. Na 2016 r. przewidziano kwotę 120.770,00 zł. W kolejnych latach tj. na 2017 r. planowany budżet projektu będzie wynosił 341.180,00 zł natomiast na 2018 r. 215.150,00 zł.

Głównym celem projektu jest rozwój i zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez zbudowanie jednego zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin w województwie kujawsko-pomorskim.

Planowane efekty projektu to rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej i przejście z opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w lokalnej społeczności poprzez stworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 dzieci, rozpropagowanie idei rodzicielstwa zastępczego, a także zdobycie nowych kompetencji społecznych i umiejętności przez uczestników projektu. Ważnym elementem programu jest zapewnienie szerokiego dostępu do specjalistycznych usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla rodzin naturalnych i zastępczych.

W 2016 roku w ramach realizacji projektu Rodzina w Centrum w MOPR zostało utworzone Centrum Wsparcia Rodziny przy ul. Żytniej 58, w którym świadczone były usługi dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w tym dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą, a także dla osób w rodzinach przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do końca 2016 r. zakwalifikowano do projektu 25 osób, w tym 16 kobiet i 9 mężczyzn.

W ramach procesu rekrutacji do projektu, odbyły się liczne spotkania informacyjno-organizacyjne na temat działań w programie "Rodzina w Centrum". W listopadzie 2016 r. zostało zorganizowane spotkanie dla pracowników MOPR we Włocławku, w szczególności dla asystentów rodziny, pracowników socjalnych i wychowawców placówek wsparcia dziennego. Na spotkaniu zostały zaprezentowane założenia projektu „Rodzina w Centrum”, omówione zadania specjalisty ds. wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, przedstawiono ofertę kierowaną do rodzin z miasta Włocławek. W trakcie procesu rekrutacji uściślono współpracę z pracownikami MOPR - z Sekcją Asysty Rodzinnej, z Osiedlową Sekcją Pomocy Społecznej – „Wschód”, „Śródmieście”, „Południe” oraz świetlicami: "Zorza", "Zachęta", "Zacisze", "Zefir".

W ramach promocji projektu przygotowano liczne opracowania dotyczące programu „Rodzina w Centrum”, które zostały opublikowane dla potrzeb ewentualnych beneficjentów.

W kolejnych latach działania te będą kontynuowane, a jednocześnie dostosowywane do występujących potrzeb.

VI. PODSUMOWANIE

W roku 2016 na bieżąco realizowano zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie wspierania rodziny, organizacji systemu pieczy zastępczej, zabezpieczenia właściwej opieki nad małoletnimi, między innymi poprzez usługi prowadzone w placówkach wsparcia dziennego. Ze względu na złożoność występujących problemów, w przeważającej części przypadków rodziny wymagają prowadzenia długotrwałej pracy w środowisku. Obok przypadków, w których z powodzeniem zakończono współpracę były sytuacje wymagające postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Sąd Rodzinny.

Służby socjalne MOPR kontynuowały systematyczne wsparcie osób i rodzin dysfunkcyjnych. Pomoc asystentów rodziny obejmowała zarówno „zwykłe”, codzienne problemy, jak również pomagano rozwiązać ważne, życiowe decyzje. Wsparciem asystentów objętych było 117 rodzin, w których wychowywało się 247 dzieci. W wyniku wspólnej pracy asystentów i zaangażowaniu rodziców, 13 dzieci wróciło z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej.

Osoby dorosłe, znajdujące się w trudnej sytuacji jak i małoletni mogli liczyć na pomoc i wsparcie specjalistów zatrudnionych w MOPR ,tj. psychologów, pedagogów oraz prawnika.

Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci opierała się przede wszystkim na działaniach polegających na wczesnej interwencji specjalistów, pracownika socjalnego, asystenta rodziny, a w rodzinach zastępczych – pracowników pełniących funkcję koordynatorów.

Stwierdzono, że w dalszym ciągu przyczyną zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych są najczęściej: niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, bezrobocie, przemoc, choroby, bezdomność lub inne czynniki uniemożliwiające zapewnienie właściwej opieki.

Priorytetem działań pracowników MOPR jest pozostawienie małoletnich w środowisku rodzinnym. Znaczącą rolę wspierającą rodziny z małymi dziećmi odgrywają świetlice. W formie pomocy organizowanej przez publiczne ośrodki wsparcia dziennego skorzystało ogółem 499 małoletnich.

W sytuacji, kiedy doszło do ograniczenia lub pozbawienia rodziców władzy rodzicielskiej, uruchamiano pieczę zastępczą w formie umieszczenia małoletnich w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W trosce o dobro dziecka na terenie miasta zorganizowano rodzinną pieczę zastępczą dla 180 małoletnich oraz dla 36 dzieci na terenie innych powiatów. W 2016 r. na terenie Włocławka funkcjonowało 139 rodzin zastępczych oraz rodzinny dom dziecka, w którym opieką zostało objętych 7 małoletnich. Wszystkie rodziny zastępcze zostały objęte stosowną pomocą na pokrycie kosztów utrzymania dziecka. W roku sprawozdawczym, rodzinom zastępczym przyznano dodatkową pomoc w formie dodatku w wys. 500,00 zł. Świadczenia te, w przeważającej większości były wykorzystane na bieżące utrzymanie, realizację dodatkowych zajęć (np. sportowych), korepetycje, a także na zakup sprzętu komputerowego i elektronicznego.

Niewystarczająca liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej powoduje niekorzystną, ale konieczną sytuację kierowania małych dzieci do placówki, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych umieszczenia w specjalistycznych placówkach, co wiąże się najczęściej z pobytem do pełnoletniości.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących we Włocławku zapewniono opiekę 164 dzieciom, natomiast na terenie innych powiatów w placówkach przebywało 31 małoletnich pochodzących z Włocławka.

Sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu powodowały konieczność umieszczenia 23 noworodków lub dzieci w wieku przedszkolnym w placówce opiekuńczo-wychowawczej „Maluch”, co każdorazowo powoduje wątpliwości dotyczące realizacji pomocy w świetle obowiązujących standardów. Podstawą wydania skierowań do placówki były orzeczenia Sądu Rodzinnego oraz działania interwencyjne w wyjątkowo trudnych sprawach, których nie można było rozwiązać w inny sposób.

Ważnym etapem pieczy zastępczej jest osiągnięcie przez dziecko pełnoletniości, co wiąże się z procesem usamodzielnienia. W okresie sprawozdawczym 136 wychowanków realizowało indywidualny program usamodzielnienia. Dla młodej osoby jest to trudny moment, ponieważ oznacza rozpoczęcie samodzielnego życia, często bez wsparcia najbliższej rodziny. Bezpośrednią pomocą w procesie usamodzielnienia mają służyć opiekunowie usamodzielnienia, którego wskazują sami wychowankowie. Usamodzielniani byli objęci stosowną pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie. Wysokość i rodzaj przyznanych świadczeń był zgodny z obowiązującymi przepisami. Koordynatorzy pieczy zastępczej sporządzali wymaganą dokumentację dzieci w rodzinach zastępczych, a proces usamodzielnienia przebiegał w oparciu o przygotowany indywidualny program usamodzielnienia. W przypadku braku możliwości powrotu do środowiska rodzinnego, pełnoletni wychowankowie mieli możliwość skorzystania z pobytu w mieszkaniu chronionym. W 2016 r. z tej formy pomocy skorzystało 3 wychowanków.

Funkcjonujące placówki na terenie miasta prawidłowo wypełniały swoje zadania dotyczące zabezpieczenia najpilniejszych potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych. Ważnym elementem pracy personelu placówek było podtrzymywanie kontaktów z rodzicami lub innymi bliskimi osobami oraz przygotowywanie dzieci do samodzielności. W przypadku bardzo małych dzieci uwidaczniała się troska o zabezpieczenie potrzeb emocjonalnych poprzez stałą opiekę i zapewnienie jak najlepszych warunków pobytu.

Na rzecz osób i rodzin w systemie pieczy zastępczej podejmowana była praca socjalna i poradnictwo, nakierowane na motywowanie i wzmacnianie zasobów rodziców w taki sposób, aby mogli samodzielnie przezwyciężać trudności i problemy opiekuńczo-wychowawcze. Powołane służby dokonywały oceny szans powrotu dzieci do rodzin naturalnych. W przypadku uregulowania sytuacji prawnej małoletnich, stosowne informacje były na bieżąco przekazywane do Ośrodka Adopcyjnego.

Działania te wpisały się w główny cel Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej we Włocławku na lata 2016-2018, dotyczący rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej w mieście Włocławek.

VII. ZESTAWIENIE POTRZEB I PLANOWANE DZIAŁANIA NA 2017 R.

Z uwagi na występujące w rodzinach problemy w należyтым wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej MOPR będzie kontynuował działania mające na celu wspieranie rodzin i rozwiązywanie problemów.

Szczególny nacisk będzie kładziony na pracę w środowiskach dotkniętych ubóstwem, uzależnieniami, przemocą i innymi dysfunkcjami mającymi bezpośredni wpływ na opiekę i wychowanie małoletnich.

1. W zakresie wsparcia rodziny MOPR będzie nadal prowadził działania pomocowe. Potrzeby w tym zakresie obejmują:

- inicjowanie nowych metod pracy z rodziną dysfunkcyjną,
- aktywne wpieranie i pomoc rodzinie w rozwiązywaniu występujących problemów, w szczególności z zakresu spraw opiekuńczo-wychowawczych,
- rozszerzenie usług i działań dotyczących poradnictwa specjalistycznego w zakresie najczęściej występujących problemów opiekuńczo-wychowawczych, uzależnień oraz przemocy,
- wczesną interwencję specjalistów, asystenta rodziny, pracownika socjalnego pod kątem rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych oraz przeciwdziałania przemocy,
- wprowadzanie nowych rozwiązań wspierających i pomocowych wynikających z realizacji nowych regulacji prawnych – ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”.

2. W związku ze znaczną liczbą rodzin, w których dzieci są zaniedbane wychowawczo oraz brak wystarczającej liczby kandydatów na rodziny zastępcze, będą prowadzone dalsze działania zmierzające do rozwijania rodzinnych form pieczy zastępczej. Występujące niekorzystne zjawiska w rodzinach biologicznych i brak możliwości powrotu dzieci do środowiska naturalnego wiąże się koniecznością dalszego doskonalenia już funkcjonującego systemu pieczy zastępczej. Potrzeby w tym zakresie dotyczą:

- upowszechniania wiedzy na temat rodzinnej opieki zastępczej i pozyskiwania kandydatów na rodzinne formy pieczy zastępczej,
- pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe,
- kontynuowania działań zmierzających do rozwoju rodzinnych domów dziecka,
- zabezpieczenia środków finansowych na wprowadzenie nowych form pieczy zastępczej,
- zintensyfikowania pomocy dla funkcjonujących rodzin zastępczych poprzez świadczenie dodatkowej pomocy, uruchamianie rodzin pomocowych,

- objęcia szczególnym wsparciem małoletnich w rodzinnych formach pieczy,
 - prowadzenia szkoleń dla istniejących rodzin zastępczych,
 - objęcia większej liczby rodzin wsparciem koordynatorów pieczy zastępczej,
 - zabezpieczenia lokali mieszkalnych dla pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą,
 - utrzymania na dotychczasowym poziomie mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków z pieczy zastępczej.
3. Realizując ustawowy obowiązek zapewniania opieki w instytucjonalnej pieczy zastępczej potrzeby obejmują:
- prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z obowiązującymi standardami i na poziomie dostosowanym do potrzeb małoletnich,
 - organizowanie wsparcia specjalistów dla dzieci z deficytami zdrowotnymi i innymi dysfunkcjami,
 - podnoszenie jakości opieki i wychowania małoletnich,
 - przygotowanie wychowanków placówek do procesu usamodzielnienia,
 - podejmowanie działań zmierzających do obniżenia liczby dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
 - pozyskiwanie środków na rozwój działalności ponad standardowej w formie doposażenia placówek, organizowania wypoczynku itp.,
 - utworzenie placówki typu specjalistyczno-terapeutycznego dla dzieci o indywidualnych potrzebach.
4. Odnośnie realizowania pomocy w ośrodkach wsparcia dziennego występuje dalsza potrzeba kontynuowania podjętych działań dotyczącej pracy z dziećmi poprzez:
- tworzenie sprzyjających warunków do organizowania pomocy dzieciom w świetlicach,
 - zatrudnienie w okresie letnim odpowiedniej kadry, która zabezpieczy potrzeby dzieci,
 - zapewnienie odpowiednich warunków pobytu dzieci w poszczególnych świetlicach,
 - doposażenie świetlic w sprzęt komputerowy przeznaczony dla wychowanków.
5. Potrzeby w zakresie funkcjonowania Świetlic na 2017 rok:
- Zapewnienie dodatkowego zatrudnienia wychowawców w okresie wakacji letnich.
 - Zakup i wymiana drzwi wejściowych w Świetlicy "Zachęta".
 - Nakładów inwestycyjnych wymaga również Świetlica "Zapiecek" przeznaczonych na malowanie ścian lokalu, naprawę okien i drzwi wejściowych zdewastowanych próbami włamań.
 - Doposażenie Świetlic w sprzęt komputerowy przeznaczony dla wychowanków.

*Zastępca Dyrektora
ds. Pomocy Środowiskowej
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
we Włocławku*

Lucja Pawlaczyk

VI. PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE

8.1. Centrum Opieki nad Dzieckiem we Włocławku, ul. Żytnia 55

W roku 2016 r. z opieki w Centrum Opieki nad Dzieckiem we Włocławku przy ul. Żytniej 55 skorzystało 56 dzieci w wieku od 8 do 24 roku życia. Na koniec roku w poszczególnych trzech placówkach Centrum przebywało małoletnich: w POW ul. Żytnia 55 – 26 małoletnich, w POW ul. Żytnia 55a - 8 małoletnich, a w POW ul. Żytnia 55b - 9 małoletnich. Wszystkie dzieci pochodziły z terenu Włocławka. Najczęstszą przyczyną umieszczeń dzieci w roku sprawozdawczym był alkoholizm jednego z rodziców, a co za tym idzie, niewydolność wychowawcza rodziców. Oprócz jednej dziewczynki, która przebywała za granicą będąc na ciągłej ucieczce z naszej placówki, wszyscy wychowankowie uczęszczali do szkoły. Z uwagi na zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz postanowienia sądu 16 dzieci kontynuowało naukę, w tym 3 w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, 7 w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, 5 w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, 1 w domu pomocy społecznej. W naszym Centrum przeważali chłopcy – 28 osób, a dziewcząt było 15.

W roku 2016 - 8 wychowanków osiągnęło pełnoletniość, czworo z nich opuściło placówkę i powróciło do swoich rodzin. Troje natomiast zwróciło się z pisemną prośbą do dyrektora Centrum Opieki nad Dzieckiem we Włocławku o możliwość pozostania w placówce do momentu ukończenia szkoły i uzyskało na to zgodę.

Intensywna praca zatrudnionych w Centrum specjalistów oraz wychowawców umożliwiła 14 dzieciom opuszczenie placówki opiekuńczo-wychowawczej przed uzyskaniem przez nich 18 roku życia, 12 z nich powróciło do rodziny naturalnej, dla 2 pozyskaliśmy rodziny zastępcze. Jeden rodzic w wyniku nasilającego się u niego problemu uzależnienia od alkoholu, po sugestiach naszych specjalistów (pedagoga, psychologa, pracownika socjalnego) zdecydował się walczyć z nałogiem i poddał się odpowiedniej terapii.

W toku poszukiwań optymalnego rozwiązania dla wychowanki z tendencją do zachowań suicydalnych, autoagresywnych oraz somatyzacji, znaleźliśmy rozwiązanie przy współpracy terapeuty Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Świeciu i tam systematycznie zawozimy dziewczynkę na terapię.

W roku 2016 zgodnie z wydanymi przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie skierowaniami i biorąc pod uwagę liczbę dzieci ponad stan w naszym Centrum, 6 dzieci zostało przeniesionych do innych placówek.

Nasze Centrum w ramach pracy z rodzinami dzieci umieszczanych w naszych placówkach prowadzi pedagogizację rodziców organizowaną w formie indywidualnych spotkań z nimi. Zadania te realizuje pedagog, psycholog oraz dyrektor. Ponadto stale współpracujemy z sądami, kuratorami sądowymi, szkołami, MOPR, Komendą Miejską Policji we Włocławku oraz innymi instytucjami i placówkami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Dla dobra dzieci wychodzimy także poza zakres swoich podstawowych obowiązków. Efektem tego była m.in. współpraca z Fundacją „Orlen”, która zaowocowała pozyskaniem dla naszych podopiecznych kwoty 20.000,00 zł. Z tych funduszy nasze Centrum zorganizowało pomoc dla 7 wychowanków w postaci korepetycji z języka niemieckiego, angielskiego oraz w formie kursu przygotowawczego dla dzieci z gimnazjum, z takich przedmiotów jak: matematyka i chemia. Dla 6 dziewcząt w ramach uzyskanych pieniędzy zorganizowaliśmy kurs „Stylizacji paznokci”, który trwał od marca do czerwca 2016 r. i zakończył się egzaminem oraz uzyskaniem przez wychowanki certyfikatu. Pozwoliło to nabyć naszym wychowankom umiejętności, które będą mogły wykorzystać w niedalekiej przyszłości, po rozpoczęciu dorosłego życia. Najstarszemu wychowankowi sfinansowaliśmy kurs prawa jazdy, a najstarszej wychowance – studentce ostatniego roku studiów magisterskich pedagogiki, długoterminowy kurs języka angielskiego w Oxford School.

Wychowankowie uczestniczyli także w 3 spektaklach profilaktycznych oraz zajęciach profilaktycznych.

Jak co roku wychowankowie korzystali w czasie wolnym z wyjść na basen miejski, lodowisko, do parku linowego, do kina, a na terenie naszego Centrum Opieki nad Dzieckiem z gier i zabaw na boisku, z rozkładanego w okresie wakacji basenu na świeżym powietrzu. W ciągu dnia dzieci do dyspozycji na terenie placówki mają siłownię, salkę do ćwiczeń, świetlicę terapeutyczną, aneksy kuchenne, pracownię komputerową, plastyczną, bibliotekę, stoły do tenisa stołowego, piłkarzyki, rowery i gokarty. W tygodniu część wychowanków pod opieką trenera korzystało z sali gimnastycznej w Zespole Szkół Samochodowych we Włocławku. Przy Centrum działa uczniowski klub sportowy „Taurus”. Dzieci z naszego Centrum działające w tym klubie brały udział w turniejach piłki nożnej, piłki ręcznej, unihokeja i tenisie stołowym i zdobywały nagrody za zajęcie czołowych miejsc. W kwietniu na przystani w Zarzeczewie odbył się „Piknik sportowy” zorganizowany przez Zakład PTA i Anwil S.A, gdzie nasi podopieczni wzięli udział w zabawach na świeżym powietrzu, ognisku oraz otrzymali na koniec drobne upominki.

Z okazji „Dnia Dziecka” nasi podopieczni zostali zaproszeni już kolejny raz na lody do lodziarni „Grycan” we Wzorcowni, a na terenie naszego domu zorganizowaliśmy dla nich piknik na świeżym powietrzu m.in. z grillem i wyścigami gokartów. Dnia 24.06.2016 r. podsumowaliśmy rok szkolny 2015/16 i uroczyste zakończyliśmy go spotkaniem całej naszej kadry pedagogicznej z podopiecznymi przy słodkim poczęstunku i grillu.

W wakacje zorganizowaliśmy kolonie letnie, które dzieci spędziły nad morzem w Rewalu. W czasie wakacyjnym dzieci korzystały również z wyjazdów do parku wodnego w Kutnie i do ZOO w Płocku. Podczas wakacji dzieci odwiedziły również skansen w Kłóbce.

Z okazji „Mikołajek” dnia 6 grudnia zawitali do naszej placówki motocykliści w ramach akcji „Motomikołaje”. Wraz z dziećmi przywitaliśmy ich poczęstunkiem, po czym dzieci zostały obdarowane zabawkami, słodyczami, środkami czystości i artykułami szkolnymi.

W okresie przedświątecznym wychowankowie odwiedzili Klub Seniora „Piast”, gdzie wzięli udział w spotkaniu wigilijnym i przedstawili program słowno - muzyczny z kolędami.

Przed świętami Bożego Narodzenia, dzięki hojności naszych sponsorów wychowankowie uczestniczyli w spotkaniach wigilijnych i otrzymali gwiazdkowe prezenty ufundowane m.in. przez włocławski zarząd PCK. W ramach włocławskiej akcji „Pamiętamy o Tobie Św. Mikołaj i ja” w „Browarze B” odbył się uroczysty koncert i wręczenie prezentów przygotowanych przez pracowników włocławskich zakładów pracy dla naszych wychowanków. Natomiast 12 grudnia „Gazeta Pomorska” zaprosiła naszych podopiecznych do Bydgoszczy na imprezę zorganizowaną w Family Parku, prowadzoną przez animatorów zabaw dla dzieci i młodzieży.

16.12.2016 r. obchodziliśmy 25 lecie naszej placówki. Z tej okazji odbyła się uroczystość, w której uczestniczyli znakomici goście: przedstawiciele władz naszego miasta, przedstawiciele instytucji współpracujących z Centrum oraz fundacji i instytucji nas wspierających. Nasi podopieczni pod kierunkiem wychowawców przygotowali na tę okoliczność program muzyczny. Spotkanie wzbogacili swoim występem również uczniowie Zespołu Szkół Muzycznej we Włocławku. Uroczystość uświetniono podaniem jubileuszowego tortu. W grudniu skorzystaliśmy z zaproszenia fundacji „Samotna Mama” na koncert mikołajkowy w Pałacu Bursztynowym.

Urząd Marszałkowski także pamiętał o naszych wychowankach i w tych szczególnych dniach świąt Bożego Narodzenia każde z dzieci zostało obdarowane słodkim upominkiem.

Fundacja Marcina Gortata zaprosiła nasze dzieci do Łodzi na jednodniowe zawody na wesoło z koszykówką. Podczas wyjazdu zorganizowano zabawę, poczęstunek i upominki, co sprawiło dzieciom wiele radości.

Fundacja One Day z Warszawy, z którą współpracujemy zorganizowała prezenty świąteczne dla naszych dzieci i zaprosiła nasze dzieci do Warszawy do restauracji Endorfina na spotkanie połączone z wręczeniem prezentów, poczęstunkiem i występami gwiazd zaprzyjaźnionych z Fundacją One Day.

W roku sprawozdawczym, z uwagi na stan zdrowia naszych podopiecznych i zalecenia lekarza rodzinnego: 39 dzieci skorzystało z opieki poradni specjalistycznych. I tak pod opieką poradni zdrowia psychicznego pozostawało 10 wychowanków, neurologicznej i okulistyki po 11 podopiecznych, pulmonologicznej 2 podopiecznych, alergologicznej 2 podopiecznych i poradni endokrynologicznej 3 podopiecznych. Na bieżąco wszyscy wychowankowie otoczeni byli opieką lekarza rodzinnego oraz zatrudnionej w naszym domu pielęgniarki.

Na bieżąco doposażaliśmy i dbaliśmy o właściwy stan techniczny trzech naszych placówek; stan budynków, terenu i wyposażenia. W miejsce zużytego, zakupiliśmy m.in. nowy sprzęt AGD. Doposażaliśmy m.in. aneksy kuchenne, pokoje wychowanków. Od prywatnej firmy w naszym mieście pozyskaliśmy książki, dzięki którym uzupełniliśmy księgozbiór biblioteki i obdarowaliśmy nimi w okresie mikołajkowym wychowanków, a także zaopatrzyliśmy każdą z trzech placówek naszego Centrum, w zestaw książek kulinarnych.

Z uwagi na konieczność wprowadzenia standardów w instytucjonalnej pieczy zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zostały podjęte działania mające na celu dostosowanie warunków lokalowych naszego Centrum Opieki nad Dzieckiem we Włocławku. Zaplanowane jest przeniesienie Centrum wraz z placówkami do obiektów 14 – osobowych na terenie miasta, które mają zostać wybudowane bądź przebudowane i dostosowane do potrzeb małoletnich.

W roku sprawozdawczym długo utrzymująca się ponad stan liczba wychowanków w naszych placówkach, przede wszystkim w placówce interwencyjnej potwierdziła fakt, że instytucjonalna piecza zastępcza jest niezbędna w lokalnym systemie opieki nad dziećmi pozbawionymi właściwej opieki i warunków wychowania, zwłaszcza w sytuacji niewystarczającej liczby rodzin zastępczych i adopcyjnych.

Dyrektor
Centrum Pomocy nad Dzieckiem
we Włocławku ul. Żytnia 55
Wojciech Deskiewicz

8.2. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Maluch” we Włocławku ul. Sielska 3

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Maluch” przy ulicy Sielskiej 3 we Włocławku jest jednostką budżetową prowadzoną przez Gminę Miasto Włocławek w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej. Placówka realizuje zadania przewidziane dla placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego i interwencyjnego.

Placówka zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja ich niezbędne potrzeby, w szczególności: emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne do czasu zaistnienia warunków umożliwiających powrót małoletnich do rodziny naturalnej, umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej lub rodzinie przysposabiającej.

W Placówce funkcjonują 4 grupy wychowawcze z podziałem według wieku dzieci. Ogólna liczba miejsc, zgodnie ze Statutem Placówki wynosi: 30, w tym: 27 miejsc socjalizacyjnych i 3 miejsca interwencyjne.

W 2016 roku z pobytu w POW „Maluch” korzystało 54 wychowanków.

Stan ilościowy na dzień 01.01.2016 r. wynosił 31 podopiecznych, w ciągu 2016 roku zostało umieszczonych 23 wychowanków, a opuściło 24 podopiecznych:

- 10 dzieci wróciło do rodzin biologicznych,
- 3 dzieci zostało przeniesiona do rodzin zastępczych,
- 3 dzieci zostało przeniesiona do innych placówek,
- 8 dzieci zostało przysposobionych.

Do zadań realizowanych przez placówkę w 2016 roku należało: opieka, wychowanie, leczenie, pielęgnacja i zapewnienie dzieciom kształcenia przedszkolnego i szkolnego dostosowanego do wieku i ich możliwości rozwojowych. Umożliwienie i monitorowanie kontaktu z rodzicami i innymi bliskimi osobami, chyba że sąd postanowił inaczej. Podejmowanie współpracy z rodzinami biologicznymi i dziadkami w celu jak najszybszego powrotu dzieci do środowiska rodzinnego. Celem nadrzędnym jest jak najszybsze wyrównywanie zaniedbań wynikających z pobytu dzieci w trudnych warunkach środowiskowych. Większość wychowanków placówki to dzieci pochodzące z rodzin tzw. dysfunkcyjnych, gdzie alkoholizm, niewydolność wychowawcza i niezaradność życiowa stały się przyczyną umieszczenia dzieci w placówce. Podczas realizowania przygotowanego przez wychowawcę planu pomocy dziecku współpracujemy z Sądem Rejonowym i Okręgowym we Włocławku, kuratorami zawodowymi i społecznymi, rehabilitantami i terapeutami, koordynatorem ds. asysty rodzinnej, asystentami, pracownikami socjalnymi, Sekcją Pomocy Instytucjonalnej i Pieczy Zastępczej z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku, Kujawsko – Pomorskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Toruniu oddział we Włocławku, przedszkolami i szkołami do których uczęszczają dzieci, Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, innymi domami dziecka, rodzinami zastępczymi i rodzinami adopcyjnymi.

Kadrę placówki stanowią:

- wychowawcy – 11 osób ,
- opiekunki dziecięce, pielęgniarki – 6 osób,
- kierownik zespołu pielęgniarek – 1 osoba,
- pedagog – 1 osoba,
- psycholog - 1 osoba (3/4 etatu),
- pracownik socjalny - 1 ,
- pokojowe – 4 osoby,
- obsługa kuchni - 4 osoby (3,5 etatu w tym dietetyk),
- pracownicy obsługi i administracji – 7 osób (dyrektor, główny księgowy, referent- kasjer-obsługa sekretariatu, magazynier, kierowca- zaopatrzeniowiec, 2 osoby - obsługa pralni),
- pracownik gospodarczy - 1.

Pracę wszystkich zatrudnionych pracowników wspomagali terapeuci zatrudniani na umowę zlecenie, opiekunki sprawujące opiekę nad dziećmi podczas leczenia szpitalnego, pracownicy zatrudniani w ramach prac społecznie użytecznych oraz programu „Oddłużanie”.

Opiekę lekarską sprawowali lekarze pediatrzy z Miejskiego Zespołu Opieki Zdrowotnej oraz neurolog z Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Włocławku. Ponadto dzieci objęte były opieką poradni specjalistycznych we Włocławku, Toruniu, Bydgoszczy, Łodzi i Warszawy. W pilnych przypadkach dzieci korzystały również z prywatnych wizyt lekarskich. Stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte były specjalistyczną opieką w poradniach:

- 5 wychowanków – poradnia kardiologiczna,
- 19 wychowanków – poradnia neurologiczna,
- 7 wychowanków – poradnia pulmonologiczna,
- 12 wychowanków – poradnia laryngologiczna,
- 6 wychowanków – poradnia dermatologiczna,

- 2 wychowanków – poradnia wad postawy,
- 4 wychowanków – poradnia alergologiczna,
- 10 wychowanków – poradnia okulistyczna,
- 3 wychowanków – ortoptysta,
- 1 wychowanków – poradnia psychiatryczna,
- 3 wychowanków – poradnia preluksacyjna,
- 2 wychowanków – poradnia gastrologiczna,
- 4 wychowanków – poradnia audiologiczna,
- 4 wychowanków – poradnia chirurgiczna,
- po 1 wychowanku – poradnia nefrologiczna, poradnia chorób zakaźnych, poradnia patologii noworodka, poradnia urologiczna, poradnia genetyczna,
- poradnia stomatologiczna według potrzeb.

Bardzo ważnym elementem pracy było dbanie o rozwój fizyczny dzieci, stymulowanie rozwoju umysłowego i psychicznego oraz objęcie dzieci opieką terapeutyczną i rehabilitacyjną. W pracy wykorzystywano wskazania lekarza neurologa, psychiatry, pedagoga i psychologa.

Placówka zapewniała wychowankom dostęp do zajęć rehabilitacyjnych, kompensacyjnych i terapeutycznych. W placówce realizowany był program dla dzieci z FAS w ramach którego dzieci uczęszczały na zajęcia rehabilitacji ruchowej oraz zajęcia pedagogiczne i umuzykalniające (16 wychowanków). Z wczesnego wspomaganie rozwoju realizowanego na terenie placówki przez specjalistów Zespołu Szkół nr 3 we Włocławku korzystało 9 dzieci. Zwiększenie wymiaru i częstotliwości rehabilitacji ruchowej, pedagogicznej oraz zajęć logopedycznych zawdzięczamy współpracy z Stowarzyszeniem „Daj Szansę”.

Kształtowanie umiejętności współżycia i współdziałania w grupie jest niezbędnym elementem rozwoju dziecka. Praca w tym zakresie polega na wyrabianiu właściwych form zachowania w czasie spotkań z osobami obcymi zarówno na terenie placówki jak i poza nią oraz organizowaniu dla dzieci i na rzecz dzieci różnego rodzaju imprez i uroczystości: (wróżby i zabawy Andrzejkowe, Mikołajki, uroczysta Kolacja Wigilijna, Bal Karnawałowy, Wielkanocny Zajęczek, piknik z okazji Dzień Dziecka, wyjścia do kina, udział dzieci w zabawach karnawałowych, przedstawieniach w szkołach i przedszkolach). Niezwykle ważnym elementem wszechstronnego rozwoju, ale również terapii dzieci są wycieczki i wyjazdy wakacyjne (Płock, Łódź, Zakopane, Grudziądz, Jastarnia, Warszawa, Torunia, Borysewa, Kutna).

Realizując zadania dotyczące pracy z rodziną - podejmowane były wielozakresowe działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej. Jednakże praca z rodziną okazywała się niejednokrotnie bardzo trudna, a rodzice nie wykazywali zainteresowania losem swojego dziecka, odmawiali współpracy, nie zabiegali o dziecko i jego powrót do rodziny. Mając na uwadze dobro dziecka, podejmowaliśmy kroki zmierzające do ponownego uregulowania sytuacji prawnej podopiecznych. W placówce co 3 miesiące odbywały się Zespoły do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, z których wnioski były kierowane do Sądu, MOPR i powiatowych centrów pomocy rodzinie w celu poszukiwania kandydatów na rodzinę zastępczą lub umieszczania dzieci w regionalnych placówkach opiekuńczo – terapeutycznych. Dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zgłaszano do Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego oddział we Włocławku w celu poszukiwania kandydatów na rodziców adopcyjnych.

Darowizny pozyskane od darczyńców w postaci pieniężnej i materialnej:

1. Pozyskano środki pieniężne w wysokości 26.683,61zł, które zostały przeznaczone, zgodnie z wolą darczyńców, na rehabilitację, organizację wyjazdów wakacyjnych, zakup mebli, wyposażenia dla dzieci oraz budowę boiska rekreacyjno-sportowego.

2. Pozyskano środki finansowe z 1% podatku przekazane na konto Fundacji Humanitarnej w kwocie 8.000,00 zł.
 3. Pozyskano darowizny rzeczowe oraz usługi, wycenione na kwotę: 135.359,81 zł: (zajęcia terapeutyczne, rehabilitacyjne i logopedyczne, pieluchy jednorazowe, środki pielęgnacyjne, pościel, ubrania, obuwie, zabawki, pomoce edukacyjne, artykuły dekoracyjne, słodycze, produkty żywnościowe, środki czystości, produkty chemiczne, leki, witaminy, wózki, basen z kulkami, zjeżdżalnia, stroje karnawałowe, mleko).
 4. Pozyskano darowiznę od Stowarzyszenie „Daj Szansę” w wysokości 12.000,00 zł. z przeznaczeniem na zabawki i rehabilitację dla dzieci.
 5. Zorganizowano Akcję „Pielucha dla Malucha” mającą na celu zbiórkę środków pielęgnacyjnych i pieluch jednorazowych dla dzieci.
 6. Współorganizowano Świąteczną Akcję Charytatywną „Pamiętamy o Tobie Św. Mikołaj i ja” z której dochód został przeznaczony na zakup prezentów gwiazdkowych dla dzieci.
- Łączna kwota pozyskanych dofinansowań i darowizn w 2016 roku wyniosła 182.043,00 zł.

Wykonane inwestycje, remonty, modernizacje, zakupy.

1. Wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej i CO w 5 łazienkach, pokojach najstarszych dzieci, na korytarzach, w kuchni, pomieszczeniach gospodarczych.
2. Remont 5 łazienek, pokoi najstarszych dzieci, grupy „Motylki”, kuchni.
3. Wymiana podłóg w sypialniach grup „Pszczołki” i „Biedronki” oraz salach dla grupy „Motylki”.
4. Zakup nowych mebli do pokoi dla najstarszych dzieci.
5. Budowa boiska rekreacyjno-sportowego dla dzieci.

Plany na 2017 rok.

1. Koordynacja projektu „BUDOWA DOMÓW 14 OSOBOWYCH DLA DZIECI”.
2. Rozwijanie współpracy z mieszkańcami Włocławka, sponsorami, organizacjami pozarządowymi.
3. Pozyskiwanie środków na rehabilitację dzieci, wyjazdy wakacyjne, doposażenie placówki.
4. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz Placówki.
5. Realizowanie z zaangażowaniem powierzonych zadań, kierując się dobrem dzieci.
6. Podnoszenie kwalifikacji kadry.
7. Podnoszenie standardów jakości opieki i wychowania.

Dyrektor
Placówki opiekuńczo-wychowawczej
„Maluch”
we Włocławku ul. Sielska 3
Dorota Wilczura

8.3. Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka” we Włocławku przy ul. Pszczelej 20

1. Charakter działalności placówki

Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka” we Włocławku przy ul. Pszczelej 20 istnieje od 3 maja 1999 r., jest niepubliczną placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego z liczbą 22 miejsc dla dziewcząt w wieku 7 - 18 lat z terenu miasta Włocławek. Podmiotem prowadzącym jest Zgromadzenie Zakonne Córek Najczystszej Serca Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Nowym Mieście nad Pilicą, Plac Ojca Honorata Koźmińskiego 6.

Zadanie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodziców w całodobowej placówce powierzył Zgromadzeniu Prezydent Miasta Włocławek na podstawie umowy nr 2/2007 zawartej dnia 30 marca 2007 r. obejmującej okres od 1.04.2007 r. do 31.12.2011 r. Zgodnie z porozumieniem z dnia 11.08.2011 r. realizację zadania zakończoną 31.10.2011 r. Dalszy ciąg realizacji zadania nastąpił na podstawie umowy nr 1/PS/2011 z dnia 31 października 2011 r. obejmującej okres 1.11.2011 r. do 31.12.2011 r. Podjęto dalszy ciąg opieki i wychowania dzieci zgodnie z umową nr 2/PS/2011 zawartą w dniu 30.12.2011 r. obejmującą okres 1.01.2012 r. do 30.06.2015 r. Na podstawie umowy nr 8122.2.9.2015 z dnia 23.06.2015 r. obejmującej okres 1.07.2015 r. do 31.10.2018 r. podjęto dalszy ciąg realizacji zadania.

Placówka spełnia warunki określone w ustawie o pomocy społecznej oraz spełnia obowiązujący standard usług, opieki i wychowania, w związku z tym decyzją dnia 27 grudnia 2007 r. Wojewoda Kujawsko Pomorski udzielił zezwolenia na prowadzenie Integracyjnego Domu Dziecka „Paulinka” na czas nieokreślony.

Zadaniem placówki jest zapewnienie całodobowej opieki i wychowania dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodziców. W roku 2016 objęto opieką i wychowaniem 30 dziewcząt. Coraz bardziej wykwalifikowany personel starał się, aby wychowankom zapewnić warunki domowe, obdarzał dziewczęta miłością, życzliwością, zrozumieniem. Wychowawcy, pedagog i psycholog wspierali rozwój każdego dziecka, wyrównywali braki edukacyjne (których wciąż jeszcze jest dużo) i wychowawcze. Na miarę możliwości starali się zagwarantować wychowankom poczucie bezpieczeństwa. Wychowawcy wdrażali dziewczęta do odpowiedzialności i wrażliwości na krzywdę innych koleżanek, na dostrzeganie wokół siebie ludzi znajdujących się w trudniejszej niż one sytuacji oraz przygotowywali wychowanki do samodzielnego życia w społeczeństwie. Na terenie placówki prowadzono systematyczne spotkania z rodzicami organizowane przez pracownika socjalnego przy współpracy z pedagogiem i psychologiem. W czasie tych spotkań oraz w rozmowach indywidualnych ww. pracownicy motywowali rodziców do starania się o powrót dziecka do rodziny.

Miesięczna dotacja przekazywana przez Urząd Miasta Włocławek na pokrycie kosztów utrzymania jednego dziecka kierowanego do placówki przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku wynosiła od 1.07.2015 r. roku 3.322,04 złotych.

Pracownicy domu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. liczba etatów w Integracyjnym Domu Dziecka „Paulinka” wynosiła 16,25. Placówka zatrudnia następujących pracowników.

Stanowisko	Wymiar etatu
Dyrektor	1
Wychowawca	7,5
Pedagog	1/2

Psycholog	1/2
Pracownik socjalny	1/2
Pielęgniarka + opiekun	1
Księgowa/ Kadrowa	1
Pracownik administracyjny	1
Kucharka	1
Pomoc kuchenna	1
Pracownik pralni	3/4
Pracownik obsługi	1/2

Wskaźnik zatrudnienia pracowników Domu Dziecka jest zgodny z wymiarem koniecznym do zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i indywidualnej opieki, uwzględnia wiek dzieci, stan ich zdrowia (dwie dziewczynki mają niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym i głębokim) i rozwoju oraz warunki lokalowe.

2. Informacje dotyczące wychowanków placówki wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.

Wykorzystanie miejsc w placówce od 01.01.2016 r. (liczba miejsc statutowych 22 miejsca):
 styczeń – 22, luty -22, marzec -22, kwiecień -23, maj – 22, czerwiec – 20, lipiec -20, sierpień - 20,
 wrzesień - 22, październik – 20, listopad - 18, grudzień - 17.

Płeć wychowanków: dziewczęta- 22 osoby

Wiek wychowanek Domu Dziecka :

- od 7 do 13 lat – 1 wychowanka,
- od 14 do 17 lat – 13 wychowanek,
- od 18 do 22 lat – 3 wychowanek

Sytuacja prawna wychowanek:

- sieroty – 3 wychowanek,
- półsieroty – 5 wychowanek,
- posiadające oboje rodziców – 9 wychowanek.

Sytuacja szkolna wychowanek:

- liczba dzieci objętych obowiązkiem szkolnym – 14 wychowanek,
- liczba dzieci zakwalifikowanych do nauczania specjalnego – 4 wychowanek,
- liczba dzieci z orzeczoną stopniem niepełnosprawności – 2 wychowanki.

Realizacja obowiązku szkolnego :

- szkoła podstawowa – 2 wychowanki,
- gimnazjum – 5 wychowanki,
- technikum – 3 wychowanki,
- gimnazjum specjalne – 2 wychowanki,
- szkoła zawodowa – 3 wychowanki,
- zawodowa szkoła specjalne – 0 wychowanka,
- inne – 2 wychowanka.

Opuściły placówkę – 13 wychowanek.

Liczba wychowanek usamodzielnionych:

- osiągnęły pełnoletniość i opuściły placówkę – 5 wychowanek
- osiągnęły pełnoletniość i pozostały w placówce (kontynuując naukę) – 0 wychowanek.

Liczba wychowanek umieszczonych zgodnie z postanowieniem Sądu w rodzinie zastępczej – 1 wychowanka.

Wychowanki przyjęte do placówki – 9 wychowanek.

Wychowanki, które samowolnie opuściły placówkę – 3 wychowanki.

3. Podejmowane działania w zakresie przestrzegania standardu usług:

Sprawą priorytetową wszystkich pracowników „Paulinki” w minionym roku było kierowanie się dobrem dziecka, zapewnienie możliwie jak najlepszych warunków do nauki i rozwoju oraz zaspokojenie potrzeb. Nadrzędnym celem było wyrównywanie braków edukacyjnych wychowanek. Wychowawcy dokładali wszelkich starań, aby pokonać niechęć do nauki. Wiele godzin poświęcili na wyrównywaniu zaległości.

W pracy wychowawczej wiele czasu poświęcono na rozwój zainteresowań dzieci. Dziewczęta chętnie ujawniały uzdolnienia aktorskie i artystyczne, w związku z tym prowadzone były różne formy zajęć. Zorganizowano kilka przedstawień, scenki, konkursy, zabawy.

Dwie wychowanki uczestniczyły systematycznie na warsztaty teatralne „Scenomania” organizowane na terenie Teatru Impresaryjnego we Włocławku zdobywając umiejętności z zakresu aktorstwa. Podczas zajęć kształtowały emisję głosu i dykcję, uczyły się interpretacji tekstu, świadomości ciała, improwizacji, zdobywały wiedzę o historii światowego i polskiego teatru, dramatu i kina oraz podejmowały elementarnych zadań aktorskich mając możliwość rozwijania swojego talentu przy pomocy zawodowych aktorów.

Organizowane konkursy: konkurs ortograficzny (luty, październik), konkurs „Awantura o kasę” (kwiecień), konkurs o Matce Pauli (wrzesień), konkurs wiedzy (listopad), „Najpiękniejsza grupowa choinka” (grudzień), cotygodniowy konkurs „Czystości”; comiesięczny konkurs wyróżnienia za wzorowe zachowanie na terenie placówki; konkurs wyróżnienia z „Zeszytu pochwał”. Zorganizowano również na terenie placówki ubogacone w konkursy imprezy: bal karnawałowy (luty), dzień sportu (maj), dzień dziecka (czerwiec), piknik rodzinny (czerwiec) oraz dyskotekę andrzejkową (listopad) w celu integracji wychowanek.

Prowadzone były zajęcia rozwijające zdolności kulinarne wychowanek np. wypieki ciast „Chatka Baby Jagi (styczeń), rogaliki drożdżowe (luty), kruche „babeczki”(styczeń oraz z okazji dnia nauczyciela - październik), ciasto „Metrowiec” (marzec), zdobywanie umiejętności robienia pizzy w restauracji „NEAPOL” we Włocławku (lipiec), ciasto „Jablecznik” i gofry (grudzień), różnego rodzaju sałatki, kanapki z warzywami.

Wychowanki samodzielnie pracami manualnymi dekorowały placówkę (np. gazetki) dostosowując tematykę do pór roku i okoliczności. Wykonywały prace rękodzielnicze (konkurs listopadowy) oraz upominki świąteczne dla dobrodziejów placówki (marzec, grudzień).

W dniach 26-27.08.2016 r. sześć wychowanek uczestniczyło w XI Ogólnopolskim Festiwalu Radosnych Serc w Bydgoszczy biorąc udział w konkursach z kategorii: sztuka teatralna - przedstawiając przedstawienie pt. „Niespodzianka”.

W czerwcu br. roku jedna z wychowanek obchodziła swoje osiemnaste urodziny. Z tej okazji, wraz z najbliższą rodziną wychowanki, składaliśmy życzenia i świętowaliśmy przy słodkim poczęstunku. Ponadto 29.09.2016 r. jak co roku na terenie placówki odbyła się uroczystość Dnia Patronalnego, rozpoczęta dziękczynną Mszą Świętą w domowej kaplicy, po której wraz z zaproszonymi gośćmi, mogliśmy obejrzeć zaprezentowany przez nasze wychowanki przedstawienie pt. „Pomagać to nieść serce na dłoni”, czcząc postać patronki placówki - Matkę Paulę Malecką.

W dniu 21.12.2016 r. przeżywaliśmy wspólny czas Wigilii w „Paulince”. Wychowanki przygotowały, przy współpracy z wychowawcami, przedstawienie pt. „Zło dobrem zwyciężaj” wprowadzające nas w aurę błogosławionych Świąt Bożego Narodzenia. Był to czas wspólnych przeżyć w gronie „naszej rodziny” podczas, którego dzieliliśmy się symbolicznym opłatkiem - Miłości, życzliwości, wzajemnej troski. Pozytywne emocje wywołał również wspólny śpiew kolęd, otrzymane prezenty.

Tradycją placówki stały się tygodniowe wycieczki turystyczno – krajoznawcze, dzięki którym wychowanki „Paulinki” poznały piękno nie tylko naszego kraju. W dniach 01-05.08.2016 r. zwiedziliśmy Suwalszczyznę. Dokładnym szlakiem wycieczki podziwialiśmy:

- zwiedzanie miasta Mikołajki, rejs statkiem po Jeziorze Śniardwy;
- zwiedzanie Monasteru Zwiastowania NMP w Supraślu oraz Muzeum Ikon w Supraślu;
- spływ kajakowy: „Raspudą”, Święte miejsce koło Augustowa;
- wyjazd do Aquaparku w Druskiennikach (Litwa) oraz Wilna (zabytki, kościoły np. Ostra Brama).

Inne organizowane wycieczki, wyjazdy, imprezy, spotkania:

- przyjazd gości z Warszawy, obdarowanie dziewcząt paczkami z okazji Świąt (styczeń);
- wyjazd do Torunia zwiedzanie miasta oraz Planetarium: wystawy w Orbitorium oraz seans „Cudowna podróż” (styczeń);
- wyjazd do centrum rozrywki „Lucky Star” we Włocławku – gra w kręgle sportowa rywalizacja, trening, wspólna integracja, zabawa (styczeń);
- wyjazdy do Multikina we Włocławku na filmy, bajki pt. „Alwin i wiewiórki” (styczeń), „Bardzo fajny gigant” (lipiec),
- wyjazd na lodowisko do Włocławka – jazda na łyżwach (styczeń);
- wyjazd do Straży Miejskiej we Włocławku na spotkanie pt. „Bezpieczne ferie” (luty);
- wyjazd grupowy do restauracji „Pasja” we Włocławku (marzec), Mc Donalds we Włocławku (marzec); oraz restauracji „Pasto” (czerwiec); zamawianie, degustacja wybranych dań, napojów – integracja grupy;
- wyjazd na Piknik Rodzinny SZ nr 1 we Włocławku – wspólna zabawa, integracja (maj);
- wyjazd na koncert „Uwielbienie” (czerwiec) oraz „Fauk Day” (lipiec) we Włocławku;
- wyjazd do Warszawy z okazji Dnia Dziecka. Zwiedzanie: Planetarium, Parku Łazienkowskiego- Parku na wodzie, Pałac Królewski, Biały Domek, oglądanie seansu w Centrum Nauk Kopernik pt. „Rejs po niebie” (czerwiec);
- wyjazd na koncert zespołu „Poparzeni kawą trzy” (czerwiec), koncert „ENEJ” do Barnchowa (lipiec);
- wizyta motocyklistów z klubu ATH z Włocławka: z okazji Dnia Dziecka - wspólne gry, zabawy, ognisko, jazda na motocyklach (czerwiec), z okazji rozpoczęcia roku szkolnego – prezenty w postaci pomocy szkolnych (wrzesień), z okazji Mikołaja – upominki w postaci słodyczy (grudzień);
- wyjazd do miasta z okazji „Dni Włocławka” – korzystanie z przygotowanych atrakcji wspólnych zabaw (czerwiec);
- wycieczka do Solca Kujawskiego – pobyt w Juraparku, przejście przez ścieżkę dydaktyczną, seans w kinie 5D, zwiedzanie Muzeum Ziemi, zabawa w parku rozrywki (lipiec);
- wycieczka do Lubrańca – wizyta w zakładzie fotograficznym „Dzięcioł”. Zapoznanie się ze specyfiką zawodu fotografa, udział w profesjonalnej sesji fotograficznej (lipiec);
- wyjazd do Aquaparku w Wieńcu Zdroju – korzystanie z jacuzzi, saun, grotty solnej, spacer po mieście (lipiec);
- wyjście do stadniny koni Pensjonat Michelin - zwiedzanie obiektu, jazda konna, karmienie zwierząt (lipiec, sierpień, wrzesień);
- wyjazd do „Małpiego gaju” – Park Linowy we Włocławku - chodzenie i wspinięcie po linach, ćwiczenie równowagi (sierpień);
- udział w warsztatach profilaktycznych pt. „profilaktyka zdrowia seksualnego” w Centrum Kultury Browar B we Włocławku (październik);
- Centrum Kultury Browar B we Włocławku –koncert pt. „Święty Mikołaj i ja” wspólne kolędowanie, wręczenie upominków (grudzień).

Kontynuowano prace nad udoskonaleniem strategii lepszej współpracy z rodzicami wychowanek. Podjęto próby włączenia rodziców w pracę wychowawczą, w rozwiązywanie problemów wychowawczych i wspólne podejmowanie decyzji dotyczących dzieci. Co miesiąc

odbywały się spotkania z rodzicami, na których omawiane były bieżące sprawy wychowanek. Nasi specjaliści prowadzili z rodzicami szkolenia w formie warsztatowej, uświadamiające ważną rolę ojca i matki w rozwoju dziecka.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. wszystkim wychowankom przebywającym w placówce stosownie do ich wieku i potrzeb indywidualnych, zabezpieczano odpowiednie wyposażenie pomieszczeń mieszkalnych wychowanek, świetlicy, czytelnicy, bawialni, siłowni, wyżywienie, zaopatrzenia w leki, podręczniki i przybory szkolne, wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę, środki higieny osobistej, pomoce dydaktyczne, tematyczne odpowiednie do wieku rozwojowego, sprzęt sportowy i rekreacyjny. Dzieci miały zapewnioną opiekę zdrowotną oraz lekarzy specjalistów.

Dziewczęta uczestniczyły w zajęciach wychowawczych, socjoterapeutycznych i terapeutycznych na terenie placówki i poza placówką. Poprzez spotkania w grupach, rozmowy indywidualne, wspierano prawidłowy rozwój dzieci, podnoszono poczucie własnej wartości, wspierano mocne strony i zachęcano do rozwijania zainteresowań. Szczegółowy plan działań programu zajęć socjoterapeutycznych i edukacyjno-profilaktycznych obejmował: Samopoznanie, wzgląd w siebie, wzajemne poznanie się, integracja; Prezentacja siebie, wzmacnianie samooceny; Relacja z innymi - zaufanie; Ja i moje marzenia; Środki psychoaktywne; Profilaktyka prozdrowotna.

Obszarem szczegółowych zagadnień były również: wagary, uzależnienia - szczególnie walka z nałogiem palenia papierosów, spożywania alkoholu – problematyka FAS, dopalacze, używanie wulgaryzmów, zachowania agresywne, stres szkolny, zdrowy styl życia. W celu realizacji problematyki zajęć prezentowano filmy, gry edukacyjne o tematyce młodzieżowej.

Wychowanki uczestniczyły w zajęciach kształtujących koordynację słuchowo-ruchową – fitness.

Na terenie placówki przeprowadzono remonty poprawiające standard usług placówki: dwa pokoje pomalowano, wymieniono oświetlenie, żaluzje i rolety – dostosowując jakościowo estetykę do potrzeb wiekowych wychowanek; zakupiono ekran do „kina domowego”; wymieniono dwa materace w łóżkach wychowanek; w części zewnętrznej budynku zamontowano monitoring.

Organ Prowadzący placówkę dokonał w 2016 r. izolacji fundamentów budynku placówki oraz częściowo wymienił rynny spustowe obiektu.

Zostały oddane do użytku nowo zaprojektowane schody ewakuacyjne wyposażone w światła ewakuacyjne. Plac zabaw wyposażono siłownię „Pod chmurką” oraz częściowo wyłożono kostką brukową w celu bezpieczeństwa wychowanek.

4. Planowane zamierzenia 2017 w roku:

- nieustane, systematyczne, motywowanie i pomoc w podejmowaniu, wciąż niskich, wyników w nauce szkolnej,
- praca z uczniem zdolnym, ciągle zapobieganie zachowaniom negatywnym,
- preferowanie zachowań pozytywnych,
- dalsze wzbogacanie i udoskonalenie warsztatu pracy z dzieckiem i rodziną ze szczególnym naciskiem na pracę z rodzicami,
- pomoc wychowankom usamodzielniającym się w uzyskaniu mieszkań,
- pozyskiwanie środków na wynajęcie mieszkania bezpośrednio po opuszczeniu placówki.

Dyrektor
Integracyjnego Domu Dziecka
we Włocławku ul. Pszczela 20
s. Beata Biernat

8.4. Dom Dziecka Caritas Diecezji Włocławskiej Włocławek przy ul. Leśnej 2a

1. Informacje ogólne dotyczące placówki

Dom Dziecka Caritas Diecezji Włocławskiej przy ul. Leśnej 2a jest niepubliczną placówką opiekuńczo - wychowawczą typu socjalizacyjnego z liczbą miejsc 14, działającą od dnia 01 kwietnia 2007 r. Podmiotem prowadzącym jest Caritas Diecezji Włocławskiej z siedzibą przy ul. Gdańskiej 2/4.

Na kontynuację pracy opiekuńczo-wychowawczej podpisano nową umowę, zawartą w dniu 1 lipca 2015 r. do 31 października 2018 r.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami do placówki są kierowane dzieci zamieszkałe we Włocławku, w wieku powyżej 10 roku życia do 18 lat (młodsze w przypadkach uzasadnionych). Możliwość pobytu dzieci powyżej 18 roku życia jest możliwa zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Organem wydającym skierowanie jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku. Obecnie przebywają w Domu Dziecka dzieci w wieku od 5 do 18 lat. W roku sprawozdawczym w placówce zamieszkiwało 22 dzieci. Naszą placówkę opuściło w tym okresie dziewięcioro wychowanków:

- usamodzielniało się 4 wychowanków,
- jedna podopieczna została przeniesiona do rodziny zastępczej,
- czworo dzieci (dwa rodzeństwa) powróciły do domu rodzinnego.

Placówka spełnia warunki określone w ustawie o pomocy społecznej oraz spełnia obowiązujący standard usług, opieki i wychowania - zapewnienia opieki i wychowania dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodziców w całodobowej placówce.

Stawka jednostkowa stanowiąca średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce w roku sprawozdawczym, wyniosła brutto 3.240 zł. Otrzymywane miesięczne dotacje oraz środki własne Caritas były w pełni wydatkowane na realizację statutowych zadań, których celem jest zapewnienie dzieciom, pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej, całodobowej, ciągłej lub okresowej opieki i wychowania oraz zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych i rozwojowych, w tym emocjonalnych, społecznych, religijnych.

Wychowankom przebywającym w placówce, stosownie do ich wieku i potrzeb indywidualnych, zabezpieczano w szczególności:

- wyżywienie, zaopatrzenie w leki, podręczniki i przybory szkolne,
- wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę, środki higieny osobistej,
- zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego,
- dostęp do opieki zdrowotnej, kształcenia, zajęć wychowawczych, kompensacyjnych oraz terapeutycznych,
- kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci tzw. kieszonkowe
- pomoc w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych,
- uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych,
- uczestnictwo w zajęciach rozwijających zainteresowania: np. nauka tańca,
- w przypadku pełnoletnich możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji – kurs prawa jazdy.

Zadania placówki realizowali pracownicy posiadający pedagogiczne kwalifikacje zawodowe, zgodne z obowiązującymi przepisami; ich czas pracy wynosił 40h tygodniowo.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. liczba etatów w Domu Dziecka Caritas wynosiła 12. Placówka zatrudnia następujących pracowników:

stanowisko	wymiar etatu
dyrektor	1
wychowawcy	5 ½ + wychowawca na urlopie macierzyńskim
psycholog	¼

pedagog	1/2
pracownik socjalny	1/4
pielęgniarka	1/2
pracownicy obsługi	31/2
księgowa	1/2

Wskaźnik zatrudnienia pracowników Domu Dziecka jest zgodny z wymiarem koniecznym do zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i indywidualnej opieki, uwzględnia wiek dzieci, stan ich zdrowia i rozwoju oraz warunki lokalowe.

2. Informacje dotyczące wychowanków placówki wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.:

Wychowankami placówki są dziewczęta i chłopcy (4 dziewczyny, 9 chłopców) w przedziale wiekowym od 5 do 18 lat, zaniedbane środowiskowo, o różnym stopniu niedostosowania społecznego, z dysfunkcjami rozwojowymi i zaburzeniami zachowania. Szczególnie te ostatnie stanowią negatywne wzorce dla pozostałych wychowanków.

U większości dzieci ww. zachowanie jest reakcją obronną, wyrażającą trudne emocje (np. bunt, złość, lęk, agresję), związane ze zmianą sytuacji w jakiej się znalazły. Małoletni wymagają systematycznej pomocy i wsparcia, nie tylko ze strony wychowawców, ale także specjalistów: psychologa, pedagoga i psychiatry. W omawianym okresie poprawa w uczęszczaniu wychowanków do szkoły, co nie jest jednoznaczne z właściwym ich podejściem do nauki. Najwięcej problemów z realizacją obowiązku szkolnego, miał jeden wychowanek, który trafił do placówki z rodziny zastępczej spokrewnionej, będąc już zakwalifikowany do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Wojnowie (woj. Mazowieckie).

Nasi wychowankowie uczęszczali do różnego typu szkół we Włocławku:

- szkoła podstawowa specjalna -2 wychowanków,
- szkoła podstawowa integracyjna- 1 wychowanka,
- szkoła podstawowa kl. 0 – 1 wychowanka,
- gimnazjum – 2 wychowanki (w tym 1 os. -w MOW),
- szkoła ponadgimnazjalna - 7 wychowanek (Technikum – 4 wychowanki, Liceum – 1 wychowanka, Szkoła Zawodowa – 1 wychowanka, OHP – 1 wychowanka).

Stan dzieci na koniec grudnia 2016 r. wynosił 13-tu wychowanków. Dwie podopieczne po ukończeniu 18 - roku życia nadal postanowiły pozostać w placówce.

Dzieci uczestniczyły w zajęciach wyrównawczych w szkole oraz na terenie placówki, gdzie odbywały się zajęcia korygujące, wyrównujące braki edukacyjne. Zostały również objęte zajęciami socjoterapeutycznymi w poradni psychologiczno - pedagogicznej.

Działania podejmowane przez kadrę pedagogiczną zmiernają do powrotu dzieci do domów rodzinnych. Pracownicy, przy współpracy z asystentami rodziny, mobilizują rodziców do zmiany stylu życia, utrzymywania częstszego kontaktu z dziećmi, podjęcia pracy czy leczenia odwykowego - niestety z różnym efektem.

Główną przyczyną umieszczenia wychowanków w placówce (przyjętych w 2016 r.) był problem alkoholowy ich rodziców oraz przypadek niewydolności wychowawczej z tytułu choroby psychicznej oraz z przemocy w rodzinie. Zdarzały się również przypadki bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Rodzice mają ograniczone prawa rodzicielskie.

Dzieci, które wykazywały chęć uczestniczenia w dodatkowych zajęciach, miały możliwość ich realizacji, przez np. kółka sportowe, treningi piłki nożnej, tenisa stołowego, SKS oraz rozwijały swoje zdolności na kursie tańca. Jednocześnie w rozwoju dziecka uwzględniano również sferę duchową, poprzez praktyki religijne: uczestniczenie we Mszy św., nabożeństwach, uroczystościach kościelnych podyktowanych Rokiem Liturgicznym. Wychowankowie angażowali się w różne dodatkowe akcje organizowane przez parafię oraz współpracowali ze świetlicą środowiskową „Trampolina”. Wymienione wyżej formy zajęć w pozytywny sposób wpływają na postawy naszych podopiecznych i kształtują właściwe wzorce zachowania.

Kontakt ze sportem, zajęciami artystycznymi, rozwijanie sfery duchowej czy intelektualnej przez naszych wychowanków oceniamy bardzo pozytywnie.

3. Informacja dot. realizacji zadań placówki, współpracy z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę

Praca opiekuńczo-wychowawcza realizowana jest przez pracowników świeckich, jak i siostry zakonne. Wymaga szczególnych umiejętności pedagogicznych, kreatywności i pomysłowości w działaniu. Na podstawie obowiązujących regulaminów stosuje się szeroki system motywacyjny, który polega na promowaniu i nagradzaniu zachowań pożądanых tj. wypełnianie obowiązku szkolnego, kultura zachowania, umiejętność współzycia w grupie, aktywna praca na rzecz społeczności Domu Dziecka.

Niemożliwe byłoby życie grupy bez ustalonego porządku, bez przydziału obowiązków. Wychowankowie wg wieku i możliwości dbają o dom. Praca jest wpleciona w stały rytm dnia, tak jak odrabianie lekcji i przerwy. Wychowawcy zachęcają dzieci do współpracy, a nie do rywalizacji ze sobą; zadanie to wymaga ciągłej i systematycznej pracy. Im starsi wychowankowie, tym szerszy zakres zarówno obowiązków, jak i praw, większa samodzielność i autonomia w różnych dziedzinach. Starsi wychowankowie w ramach programu usamodzielniania robią zakupy i przygotowują kolacje przy asyście wychowawcy. Niektórzy wychowankowie naszej placówki przebywają w niej już dłuższy czas, to jednak nowo przyswojone umiejętności nie zostały jeszcze w pełni przez nich utrwalone. Rotacja wychowanków pokazuje na ile pewne zachowania zostały wypracowane i wzmocnione.

Praca w Domu Dziecka wymaga od pracowników dużej cierpliwości i wytrwałości. Nie są obojętne zachowania dzieci, które wyrażają się niekiedy w sposób agresywny i roszczeniowy. Dopiero w placówce, przy współpracy całego personelu, wychowankowie poznają normy i zasady współzycia w domu, w grupie i w społeczności lokalnej. Uczą się rozróżniać wolność od samowoli, uczą się odpowiedzialności za swoje postępowanie, przyswajają zasady życia chrześcijańskiego. Nieprawidłowa postawa dzieci spowodowana jest brakiem miłości i poczucia bezpieczeństwa oraz złymi wzorcami rodziców, które próbują naśladować. Każdego dnia pracownicy placówki dokładają starań, aby wychowankowie wzrastali w poczuciu stabilności, otoczeni życzliwością i troską, której nie zaznali w domu rodzinnym. W dniu urodzin każdego wychowanka, dzieci wraz z kadrą spotykają się przy wspólnym stole. Jest urodzinowy tort, składane są życzenia i wręczane drobne upominki. Dzieci bardzo przeżywają tę uroczystą chwilę, bo wielu z nich po raz pierwszy w taki sposób świętuje urodziny. Wychowawcy i wolontariusze w pełni zapewniają dzieciom pomoc w nauce, troszczą się, aby osiągały pozytywne wyniki w szkole, rozwijały zainteresowania, potrafiły współżyć w środowisku, a w przyszłości stały się w pełni samodzielne.

Nie wszystkie podejmowane działania przynoszą pożądane i oczekiwane rezultaty. Praca wychowawcza jest długotrwałym procesem. Mimo, że efekty naszej pracy są często nieadekwatne do podejmowanych przez wszystkich pracowników wysiłków, nadal doskonalimy metody pracy i poszukujemy skutecznych rozwiązań pedagogicznych. W tym celu pracownicy odbywają kolejne formy doskonalenia swego warsztatu pracy.

W realizacji zadań Dom Dziecka ściśle współpracuje z wieloma instytucjami wspierającymi pracę z dzieckiem tj.: z Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną, Sądem Rodzinnym, Komendą Miejską Policji, MOPR, Ośrodkiem Adopcyjnym, szkołami, placówkami ochrony zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w tym z asystentami rodzinnymi, z innymi placówkami opiekuńczo – wychowawczymi i świetlicami środowiskowymi,

Na bieżąco dokonywane są remonty placówki, które mają zwiększyć bezpieczeństwo wychowanków oraz dostosować obiekt do nowych przepisów p.poż.:

- a) pomalowano pomieszczenia kuchenne, gospodarcze,
- b) dokonano zakupu szafek metalowych do szatni dziecięcej,
- c) wymieniono blaty w jadalni wychowanków,

- d) doposażono placówkę w komputer,
- e) dokonano modernizacji gabinetu s. dyrektor,
- f) dostosowano placówkę do wymogów p.poż.(zamontowano dodatkowe światła awaryjne, założono zewnętrzny wyłącznik prądu itp.).

Priorytetowymi zadaniami w roku 2017 będą:

- dalsze modernizowanie placówki,
- wspieranie rodzin w procesie powrotu dzieci do rodzin biologicznych, bądź zastępczych,
- usprawnianie funkcjonowania dzieci z upośledzeniem w środowisku społecznym,
- rozwijanie i wspieranie w dodatkowych zainteresowaniach wychowanków,
- przygotowanie do obchodów 10 rocznicy funkcjonowania placówki,
- kształtowanie pozytywnych wzorców (oddziaływanie wychowanków względem siebie),
- przygotowywanie do odpowiedzialnego rodzicielstwa podopiecznych i procesu usamodzielniania,
- wspierania rozwoju dziecka z uwzględnieniem jego możliwości i potrzeb,
- współpraca z rodzicami naturalnymi dzieci i z asystentami tych rodzin,
- współpraca z rodzinami zaprzyjaźnionymi i zastępczymi,
- dalsza współpraca z innymi organizacjami wspomagającą placówkę,
- rozwijanie współpracy z wolontariuszami i praktykantami.

Dyrektor
Domu Dziecka
im. Ks Bp. Wojciecha Owczarka
we Włocławku ul. Leśna 2a
s. Katarzyna Rawska